

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

På JULUPPKÖP

JAEGER
Foto.

Ur innehållet.

JENNY LIND OCH HENNES
FÖRÄLDRAR.

*En skildring med hittills out-
given Jenny Lind-korrespondens.*
AV LÖTTEN DAHLGREN

—+—
SVENSK HUSLIGHET GÄSTPELAR
HOS MUSSOLINI.

—+—
NYA JULKLAPPAR
OCH TREVLIKA JULKLAPPSFÖRSLAG.

—+—
*Fö. bidrag av
Lydia Wahlström, Alma Söder-
hjelim, Gurli Hertzman-Ericson,
Birger Mörner m.fl.*

K R Ö N I K A

Om vintern.

VÄREN ÄR FÄRGLÖSHETENS TID. Från de svällande knopparna breder sig en brun-grå-violett töckensky över träden, sprider sig, förtunnas och uppfyller hela luften. Det är aningen som svävar med sin ande över vattnet. Det är grundfärgen som väntar på sin förvandling och utsmyckning.

Sommaren är de utpräglade färgernas och konturernas tid. Allt är grönt eller blått, skärt eller rött. Se gräset som stirrar ärggrönt emot dig, se hur de små sommarvillorna, bryggorna och simhusen äro avgränsat gula, vita grå! Hur rött är inte det röda tegeltaket, hur blå-blått är inte himlavalvet!

Så med ens sopar höstvinden över alltsammans, suddar med sin stora pensel över konturerna, blandar ihop färgerna. Det gröna bladet blir ett höstlöv i rödbruna schatteringar. Träden bli brokiga och granna, buskarna bära röda bär som lysa så intensivt att själva de sista höstrosorna och de röda anemonerna som slagit ut alldeles post festum ej ha förmåga att göra sig gällande i denna praktmättade färgsymfoni.

Men en morgon när vi vakna är allt vitt. Vintern har kommit. Ingen årstid kommer så hastigt på och så överraskande som vintern. Ingen årstid är så kategorisk som vintern.

Våren är de vaga, luftiga, skyiga känslornas tid, de som ännu ej ha några konturer. Ett färglöst töcken svävar kring vårt väsen, ett som vi varken kunna gripa eller finna namn för. Det är utstrålningen från det som knoppas och sväller inne i hjärtat, det är livets aning som väntar på sin färgning, de odöpta känslorna som vänta på sina namn.

Sommaren är de konturfasta och medvetna känslornas tid. När man är 25 och 35 år vet man så väl, och bättre än någonsin förr eller någonsin efteråt, vad man känner. Kärlek och vänskap, rätt och sanning äro avgränsade, noga bestämda begrepp. Vanligen kan man till och med uppdissekera varenda ingrediens i alla de olika känslorna och begreppen. Människorna och deras handlingar och tankar bli urklippta ur sammanhanget som pappersdockorna och deras garderob. Deras gärningar äro alltid svarta eller vita.

Men när man åker in i höstens medelålder, då blir allt sammanblandat igen. Kärlek och vänskap byta ofta skepnader, liksom sanning och rätt. Ögat ser inte numera så skarpt och säkert. Hjärtat klappar inte så regelbundet, det håller upp ibland och tar sedan hastigt igen farten. Gränserna utplånas. Bladen antaga blommornas färger.

Och så en dag kommer hjärtats vinter: den stora likgiltigheten. Den breder sitt lätta vita täcke hjärtats gulnade blad och de sista röda anemonerna. Allt blir likartat, enfärgat. Ett träd och ett hus skiljer sig från ett annat träd och

hus bara genom sin struktur, sin höjd och bredd. Hela naturen är en enda stor vit öken, som får liv bara genom det olika mått av ljus solen alstrar under olika tider av året och dygnet, hela vårt liv får skuggor och ljus bara från vårt eget hjärtas flammande och tynande låga.

Den stora likgiltigheten har liksom den vita vintern inga geografiska gränser, inga utstakade vägar, inga givna begrepp. Allt måste upptagas på nytt.

Liksom vi i vinterköld och mörker krypa in i våra varma hem, skydda oss för kölden vid vår egen härd och brasa, så

gå vi längre in i vårt eget väsen, när den stora likgiltigheten kommer. Den kommer på en gång, precis som vintern. Men det händer att snön inte är riktigt allvarligt stämd, när den kommer till oss, och att rätt som det är töar det upp igen och marken blir bar. Den stora likgiltigheten har, även den, många hugskott, gör oss många fula — eller skall vi hellre säga vackra spratt. När vi redan lyckats invagga oss i att allt är slut för oss och att livet inte mer har något att ge våra hjärtan, smälter snön och vi äro mitt inne i det gamla igen. Det kan ju till och med ibland finnas rosor under snön.

Dock, en dag sätter ändå den stora likgiltigheten bo i vår själ. När vi bli gamla.

Alla äro rädda för alderdomen. Alla vilja vara unga. Jag har aldrig förstått dem. När man är gammal, kommer friden till en självmant, ty ålder och resignation äro inte detsamma. Den stora likgiltigheten bär ingen bitterhet i sitt sinne. Den är bara ro och perspektiv. När vintern lägger sitt snötäcke över naturen blir det så långa skuggor och dagar, vägarna bli raka och vidderna ändlösa, ty intet smått bryter av perspektivet.

Vi knota ofta över att människorna måste dö, medan naturen alltid åter och åter lever upp och förnyas. Men vem av oss har sett naturen förnyas? Är det väl samma blad, som spirar på grenen, samma blomma som breder ut sina kornblå eller kanariegula kronblad? Det är bara ett talesätt att naturen återuppstår, medan vi äro dömda att dö. Det kommer nya människor liksom nya blommor och blad. Den som ser oss på avstånd, kan inte tro annat än att vi äro de samma som levde före oss, så förvillande lika äro vi dem. I själva verket äro vi som bladen på grenen, vi vissna och lämna rum för dem som skola spricka ut ur samma stam och samma gren.

Kom vinter med ditt vita täcke! Sänk din ro över oss, när tiden är inne och vårt livsvärv närmar sig sitt slut! Vi skola inte banna på dig utan söka att göra vårt hjärtas ljus intensivare för att lysa över den ändlösa vita vidden. Kom, stora likgiltighet! Fäll ditt mjuka snötäcke långsamt över hjärtats lek och sinnets lust, över stridiga förnimmelser, över allt som klagat och lidit därinne, som blommat och levat! Under det skola vi gömma icke bara våra förhoppningar utan också våra besvikelser.

Den stora likgiltigheten det är den ro man känner, när man vet, att ingen blomma i morgon kan slå ut för att nästa dag vissna.

Alma Höderlycke

GE IDUN I JULKLAPP!

Det finns massor av tidningar. Välj den bästa och då väljer Ni Idun, Damernas och hennens egen. Idun är den äldsta av landets alla veckotidningar, den har sålunda det stöd, den auktoritet, som tradition och förnåma anor giva. Men Idun har också ungdomsäpplet. Fastän 40-årig är tidningen alljämt ung och livskraftig och slår sig icke till ro med vunna lagrar: allt vad som rör sig i tiden följes i Idun med kritiserande eller gillande blickar. Med ålderns erfarenhet och ungdomens företagsamhetsanda i lycklig förening har Idun de bästa förutsättningar att bli tidningen i kultiverade svenska hem, där man sätter värde på god ton och där man söker en angenäm och tillförlitlig ciceron i tidens litterära, konstnärliga och sociala strömningar.

Prenumerera på Idun!

Idun har tradition.

Idun har ungdom.

Idun har de bästa pennorna.

Idun är aktuell.

Idun är kulturell.

Idun hjälper.

Idun råder.

Idun vägleder.

Idun är Damernas egen.

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

SVENSK HUSLIGHET GÄSTSPELAR HOS MUSSOLINI

GLIMTAR FRÅN DEN STORA HUSHÅLLSKONGRESSEN I ROM

Kongressdeltagarna lämna Capitolium.

DEN 14 NOVEMBER ÖPPNADES DEN fjärde internationella kongressen för hushållsundervisning i Rom med en högtidlighet på det minnesrika Kapitolium, där en gång Jupiter och Juno hade sina förnämsta tempel. Bland mängden av deltagare från de flesta europeiska länder och Amerika lade en svenska främst märke till representanterna från de nordiska länderna. Där var svenska statens delegat fröken Gertrud Bergström, Finska statens delegat professor Uno Brander, Norges officiella representanter fröken Dina Larsen, fru Betty Blom och fröken Tygesen, representanten för Nordens Husmodersförbund fru Carla Meyer från Köpenhamn, Sveriges Husmodersförningars representant överstinnan Lilliehöök, Finlands Marthaförbunds representanter fröken Elsa Bonsdorff och fru Brander. Andra kända ansikten voro professor Lundell från Fackskolan i Uppsala, fröken Thilda Hansson från Ateneums skolköksseminarium i Stockholm, fru Möller, Danmark m. fl. Svenskarna voro livligt representerade i Rom i dessa dagar. Ätminstone ett 80-tal hade anmälts som deltagare.

Amerikansk rationell hushållning.

Icke mindre än elva ämnen angående huslighet voro upptagna på kongressens program, men punkt 9 som behandlade Fayolism och Taylorism i hemhushållningen och i organisationen av hushållsarbetet väckte nog de största förväntningarna, så mycket mer som ämnet skulle behandlas av mrs Fréderick från

Hur Sverige med heder försvarade sin plats på den internationella hushållskongressen i Rom skildras av Iduns hushållsexpert, fröken Anna Schenström, ledarinna av Gunillaskolan i Uppsala.

Förenta staterna, som är Taylorismens första och största namn på hushållsområdet. Hon arbetar alltså för rationell arbetsledning inom hemmet. Själv har hon organiserat om hushållsarbetet i sitt eget hem efter nyare metoder, som gå ut på att i detalj inbespara rörelser och därmed minska arbete och tid genom att metodiskt undersöka hushållsarbetets mest praktiska inredningar, rätt placering av arbetsplatser, dessas mest praktiska utförande, maskinella anordningars införande och vissa handgrepps inlärande på rätt sätt. Allt detta fingo vi mera åskådligt se i en liten miniatyrmodell av mrs Frédericks hem, som fanns bland den stora utställningens sevärdheter o. med största beredvillighet demonstrerades för oss intresserade. Här visade pilar på golvet köksarbetets rätta gång samt huru övriga inredningsproblem lösts. Även blevo vi i tillfälle att å utställningen bese en intressant film, som närmare visade Taylorismens tillämpning i ett modernt amerikanskt hem. Mrs Fréderick har utgivit några böcker, som äro att

rekommendera för dem på detta område intresserade.

Om vi också icke kunna anse önskvärt att helt uniformera vårt hemarbete efter mrs Frédericks mönster, så ligger det dock mycket i denna lära, som vi borde kunna taga vara på och omsätta i praktiken både i hushållsundervisningen och i våra hem. Genom mrs Frédericks glasögon skåda vi mycket av "missbrukad kvinnokraft", som skulle kunna användas på förnuftigare ting.

Tyska hembiträden som lärlingar och mästare.

En annan fråga, som väckte livligt intresse i vida kretsar, var hembiträdesutbildningen och det sätt, varpå man i Königsberg, Tyskland sökt att lösa densamma.

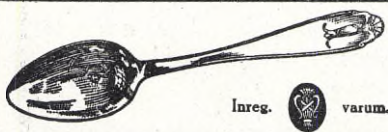
Ett svenskt hörn på utställningen från Barnavård.

Det gamla stämningsfulla napolitanska köket, som väckte mycken beundran.

Undertecknad hade tillfälle att ett par gånger personligen sammanträffa med Husmodersförningens i Königsberg representant fräulein Helene Neuman och höra hennes entusiastiska framställning av deras arbete, vars mål går ut på att förskaffa den kvinnliga ungdomen en så god yrkesutbildning som möjligt för den uppgift, som sedan urminnes tider varit deras. Yrkesutbildningen sker här till största delen i hemmen genom duktiga husmödrar. Naturligtvis måste ett dylikt undervisningssätt fordra bestämda regler, givna planer och sträng kontroll för att det hela skall kunna bli något av. Utbildningstiden är ordnad på ungefär följande sätt. Varje tysk flicka (eller husmor) kan anmäla sig som lärling. Rättighet att utbilda lärlingar har varje husmor, som väl skött sitt hushåll under fem år. Lärlingen placeras i en flylik familj. Man har bestämt en ömsesidig provotid av två månader, varunder husmor och lärling kunna komma underfund med, huruvida de trivas tillsammans eller inte. Efter denna tid kunna de alltså skiljas, eller också upprättas ett kontrakt dem emellan för de obligatoriska två läroåren. Denna lärotid avslutas med att lärlingen avlägger examen inför regerings- och yrkesskolrådsmedlemmar jämte facklärarinnor och representanter för den ständiga organisationskommitté, som leder och planerar lärlingarnas utbildning. Fräulein N. berättade med förtjusning det oerhörda intresse och den spänning, varmed husmodern — lärarinnan vid dessa tillfällen brukar följa sin discipels provodagar,

(Forts. sid. 1260.)

Bed en guldsmed visa Eder
VASAMODELLEN

Tillverkare:

Guldsmeds A.-B. i Stockholm

HÄRVANS HEMFÄRGER

— belönade med guldmedalj — användas och
förordas av utövare av svensk hemslöjd.

MAN MÅSTE UPPFOSTRA SIG TILL UMGÄNGE

UMGÅNGESLIVETS STÖTESTENAR ÄRO MÅNGA — KÄNNER NI IGEN DEM?

UMGÅNGESKONSTENS A OCH O är självuppfostran och människokärlek. Jag måste en gång lära att överflytta på mig själv de fordringar jag är så benägen att ställa på andra, lära att älska människorna med alla deras fel och förtjänster.

Av naturen är jag en vaken iakttagare. Men utan denna förutsättning skulle jag ändå allt för väl veta, att fru A. är oerhört tröttsam med sitt aldrig sinande prat. Allt från det senaste Nobelpriset till sina och mina och andras jungfrurs hjärteangelägenheter, hinner hon avhandla på en aldrig så kort visit. En god sida är ju, att hon underhåller sig själv, då hon kommer. Men hon tröttar mig, så jag blir vimmelkantig i huvudet, måste ta brom och en halv timmes vila då hon gått. Tacka vet jag fru B! Hon kan lyssna, ja i timal om så vore, då jag har mycket av mångahanda slag på hjärtat. En förskräcklig tanke slår mig! Är det inte jag, uteslutande jag, som för ordet, då fru B. och jag träffas? Vad intryck gör jag egentligen på fru B? Får hon också ta brom och en halv timmes vila, då jag gått? Det får hon nog — minst! Jag försöker erinra mig, om hon brukat se uttröttad och besvärad ut? Nej, det kan jag inte minnas, och hennes: »Kom snart igen!» har jag alltid känt vara hjärtligt menat. I varje fall ska jag försöka ändra taktik mot henne! Ibland efter besök hos fru B. har jag känt mig till mods som då man nyss avslutat en radikalrengöring i garderober, källare och vind, då man offrat gammalt skräp åt elden eller åt lumpsamlaren. Det är en obeskrivlig lättnad! Nog för att tiden är dyrbar, men aldrig skulle det likväl falla mig in att ta lumpsäcken med på förmiddagsvisit för att sortera min gamla lump i en annans hem. Då finge det hellre anstå med visiten så länge. Men jag har nog faktiskt ibland ställt till med storrengöring av själens skrot- och lumplager då jag haft fru B. till att lyssna. Och hon har villigt hjälpt mig och dessutom alltid skänkt mig något preparat mot »rost och mal» i form av små uppmuntrande ord och goda råd. Men aldrig har fru B. anlitat min hjälp i dylika fall. Det har jag inte reflekterat över förrän nu. — Härnäst jag träffar fru B. är jag mera tystlåten och försiktig. »Är du inte kry?» frågar hon. »Jo tack», svarar jag med ett litet självvirkigt leende. Så långt har det alltså gått!

Min 16-åriga svågers enda intresse är fotboll, ett intresse, som jag inte kan dela. Min man är heller ingen fotbollsentusiast, men han resonerar med pojken ibland, så man kan tro, att han är det. En söndag, då jag var ensam hemma, kom Erik upp. »Är Herbert (min man) hemma?» — »Nej, men stig in! Det var roligt du kom!» Efter många övertalningar blev han så in sedan han slängt från sig »sparkkängorna». »Du kommer från fotbollsmatchen?» — »Ja visst, vårt lag vann med 6—2.» — »Då får man lyckönska! Dricker du kaffe?» —

Man skall uppfostra sig till umgängeskunst, men därför inte låta sin sällskaplighet bli krystad utan hålla den naturlig och fri — se där kontentan av de kloka råd fru Syrach gör i Iduns novembertävlan.

»Ja tack, om du bjuder så!» Så långt gick det briljant. Efter ett ögonblicks tve-

Iduns decembertävlan

blir den sista av jubileumsårets månadstävlingar. Och denna gång uppmanas läsekretsen att skriva uppsatser över ämnet

Slätkänslan.

Man säger att släktsammanhållningen och slätkänslan är på retur i vår tid. Många tycka också att släktsammanhållningen är ett artificiellt tvång, många gånger långt ifrån behagligt. Andra finna att slätkänslan ger en fast borg och tillflyktsort i världsvimlet. Vilken åsikt företräder Ni? Och varför är släktsammanhållningen ev. på retur? Eller vad bör göras för att återknyta släktbanden, för att väcka samhörighetskänslan med gångna och kommande generationer? Vi vänta många uppsatser kring tävlingsämnet i dess helhet eller detaljfrågor därur. 100 kr. ges i pris för bästa bidrag och bidragen böra vara insända före dec. månads utgång under märke: Decembertävlan.

Fru Dora Lamm, född Upmark, maka till ingenjören och godsägaren Carl Robert Lamm på Näsby slott.

kan, om det vore lönt att spilla krut på döda kråkor, kom så referatet av matchen. Hur jag funderade kunde jag inte klämma fram något snillrikare inlägg i diskussionen än »jaså». Erik gick snart, lämnande mig åt dystra betraktelser. »Pojken är förryckt med sin fotbollsvurm. Vi ska hoppas, att den är akut. Men tills vidare måste man finna sig i att prata fotboll med honom, så att han inte för all framtid får intrycket, att vi är omöjliga att umgås med», brukar min man säga. Och visst har han rätt! Jag kunde ju någon gång ögna igenom ett fotbollsreferat eller åtminstone höra på när Herbert och Erik resonnera, så att jag lärde mig förstå någon term.

Jag borde heller aldrig tala med fröken C. om korsord. Det måste vara för henne som fotboll för mig. Jag måste utveckla min anpassningsförmåga dock inte så, att jag talar med sjuksköterskor om uteslutande sjukvård och sjukdomar, med lärarinnor om enbart barn och skolarbete etc. Det är deras dagliga arbete, som de så väl behöva slippa påminnas om. Då be de nog Gud bevara sig från mitt umgänge! Inte heller får jag lägga så an på anpassning, att det märks, hur jag anstränger mig för att vara trevlig. Sådan är fröken D. I umgänget med henne har man alltid den besvärande förmimelsen: »Nu låtsar hon — av pur artighet! — intresse för ex. hednamissionen, därför att hon vet det intresserar mig. Om hon ändå ville vara sig själv!» Det är just konsten att kunna vara sig själv, naturlig och ökonstlad i umgänget med andra utan att därför gå upp i egna intressen. Då slipper den jag umgås med bli uttröttad av mina angelägenheter och slipper känna sig som föremål för min umgängeskunst.

Med ett ord: Umgänget blir trivsamt för båda parter. Men för att komma därefter måste jag nog i viss mån offra både tid och bekvämlighet. Inte så att jag skulle springa från hus och hem, man och barn för att hinna umgås med så många som möjligt. Min första och största och käraste umgängesplikt gäller givetvis mina närmaste och kunde vara ämne till en avhandling bara den. Men varje människa får ju dessutom, helt osökt, en större eller mindre skara umgängesvännar. Det är konsten att umgås med dem jag här närmast tänkt på. Om man vill tänka sig en kategorisk gruppering av sitt umgänge kunde man kanske använda bilden av koncentriska cirklar. En obetydlig tjänst, ett vänligt ord, ett fast handslag eller bara ett gott leende, som kanske kunde värma ett fruset hjärta, kunde man nog alltid bestå åt dem man då placerar i den yttre periferien. Jag menar dem man helt flyktigt i tjänsten eller av slumpen föres tillsammans med. Om inte annat så är ju artighet en dygd — där den finnes.

FRU SYRACH.

BARN FÖRSÄKRINGAR

SVEA

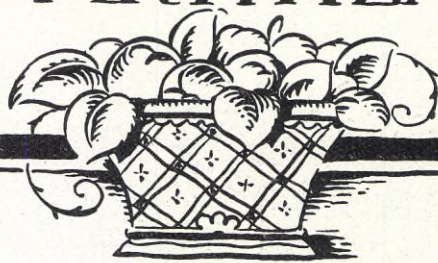
STUDIEFÖRSÄKRINGAR

HUVUDKONTOR: GÖTEBORG, V. HAMNGÅT. 3.

LDUNS JUBILEUMS-ARTIKLAR

FÖR NÅGON TID SEDAN VAR JAG i tillfälle att genomläsa några uppsatser från ett högre läroverk över ämnet ungdom och religion. Alla dessa uppsatser protesterade mot tanken att ungdomen skulle sakna religiösa intressen, som somliga betonade, att det ofta är de äldre som stå hindrande i vägen för en verklig religiös upplevelse hos ungdomen, antingen så att de prata om den, utan att äga den, eller så att de genom en förnekande kristendomsundervisning undergräva trons grundvalar. Dessa lärjungar kommo från hem med olikartade synpunkter i förhållande till religion: somliga tycktes luta åt »renlärighet» och andra framhöllo, att mycket som inte var bekännelsetrogen kristendom, i alla fall kunde vara religion.

Ett starkt intryck av ungdomens religiösa intressen får man också genom en blick på den kristliga student- och gymnasiströrelsen, som ovillkorligen i de skandinaviska länderna är en livaktig företeelse. Visserligen har det ett par gånger under de senaste sju åren hänt, att ett eller annat sommarmöte för ungdom fått inställas av brist på tillräckligt antal medlemmar, men då måste man också komma ihåg vilken mängd av kristliga ungdomsmöten, ofta ända till tio- femton, som varje år brukas hållas i vårt glest befolkade land, och vilken uppoffring även en kort resa plus en 20—30 kronors avgift kan innebära för en obemedlad familj i dessa depressionstider. Man borde snarast förvåna sig över att så många olika slags religiösa ungdomsrörelser kunna rymmas tillsammans, helst som de till mycket stor del måste ledas och skötas just av ungdomarna själva.

Man får icke föreställa sig denna rörelse i dess helhet som exklusivt bekännelsetrogen. Jag känner studenter, som på samma gång äro flitiga deltagare där och i den socialistiskt att icke säga kommunistiskt färgade ungdomsrörelse, som kallas Clarté-föreningarna. Det är ju en ända från franska revolutionen välbekant företeelse detta, att politiska och sociala ytterlighetsrörelser väl samsas med en längtan efter religiös reform, att evangeliet i alla tider av »handlingens propaganda» har tolkats revolutionärt. Den sjudande unga idealismen mottager med tacksamhet varje riktning, som endast syftar åt något ideellt, och det är därvidlag inte alltid så noga med det logiska sammanhanget. Och till de unga som leva i en avgjort världslig omgivning, tränger icke sällan religionen in just i form av vissa problem eller sociala intressen: både nykterhet, sedlighet, fredssträvande och sociala frågor kunna därvid spela reli-

Ungdom och religion.

Av

Lydia Wahlström

Hos oss i Sverige finns en starkt levande religiös kultur, som bärs upp icke minst av den moderna ungdomen. Att vår tids ungdom skulle sakna religiöst intresse bestrides på goda grunder av doktor Lydia Wahlström i nedanstående jubileumsartikel.

gionens lyftande och väckande roll. »Han är så berusad av den där nykterheten», sade en gång en far leende om sin son. Härvid betyder ungdomens naturliga borgerliga rättskänsla inte så litet — detta slags samvete tycks vara normala ungdomar medfött och gör sig gällande även inom sporten på ett sätt som äldre personer kanske inte ha mycken aning om. En bekant till mig kom en gång av en händelse att åse en brottningsmatch mellan ett par småpojkar, av vilka den större blev besegrad genom den tekniska överlägsenheten hos den mindre. När matchen redan var avgjord, blev ilskan den större övermäktig, och medan den yngre vilade sig, störtade han på honom med knytnävarna, men då utbrast en ganska ung pojke med obestridlig idealitet: »låt bli det där, det kan bli en dj-a vana.»

Stundom händer det, att den ungdomliga rättskänslan, om den blir sårad, plötsligt slår ut i handlingar av förbittring, som förövaren själv inte alltid kan redogöra för, men som förklaras genom t. ex. hatet mot en person, som han en gång ställt på piedestal och som svikit hans ideella krav. Eller det kan helt enkelt vara ungdomens naturliga glädjehunger, som blivit ställd endast inför livets grävader och vardaglighet och därför mynnat ut i förtvivlan. Särskilt är detta vanligt hos de kroppsarbetande klassernas ungdom, som direkt från barndomsskolan redan vid 14 år blivit kastad ut i kampen för brödet, utan att ha någon religiöst förtroendeväckande personlighet att ty sig till. Just denna bittra besvikenhet hos proletärungdomen är det, som gör, att den under sina funderingar över livets grymhet ganska snart kastar bort varje synbar gudstro — om en Gud funnes skulle han inte ha ställt livet så bittert för mig, heter det. Och man får inte vara så snar att fälla dom över detta slags själsliv. Den kände filosofiprofessorn i Berlin, Spranger, vars bok om Ungdomsårens psykologi nyss kommit ut på bokförlaget Natur och kultur,

säger härom de träffande orden: »är det icke religiöst, att man tänker högre om Gud än han visar sig i det yttre, ytligt betraktade världsförloppet?» Det är detta slags ungdomliga själsliv, som i stället för kristendom omfattar den socialistiska åskådningen med en fullt religiös hängivenhet och i likhet med den kristne väntar på »nya himlar och en ny jord, där rättfärdighet bor».

Men det religiösa intresset är naturligtvis proletärungdomen visst icke ensam om. Spranger har särskilt en ypperlig utredning om övergångsålderns religiositet med exempel, som varje uppfostrare skulle kunna hämta motsvarighet till ur sin egen erfarenhet. Den unga människan går just då igenom en både till kropp och själ genomgripande förvandling, och livet går därför i en kraftigt stegrad rytm just vid den tiden. Vad beträffar religiösa hem, så karaktäriseras den tidigare ungdomen där av försök att leva sig in i den traditionella religion som omger den. Och just vid denna tid, 14—16-årsåldern, inträder i protestantiska länder konfirmationen, som så starkt sätter den religiösa längtan i rörelse. (Den katolska infaller så tidigt, i 7—11-årsåldern, att något eget religiöst liv där knappast kan komma i fråga.) Men på konfirmationen följer vanligen, åtminstone hos mera tänkande ungdom, en tid då man söker lösslita sig från den tradition, däri man vuxit upp — antingen såsom ofta hos flickorna på grund av besviken förväntan på konfirmationens underbara välsignelse, eller såsom väl hos gossar är vanligare, på grund av intellektuella tvivel. Dessa tvivel väckas genom den första beröringen med vetenskaplig sanning, som då ganska snart betraktas som den överlägsna, just därför att man i sitt känsloliv helst ville ha religionen ograverad kvar. Då man får klart för sig, att sanningen endast är en, väljer man helt naturligt den som förefaller mest påtaglig och minst verklighetsfrämmande även om den är föga sympatisk. Och har man så till på köpet i likhet med den unge arbetaren fått klart för sig världens avlägsenhet från all sedlig ordning — något som barnen icke sällan läsa sig till ur föräldrarnas olyckliga äktenskap — så är ofta en kampställning färdig. Här framträder, ju yngre den unge är, en viss sanningsfanatism och rigorism, som närmast går ut på att söka förenkla livsåskådningen för sig.

Men en djupare lagd ungdom stannar ej vid detta — det kommer också en uppbyggandets tid, då den unge söker finna

(Forts. sid. 1258.)

CAP Turbanpraliner

Utan fördyrande omslag
med de läckraste fyllningar.
i originalaskar å

kronor 7:- 1 kg.	kronor 3,50 ½ kg.	kronor 1,85 ¼ kg.
---------------------	----------------------	----------------------

JENNY LIND OCH HEN-

JENNY LIND VAR EN FRIKOSTIG DOTTER FÖR EN STRÄVSAM MOR OCH SLARV TILL FAR

Pommern, där Jenny Linds föräldrar bodde.

DET VAR EN SOLVARM SÖNDAG sistlidne försommar, då jag i sällskap med ett par vänner företog pr bil en pilgrimsfärd till Sollentuna kyrka. Ett något egenomligt mål för en vallfart, kan man väl tycka. Vad är det för märkvärdigheter som gör en tur till denna prosaiskt klingande plats på den dammigaste, särskilt en tävlingssöndag mest bråkiga och befarna av alla landsvägar mödan värd?

Ändå skulle jag vilja säga, att vägen lönar sig. Det gamla ärevördiga templet med sina många ståtliga epitafier som visa att det utgjort en medelpunkt för en socken rik på anstolta församlingsbor, är i och för sig en sevärdhet. Det ligger dessutom så vackert, dominerande ett typiskt uppsvenskt landskap med ängar och fält och beteshagar, med här och där inströdda lövdungar, liknande skärgårdsöar i det gröna inhavet, och så den oundvikliga skogsranden inramande tavlan.

Emellertid var det varken Sollentunanaturen eller kyrkan med dess historiska minnesmärken, som utgjorde lockelsen denna söndag för oss pilgrimer. Ej heller den idéassociation som det gamla templet äger med en i vår litteratur mycket omtalad och oss särdeles förtrogen bliven personlighet, nämligen överstinnan Malla Montgomery Silverstolpe. I hennes memoarer är Sollentuna ett ofta återkommande orsnamn. Sollentuna kyrka kallar hon sin barndoms- och ungdoms minnestempel. I den ättehögsliknande Rudbeckska familjegraven, med dess vackra järnstaket hade hon jordat sin David. Där vila utom mannen andra för henne kära anförvanter.

Vi voro komna även vi för att söka upp en grav. Icke en med namn inskrivna i svenska adelns ättartavlor som det Rudbeck-Montgomery-Silverstolska, utan med namn av helt borgerlig klang. Och likväl har detta förts långt vidare ut i världen än någon av Mallas högättade förfäders.

På Sollentuna kyrkogård ha nämligen Jenny Linds föräldrar funnit sitt sista vilorum.

Den enkla stenen är ej svår att hitta. Den ligger vid kyrkogårdens mittelgång, där den liksom försvinner i skuggan av den mitt emot liggande imposanta Rudbeckska familjegraven.

Blott genom ett på mycket nära håll verkställt synande kan man dechifrera den halvt utplånade skriften. Den lyder:

Här stoftet!
I saknaden minnet
af

Fru Anna Maria Lind

född Fellborg

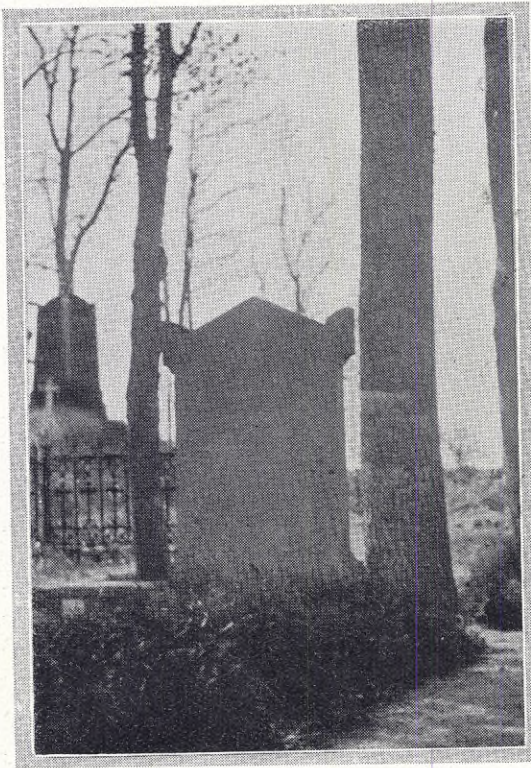
död å Pommern den 25 Okt. 1851
vid 58 år och 10 m:r och 15 dag:rs ålder,
och af mannen

fabrikören Nils Joh:n Lind

född d. 27 Jan. 1798

död i Stockholm d. 15 aug. 1858
Sv. Ps. B. N:o 498. V. 2-3.

Namnet Pommern i samband med fru Anna Maria Linds tarvar en förklaring. Därmed menas icke Sveriges f. d. tyska besittning. Så hette, och heter än i dag, en lantgård i Sollentuna, som beboddes av Jenny Linds föräldrar och där modern dog,

Graven på Sollentuna kyrkogård, där Jenny Linds föräldrar vila.

en gård som av dottern inköpts för dessa sina anhörigas räkning.

Självfallet var även Pommern målet för nämnda pilgrimsfärd. Det ligger omkring en 15 minuter från kyrkan vid en liten biväg som mynnar ut i stora landsvägen. Herrskapet Linds residens visade sig långt ifrån som en vanlig torparstuga. Det är en ganska stor tvåvånings byggnad, liknande en ansevärdare bondgård, rödfärgad och med en utkrusad vitmålad förstukvist. Av ställets nuvarande beboare intygades att hus och omgivning icke undergått någon förändring sedan den Lindska tiden.

En gång veta vi med säkerhet att den celebra dottern gästade Pommern. Det var under hennes sista besök i Sverige före hennes stora Amerikaturné. Då hade hon kommit glad och strålände som hon kunde vara och med liv och lust trätt dansen kring majstången, rest på ängen nedanför gården. Det hade, det föreställa vi oss gärna, åtminstone för den korta stunden härskat frid och harmoni och belåtenhet i den lilla hemkretsen. Något som ej alltid var förhållandet i relationerna mellan dotter och föräldrar.

*

Det är väl bekant hur föga lycklig Jenny Lind varit i »valet av sina föräldrar», som det heter. Jennys far, bokhållaren, alias fabrikören Nils Johan Lind, tycks ha varit en oförfärdig slarv. Oförfärdig till eller rättare ohågad för allt slags ordentligt arbete. Man måste förvåna sig över att Jennys mor som var en skötsam och ordentlig människa, icke varnad av ett föregående misslyckat äktenskap, velat dra på sig denna odåga till karl, av vilken hon inte kunde vänta sig någon hjälp med familjeförsörjningen. Det har väl funnits något personligt tilldragande hos denna herr Lind som fästade den av fattigdom och bekymmer nedtryckta kvinnan vid den flera år yngre mannen. Han skall ha varit en trevlig sällskapsbroder och ha sjungit Bellman. Dotterns underbara sånggåva, som skulle komma att tjusa en värld, kan kanske antagas ha varit ett fadersarv från denna okända Bellmansångare.

Men om mannens glada och sorgfria väsen kunnat lätta upp grävadersstämningen i det torftiga hemmet och kommit hustrun att overse med de moraliska skavankerna, var detta senare icke fallet med dottern. Hon hade intet tålmod med sin herr fars oeffterättligheter. Med sin starkt utvecklade rättskänsla hyste hon en oövervinnelig avsky för det slag av bellmanianskt lätt-sinne, för vilket monsieur Lind var en så typisk och långt ifrån sällsynt representant. Det var för moderns skull, henne hon höll av och ömmade för, trots hennes hårda behandling i barndomen och oförenligheterna i deras temperament, hon aldrig undandrog sig sina dotterliga förpliktelse även mot den ovärdige fadern. Såväl han som hustrun levde uteslutande på understöd från dottern, och att deras pretentioner stegrades med dennas konstnärframgångar faller av sig själv.

Bekymret för och grämelsen över föräldrarna följde den firade sångerskan var-

SATURNUS LIKÖR EXTRAKT

N E S F Ö R Ä L D R A R

SÅNGERSKAN VILLE VILA I FÖRÄLDRARNAS GRAV

helst hennes triumfvagn drog fram från stad till stad, hälsad av frenetiskt hyllande folkskaror. Hur ofta har hon ej anledning att skämmas för deras brist på finkänslighet och takt, att vredgas över deras oförskämda anspråk, att sörja över deras kärlekslöshet. Aldrig voro de nöjda, aldrig finga de nog, aldrig räckte något för dem. Upprepade gånger avger Jenny åt sin förmyndare och förvaltaren av hennes förmögenhet, hovrättsrådet Munthe, den faderliga, förtrogna vännen, högtidligt löfte att nu får det vara slut. De må tigga och be aldrig så mycket, hädanefter tänker hon inte gå in på herrskapet Linds oförsynta pockande på pengar.

Men i nästa brev ångrar hon sig. Hennes goda hjärta tar överhand. »Jag är svag för mamma», erkänner hon. »Hon ber mig om pengar igen och skriver hur nöjd hon är nu och tacksam, och detta ord nöjd har jag aldrig av henne hört. Vill därför för sista gången ge henne en summa utom det vanliga. Så länge jag ännu förtjänar vill jag för sista gången bönhöra henne. Hon begär 500 rdr, banco eller riksgälds vet jag ej — jag tycker det senare är tillräckligt.»

Många sådana »för sista gången» skulle återkomma under föräldrarnas och dotterns mellanhavanden. Jämt och samt vädjar Jenny, glömsk av alla försäkringar, till hennes goda hovrättsråds och gåvoutdelares hjälpsamhet, då det gäller anförvanterna på Pommern liksom andra Jenny Linds pensionärer och understödstagare, oräkneliga till antalet.

Trots allt gick det dottern djupt till sinnes, då hon under vistelsen i Amerika genom brev från förmyndaren underrättades om moderns död. Hon skriver:

»Newyork 4 Jan. 1852.

Min gode vän och Förmyndare!

Vi intet veta vad vi hava att genomgå — och väl är det!

H. R. brev av d. 7 november, innehållande den för mig i sanning sorgliga nyheten om min moders bortgång erhöj jag förr än de tvenne breven av d. 15 och 25 nov. Huru detta tillgått vet jag ej, ty hade jag i tid erhållit det av d. 15 Okt. hade jag genast rest hem. — Det var högst smärtande för mig att utan ringaste förberedelse om Mammans sjukdom så där tvärt få dödsunderrättelsen.

Djupt och innerligt smärta mig den tanken att ej ha varit närvarande vid hennes död och bevisat henne den sista plikt varje barn är sin mor skyldig! Jag blev så medtagen av denna händelse, att jag ansåg för bäst att ge upp de Conserter jag hade kvar att ge.

Var god och betala till fullt allt vad skuld heter — av vad slag den vara må, och som jag bett Pappa låta uppresa en solid enkel gravsten på Mammans grav, så var god och även betala den, naturligtvis. Min önskan är att kunna finna hennes namn över hennes stoft och det i en stil som visar respekt åt hennes minne. Min stackars kära moder! Hur jag nu känner styrkan av detta naturens mest heliga band och huru glad jag skulle ha varit hade jag fått ägna henne all den omsorg ett

väl villigt hjärta kan bestå, om jag också ej hade kunnat gjort mer för henne.»

*

Under de sex år Lind överlevde hustrun, utgjorde han ett ständigt föremål för dotterns oro och bekymmer. Allt vad hon uttänker för att bereda honom en lugn och tryggad tillvaro, avvisar han på det bestämdaste. När hon föreslår att ett par betrodda fruntimmer skulle ta vård om honom, förklarar han, att han icke vill bli någon »inhyses gubbe» vid 55 års ålder. Att bli satt under förmyndare går han likaledes ej in på. Ej heller tar han emot dotterns och mågens anbud att flytta till dem i deras dåvarande hem i Dresden. Han lämnar Pommern, som han inte kan sköta, och återvänder till Stockholm. Här har han ej svårt att skaffa sig stallbröder och såta vänner. Alla vilja fraternisera med fadern till den stenrika sångerskan, hon som sjunger ihop en million på en enda kväll! Vad han tar sig till, och med vem han lever, har ingen rätt reda på. Dottern sörjer däröver. Så skriver hon full av bekymmer till förmyndaren:

»Jag har en bön till min vän. Min far ligger mig tungt om hjärtat. Jag skulle så gärna vilja veta vad han gör. Jag har sedan länge icke hört av honom. I vintras skrev han och lät påskina att 800 bco i underhåll icke voro nog för honom. Så länge jag lever ger jag honom inte mer. Mer vore hans ruin. Kära min vän, beställ honom till sig, tala med honom och så vitt möjligt är försök att få veta hur han har det. Gör detta av vänskap för mig. Jag vet eljest ej vad jag skall göra åt honom.»

Lyckligt för alla parter blev, som antytt, detta värdelösa liv ej långt. Så här skriver Jenny Lind från England angående faderns bortgång:

»Rockampton Lodge, Rockampton, 27 aug. 1858.

Så har nu min trofaste vän och fornde förmyndare riktigt ledsagat mina båda föräldrar till deras sista vilostad. Det har för mig något så rörande, att H. R. skulle vara den som fullgjorde vad jag skulle gjort men intet kunnat!

Min Fars död kom rätt oväntad. I hans sista brev till mig för intet länge sedan nämnde han inte ett ord om varken förra vinterns hosta eller någon aning om illamående. Han har legat mycket tungt på mitt hjärta alla dessa sista år. Ty jag, vistande så långt ifrån honom, kunde alls icke bevaka honom, och allt vad jag föreslog honom, vare sig att bo hos oss eller att ge honom Annette och Marie Dettow att sköta om sig och hålla hus för honom, av-slog han på det bestämdaste.

Mätte nu Herren, som har många bönningar, nådeligen giva honom den frid han aldrig kunde förskaffa sig här på jorden!

Jenny Lind efter ett förut aldrig reproducerat foto.

Emottag min varmaste tacksägelse för det nya prov på djuprotad vänskap och välvilja H. R. har bevisat mig och de mina i det H. R. åtföljde hans stoft ut till Sollen-tuna och vårdat sig om hans sista angelägenheter.»

På det samvetsgranna och pliktrogna sätt, som utmärkte Jenny Lind under alla hennes livsförhållanden, förordnar hon i det här citerade brevet till förmyndaren, liksom i de följande, i detalj om faderns kvarlåtenskap. Allt vad skuld heter, »skulle den även vara av ett betydligare belopp», skall av henne honoreras, de personer, till vilka den avlidne stått i obligation, skola rikligen ersättas. Ingenting av »skräpet» som möjligen finns efter honom skall säljas utan skänkas åt en fattig släkting, »tillika med allt vad sängkläder heter, även den pälsrock och de 2:ne par lakan som blivit insatta å assistancen.» En förordning som kastar ljus över tit. Linds affärsställning vid tiden för hans död. Det enda arvtagerskan önskar behålla för egen räkning är 3:ne guldringar och en kedja med nyckel, vilka saker även böra utlösas från pantlånarn. Vad som dock utgör en glädje för den efterlevande dottern är att utredningsmännen i det så föga rikhaltiga boet där funnit ett par tavlor av ett visst värde, »varibland», skriver Jenny, »den 16-åriga flickan klädd i vit atlasklädnings och målad av en beskedlig plankstrykare Fegerplan verkligen skall vara ego, fastän originalet aldrig var särdeles likt copian (eller tvärtom!).»

Det är detta porträtt, det första Jenny Lind-porträtt som existerar, som reproducerats i det stora engelska biografiska verket över sångerskan och därifrån återgivits i flera av våra svenska Lind-böcker.

(Forts. sid. 1262.)

Five o'clock tea-skorpor

1 lit. grädde
250 gr. smält smör
3 teskedar Tomtens Vanillinsocker
425 gr. socker
3 matskedar Tomtens Bakpulver
Vetemjöl lagom till utbakning

BEREDNING: Rör smöret med sockret samt tillsätt grädden och Tomtens Vanillinsocker; Det med Tomtens Bakpulver blandade mjölet tillsättes och degen knådas. Forma till små runda bullar, några cm. i genomskärning. Grädda alla på en gång. Skär bullarna till skorpor medan de ännu äro varma. Torka sedan i ugn.

LIVSPROBLEM OCH VERKLIGHETSSKILDNING

MÄNNISKAN SKRIVER, ANTINGEN för glädjen att fabulera eller för att avlyssna tidens röster och klargöra sin ställning till livsproblemen. Konsten och begåvningen blir, såväl i det ena som det andra fallet avgörande, ty verklighetsmåleriet kan innebära matta och ointressanta kopior av de skildrade föremålen, liksom problemdiktningen kan trötta likt en evigt malande kaffekvarn. I det senare fallet får man ofta Goethes ord på läpparna: »Bilde, Künstler, rede nicht.»

Men understundom kan man längta efter de ord som ha något av tyngd och halt att lägga i vågskålen. Från det smånta och vardagsgrå vill man känna bruset av starka vingslag, förnimma att det ännu finns problem som hjärnorna brottas med och en längtan som aldrig blir stillad så länge människan icke upphört att fråga vadan och varthän?

Det är i dikten vi vilja återfinna något av tidens pulsslag och en utkristallisering av det som kan vara värt att bevara genom tiderna.

Ehuru i brustna fragment speglar Sigrid Gillners bok »Ur cirkeln» något av den ideella längtan och den oro som driver människan ut ur vardagslugnet för att på nya och oprövade vägar söka det som för henne betyder sanningar och livsvärden. Det finns i denna bok en intensitet och en flammande vilja som man icke kan bortse ifrån. Författarinnan hör inte till de vanliga små skribenterna, hon har något att säga, och hon säger det på ett sådant sätt att hon tvingar sitt eget patos på läsaren. Hennes vägar leda långt från de mätta, nöjda och självbelåtna. För den lugna idyllen har hon ett måhända oförtjänt och halvt föraktfullt löje, och det är hårda vindar som blåsa kring den unga studentskan, som i arbete och försakelse strävar för sitt livsmål. Hon har känt idealens makt inom sig, men hon vågar vad så få människor sätta i verket: att leva efter sina ideal. Hon nöjer sig inte med orden och fraserna, hon vill också i verkligheten anamma den lära hon bekänner. Så blir hon ett litet ensamt och vajande rö i den skog av mänsklig fåfänga och mänsklig egoism som förkvävt så många unga och spirande tankar, men i sin kamplust äger hon också något av martyrnas och hjältarnas offervilja.

Sigrid Gillners berättartan kan stundom bli tröttande. Även hennes kvarn mal alltför enformigt, men i sina bästa ögonblick äger hennes stil ett patos som imponerar. Hon hör varken till de ljumma eller till de räddhågade, hennes ärlighet tillåter henne icke att nöja sig med vedertagna förhållanden, och i tider av så mycken skepsis och jakt efter materiella förmåner känns det gott att lyssna till en stämma som äger ungdomens trovissighet.

Pär Lagerkvists »Det

Fyra svenska författare, Sigrid Gillner, Pär Lagerkvist, Hjalmar Bergman och Carl Larsson i By, vitt skilda till läggning och mål men av konstnärlig lödighet bedömas här nedan.

besegrade livet» är en stridsförklaring mot livet, det amoraliska, som varken vill ont eller gott, där de blinda krafterna driva sitt spel och det jäser av tillblivelse och förruttnelse. Det ligger något nästan Schopenhauerskt i denna livsförnekelse och man har svårt att till en början gå med på dualismen mellan de för tanken identiska begreppen, människan och livet. Men så som Pär Lagerkvist fattar dem, ligger det konsekvens i hans filosoferande. Det är människosjälen, det gudomliga inom oss, det som har evigt ursprung, vilket sprider skönhet, förklaring och harmoni över tillvaron.

Det finns hos denne författare en sublim tro på människoandens höghet, manifesterad även i den ringaste ibland oss. Livet har gjort fria män till trälar, och det är i kamp mot djuriskheten och det jordbundna, som människosjälen förädlas och utvecklas. I de blinda livsytringarna, där oföränderliga lagar bestämma skeendet, finns intet av den Godhet, Skönhet och Kärlek, vilka bli till en strålgång kring människornas pannor. Det finns något brinnande trosvist hos Pär Lagerkvist, förenat med en ödmjuk aktning för hela den mänsklighet som är i livets våld, men som bär på ord, vilka kanske aldrig blivit uttalade och på gåvor som aldrig blivit mottagna. Målet, sådant han ser det, är att övervinna livet, och därigenom vinna evighetens krona.

Hjalmar Bergman målar verkligheten sådan det roar honom att måla den. Han gör inte sina människor till några idealgestalter, det vore synd att säga, snarare

Prenumerera på Idun för år 1928 före jul!

I Lunds domkyrka sammanvigdes den 3 november ingenjören Wilhelm Aschan, Linköping, och fröken Marianne Ahlgren, dotter till f. d. revisionssekreteraren, häradshövding Chr. Ahlgren, Lund, och hans maka, född Faxé. (Foto: Rahmn.)

få de ett visst tycke av marionetter. Men hans fabuleringskonst och hans originella reflektioner äro som alltid förbluffande. Vilket storartat porträtt målar han inte av den gamle bergslagsmatadoren, greve A. O. Arnfelt? I sin elakhet och egocentricitet är han nästan monumental.

»Kerrmans i Paradiset» är en direkt fortsättning på »Jonas och Helen», men den ömsinnet, som författaren i sin förra bok hade till övers för ungdomen, och som skänkte den romanen så mycket av ursprunglighet och friskhet, den förvägrar han de nu åldrande människorna, vilka i ett tjugotal år gått i besvikelsens och vardags-trivialitetens skola. Jonas ägde visserligen redan som yngling de egenskaper, vilka i föreliggande bok göra honom till en självmedveten och egensinnig pater familias, men ungdomen, Parisluften och förälskelsen försonade så mycket. Kerrmans paradiset är ingen lustgård. Där kämpar man om överhöghet och aktiemajoritet, där träter man och försonas och missförstås och där tråkar man ut varann. Det är en, trots sina växlingar, ganska enformig tillvaro, men den kryddas av den starkpeppar som Hjalmar Bergman så frikostigt strör ut över människor och situationer. Han är en kvick karl, och en sådan varder mycket förlåtet. Han målar som det faller honom in, men det finns pregnans och karaktär, även i hans mest paradoxala infall.

Carl Larsson i By är också ett exempel på den gode verklighetsskildraren. Hans rötter sträcka sig ned i Dalarnas jord, och det är något av bergslagsmannens kraft och bredd i hans personlighet. »Vår i Folkare», efter vilken hans senaste berättelsesamling fått sitt namn, är en liten glänsande skildring, i vilken man förnimmer det bleka vårlyuset över ångarna, doften av mylla och knoppande träd och det sorglösa vagabondlivet innanför en fläktande tältduk. Det är must och färg i den pensel som trollat fram bilden av zigenarhövdingen Taikon. Man ser hans kvinna, som med vaggande höfter dansar framför lägerelden, den druckne statarens giriga blickar, och den unga Filomela med knän som en kalv. Men man ser inte bara lägerelden, man får också en aning om vårkvällens bleka mystik i Folkare härad.

Carl Larsson i By ser sig omkring med ett par kloka och iakttagande ögon. Han känner sitt folk, deras karaktär och deras skaplynne, och det blir deras dräpliga porträtt, många minnesgoda skildringar av människor, som kunna tåla mycket och slita mycket, men vilka, när gränsen blivit nådd, avskudda sig oket och skipa rättvisa efter eget förstånd. Det är ett folk, som med sin mærg, sin envishet och sin trygga äganderätt till fädernas jord, varit med om att skapa den historia, över vilken de svenske med rätt kunna känna sig stolta.

GURLI HERTZMAN-ERICSON.

Drick **Champis**

RING bryggerier och vattenfabriker.

Överallt —
men begär
det kallt!

H. Maj:tt Konungens hovlev.

Naturligt alkaliskt

RAMLÖSA-VATTEN

Tappat direkt från källan.

Förnämsta bords- och hälsövatten.

Erhålls överallt i vårt land.

H. K. H. Kronprinsens hovlev.

SHINGEL ÄR OPRAKTISK — PÅ SYSTER

VARFÖR KLIPPA INTE SJUKSKÖTERSORKNA SITT HÅR?

FRANKLIN

"Håret kommer i vägen vid sjukvården."

Det är en villfarelse att tro, att det korta håret skulle hälsas med glädje från ledande sjuksköterskekretsar. Medan man på lekmanahåll anser shingeln vara en bekväm och praktisk uppfinning, tycker sjuksköterskan att den är opraktisk.

hon inte gärna anlägga en frisyr, som är utpräglad modern och därför snart skall vara förbi, som de alla varit.

Föreståndarinnan för svenska Röda Korsets sjukhem, fröken Elisabeth von Bergen är ivrig motståndare till sjuksköterskans korta hår ur alla synpunkter, etiskt, hygieniskt och praktiskt.

— Den unga kvinnan, som har något allvar med sitt uppsåt att bli sjuksköterska, säger fröken von Bergen, låter inte shingla sig, det är jag övertygad om. Hon känner sitt kvinnliga värde för djupt. För övrigt är det korta håret ohygieniskt och opraktiskt. Långt hår sitter fast, men kort hår har en benägenhet att falla av och fastna snart sagt överallt, där det inte skall vara. Inte duger det för en sköterska. Inte heller kan hon få mössan att sitta fast på det korta håret, och när hon böjer sig över en patient för att sköta om honom, riskerar hon att den faller av. De svenska sköterskorna bära inte dok, som vissa andra länders sköterskor, därför att vi anse doket ohygieniskt, då det alldeles hindrar lufttillförseln, och det korta håret fordrar absolut ett dok. Endast en operationssköterska har en hela håret omslutande mössa under den tid, då hon tjänstgör vid operationer.

Folk påstår, att man vinner mycket tid på att bära kort hår, fortsätter fröken von Bergen. Men om kvinnorna sen urminnes tider hunnit med att kamma sitt långa hår, varför skulle de inte göra det nu också.

Vidare påstås det, att tvättningen av håret går så mycket fortare, men enligt hårfri-sörskans utsago tar det högst fem minuter längre tid att tvätta ett långt hår mot ett kort, eftersom det i båda fallen är huvudbotten man tvättar, inte egentligen själva håret.

Det mest avgörande skälet mot det korta är i alla fall, att det skulle fordra en om-läggning av hela sjuksköterskedräkten, om vi tillåte sköterskorna att bära det. Det göra vi heller inte. Om eleverna komma hit shinglade eller bobbade få de låta håret växa.

Sådan är ståndpunkten från ledande håll inom sjuksköterskekretsar, och den tycks vara mycket bestämd och klart fastslagen.

ETH. K.

Sköterskemössan ser lite bortkommen ut på shingel.

DET DÄMPADE I HENNES ELJES hurtiga väsen riktigt stack oss i ögonen, genast hon kom in.

— Vad nu då? sade redaktionen med en min mitt emellan deltagande och raljeri.

Den lilla proveleven hängde med huvudet.

— De säger, att jag inte är lämplig till sjuksköterska.

Utrop, protester, frågor haglade över henne.

— Du som ända sen du var född alltid lagt om sår och plåstrat med sjuka gummor, du, som är rådig och frisk och stark och en allvarlig ung kvinna till på köpet. Dessutom en mycket söt liten sköterska. Vad i all världen skulle det vara för fel med dig?

— Håret, sade den lilla proveleven och skakade sitt korta, småkrusiga hår, så att det stod om hennes rosiga unga ansikte. Det är kort! Förbudet att ha kort hår!

— Omöjligt, sade redaktionen. Kort hår är praktiskt, hygieniskt, tidsbesparande, behöver inte verka onödigt kokett eller okvinnligt nu, då det bäres av damer från 10 till 90 år. Du har säkert misstagit dig.

— Hör efter själva, får ni väl se, var allt vad den lilla eleven svarade.

Vi gjorde så.

Sjuksköterskepampen fröken Bertha Wellin, som bland alla sina andra förtroendeuppdrag även innehar det att vara medlem av Sophiahemmets styrelse, och som själv under hela sin tid i aktiv sjukvårdstjänst burit kort hår, är den första Idun vänder sig till.

— Under de 10 år jag suttit i Sophiahemmets styrelse har frågan om huruvida sjuksköterskan får bära kort hår eller inte aldrig varit före. Att det korta håret skulle vara förbudet för Sophiasystrarna är nog en överdrift.

Men en annan sak är lämplighetsfrågan. På ett shinglat eller bobbat huvud sitter inte sophiasystemens mössa stadigt och då systemen böjer sig över den sjuka, vid sjukvården, kan det hända, att håret, som ju är längre fram, kommer i vägen. Inte heller vill den lilla sköterskehatten gärna sitta rätt på det korta håret. Det har jag själv haft svårighet med, då jag alltid burit kort hår. Det är ju för övrigt klart, att nu då det korta håret blivit en modedärskap och som sådan mycket snart skall gå över, kan man inte taga hänsyn till den från ledande sjukvårdshåll. Sköterskans dräkt är fastställd, den rättar sig inte efter modet, och det finner hon sig i, då hon ägnar sig åt sitt kall. På samma sätt kan

Prenumerera på IDUN 1928!

Naturligtvis skall Ni prenumerera på Idun för 1928, Sverges äldsta och förnämsta damtidning. Med detta nummer följer ett inbetalningskort för prenumeration 1928, som ifylles och sändes till Iduns exp. Prenumeration kan också verkställas i närmaste bokhandel eller postanstalt.

Prenumerationspris 1928:

Helt år uppl. B	kr. 15:—
Halft år „ „	8:—
Helt år „ A	17:—
Halft år „ „	9:—

En god och hälsosam thédryck vinnes icke med vilket thé som hälst. **M. S. KOBBS SÖNER** är den enda firma i Sverige, som uteslutande ägnar sig åt thébranschen under ständig vetenskaplig kontroll.

Begär därför alltid **Kobbs Thé** och godtag ej något annat, om Ni sätter värde på en hälsosam och aromrik dryck.

J U L K R U B B A N

DET ÄR INTE RO OCH SAMLING kring en julgran. Så som julgranen har blivit, med röda och blå kulor och flaggor, där man låter åsikter spela in och tar med så många nationer som åsikter, och krita och socker i skära omslag och silverskir och tomtehår, är julgranen rent ut sagt en bråkig sak.

Det får den vara, den får förkroppsliga det glada bråket, oset och stampet på julen. Det ska också ha sitt rum, det är ju ändå ett annat buller än vardagens. Men sedan, hos oss, får granen sin stillhet — det är vår lilla tradition. När den är slut och avplockad, blir den tyst och får oss tysta, då ha vi de tre, fyra sista ljusen tända och sitta och se dem brinna ut. Då äro vi för oss själva, vi hyva icke ut den under glada skrån på någon bjudning, utan sitta och se på den. Och allra sist får den dåna vitröd i den öppna spisen, en stund av litet skräckblandad spänning, som redan varslar om valborgsmässobål. Men då är julen definitivt förbi.

Stillheten hos oss på julen, den få vi i vårt landskap, som dukas upp på en stor kista och som får stå i dagar. Ursprunget till det är kanske allra ytterst krubban. Hos oss blir det ett svenskt landskap.

Det är sammansatt av litet av varje, men vi känna svenskt för det. Vit vadd över det hela. Gipskyrkan med en elektrisk ficklampa i, den syns inte, men den lysen. Till kyrkan går en väg av kolstybb och aska, det är lätt att få och det ser ut som om man hade kört där med välfödda hästar och slädar, som blivit av med den

Hur det går till att göra en julkrubba och vilken juglädje den sprider i ett hem skildras av Vera v. Kræmer.

sista sörjan från den smutsiga staden. Till höger ligger en stor sten på en tallrik, som döljes av vadd, vid stenens kant är en »sjö» av spegelglas och i stenens gropar sitta tomtar. På var sin sida om kyrkan stå två små trinda änglar och blåsa i basun, jag tror de komma från Bayern — men stenen är från trakten kring Mälaren. En fin herrgård står nära kyrkan — den är en schweizerhydda, men man tager vad man haver och det vilar ett minne över den, ty den är hemförd under en svår tid, då en namnkunnig svensk var Sveriges ombud vid förhandlingarna i Genève. En liten schweizerhydda, annars likadan, står längre bort, den är en skämsam gåva från andra namnkunniga svenskar till den först nämnda, när han fått ett fredspris. På hyddans veranda sitter en katt av blått glas och små underligt skimrande hus stå »i skogen», husen äro visst också från Bayern. Skogen är kala kvistar, som göra ett fruset intryck och sitta fast i halva potatisar och här och var ger en tallkvist grönska. I år får landskapet små vita figurer på källkar, de äro kanske av »biscuit», vad det nu är, och hemskt söta — att se på. Ett par små norska dockskåpskidor ligga slängda vid villaknuten — tyvärr ha vi ingen röd stuga! Men underligt nog är alltsammans så svenskt ändå, det

kanske är de kala kvistarna och skymningen utanför och det röda skimret från en solnedgång i ett landskap i jätteformat på andra sidan fönstret. Vad ha vi mer? En brun björn av trä, en lapphund, ett litet mästerverk i träsnideri, den är gjord av en landsflyktig ryss och såld för nöds skull. En krukväxt i elfenben, köpt i Hamburg, där de ha sådant. Ingen ren — ni må tro jag har gått och sett på dem nu i två år, renarna, som lappen gör med riktig renhud på och små klövar. Men så till vida är vårt landskap fattigt och slarvigt, trots den fina villan — det har inte blivit pengar till en ren. En tunna finns vid ena villaknuten, det är ett barns kinderartenarbete och så finns det från samma håll huggkubbe med en yxa och en gryta på tre ben.

Vad finns det mer? Jag har glömt det. Endera dagen gå vi upp på vinden och ta ned pappasken, där det ligger alltsammans i fjöl och förfjöl. Allt ska stå som förr — stenen, det enda som är riktigt äkta, är alltid våt av snö, det är därför den ligger på en tallrik, ty vi ha icke tålamod att låta snön smälta först.

Vi äro ivriga, det går med precision och ficklampsbatteriet blir inte glömt. Vi plocka med spänning ur asken. Det är nytt var gång, men det har blivit oss hemvant och kärt. Landskapet, som då och då ger oss alla en stunds stillhet, landskapet som kommer från alla hörn, men till sist ändå känns som en bild av den plats, där våra barn en gång få bo och vi själva ska sova under mullen.

VERA v. KRÆMER.

MED BÖCKER PÅ ÄVENTYR. AV BIRGER MÖRNER

FÖR EN DEL ÄR SEDAN UTKOM en svensk, på sin tid ganska mycket läst bok med namnet »Tiritiri». Den handlade om en tysk djurfångare, som av sin förläggare erhöll uppdraget att söka infånga en mycket märkvärdig varelse, en vildflicka från Ceylon om vilken ryktet spritt sig. Hon var en dvärginna och inte större än en champagnebutelj.

I år har Bengt Berg givit ut en bok, som han kallar Arizona Charleys pojke. Den handlar om en tysk-holländsk djurfångare, som av en amerikansk penningmatador erhåller uppdraget att söka infånga ett av jordens största djur, en nyupptäckt Rinocero med gigantiska framåtriktade horn.

Det må vara sagt först som sist, att Bengt Berg av denna idé utformat en synnerligen anslående äventyrsbok. Arizona Charleys pojke är en bok, som i mycket hög grad äger just de egenskaper, som äro ägnade att hänföra en ungdomlig läsare. Men mer än så, även äldre kunna med rikt utbyte läsa den, och själva boken torde, mindre än svenska böcker i allmänhet, vara bunden till enbart svensk publik. Visserligen låter författaren en svensk pojke leka hjälte, men pojkens svenska nationalitet inverkar ytterst litet på framställningen, och det hela verkar i betydlig grad internationellt. Författaren har begagnat sina egna erfarenheter från livet i främmande länder med bössa och kamera, som hade dessa färder, trots det stundom förvånande arbete han därunder faktiskt utfört, endast varit studieresor för denna bok.

Bengt Berg har med denna äventyrs-

bok visat en helt ny sida av sin begåvning, nämligen ungdomlig fantasi och något av den pojkkaktiga naiviteten, utan vilken ingen kan tala till pojkhjärtan. Då dessa egenskaper förenade med den stora kunskap författaren har till sitt förfogande i fråga om markens och luftens djur, samverka, kunna vi hoppas att Arioza Charleys pojke allt fortfarande skall lyckas under nya öden fångsla vårt intresse, och kanske kommer han att ännu åtskilliga gånger uppleva så märkliga äventyr som då han skjuter jaguar med raphönshagel eller fångar lejon med fågellim.

Axel Klinckowström är på sätt och vis en av våra egendomligaste författare. Jag vet ingen svensk skönlitterär skribent, som studerat så mycket som han. Han är eller åtminstone har varit en av Sveriges allra främsta polyglotter. Jag minns än i dag hur jag en gång under 90-talet på sällskapet Idun, vars doktor Allvetande han bland de yngre obestritt ansågs vara, blev slagen med häpnad. För att sätta honom på det hala hade jag i Nordisk familjebok slagit reda på gud vet vad för en underlig flod i Sydamerika, och då jag i ett ögonblick, när Klinckan händelsevis hämtade andan, helt oskyldigt framställde en skyndsamt förfrågan angående den underliga floden, möttes jag av en häpen, medlidssam blick från den lärde mannen som genast överöste mig med siffror, namn och lärda citat angående floden och dess omgivningar, historia etc., ungefär som då elefanten i sagan sprutade vatten över den elake skraddaren, som stuckit honom i snabeln med sin nål.

Det är nu flere år sedan vännen Klinckowström plötsligt en dag började skriva en detektivroman. Jag har alltid föreställt mig att han gjorde detta uteslutande för att visa en gemensam vän till oss båda att konsten nog inte var så stor. Sedan dess måste han ha fått smak för jobbet, ty med en energi, som jag aldrig trott honom om, har han fortsatt, och, om jag inte misstar mig, är den bok, han till julen utgivit, den åttonde i ordningen. »Två kast», som fiskarena säga, när de räkna strömming. Ett räknesätt, som Klinckowström såsom f. d. ichtyolog torde gilla.

Sedan Jules Vernes dagar tror jag för min del icke att någon äventyrsförfattare ägt så grundlig vetenskaplig utbildning som Klinckowström. Han äger dessutom skapande fantasi och betydlig förmåga att hoptrassla och reda upp en intrighärva. Men vad jag tror ligger honom i fatet, är just att han verkar litet för mycket av vad han i grund och botten är, en lärd man. Att hans åtta böcker icke blivit betydligt mer lästa än vad som synes vara fallet, tror jag beror därpå att han icke haft förmåga att lämpa sig efter den publiks förutsättningar, som han väl egentligen söker.

För att anföra ett exempel i den nu utgivna boken: »Johan Råfloos skattkammar» förekommer däri redan i början en biperson, som svänger sig med latin, som vore det författarens avsikt att med vilja skrämja bort alla icke klasiskt bildade. Boken är emellertid verkligt rolig, något som man inte kan säga om vilken äventyrsroman som helst.

BIRGER MÖRNER.

SVENSK JUL ELLER UTLÄNDSK?

JULDEKORATIONERNA BÖRJA GÅ I DEKADENSENS TECKEN

En av de vanliga pappersbordslöparna med tomtar, en tvivelaktig prydnad på julbordet.

TAG VARA PÅ
DE VACKRA
SVENSKA
JULEMBLE-
MEN

Julkärvar, som finnas på Skansens julmarknad den 11 december.

Ljusstake av järnstomme virad med papper i gulfärg och något rött upptill vid de hemstöpta ljusen; julhonor i trä från Dalarna, julduk i rutigt bomullsvoile, fruktskål av glaserad lera, nötskål i masurbjörk, från Svensk Hemslöjd.

enkla dekorativa blommotiv, varför inte låta dem klippa några gröna bladrankor av grön kartong och sätta dit röda tulpaner av samma slag. Det kan vem som helst rita upp på ett papper och klippa ut, antingen i kransar eller i en lång rad beroende på om det är ett stort eller litet bord, ett runt eller fyrkantigt, man skall dekorera. Så finns det hemslöjdsdukar i varma färger, om man vill lägga en mindre sådan ovanpå den vita duken som ett mittmotiv eller duka ett mindre bord utan vit duk.

Det viktigaste är ljusen. Den här till vänster avbildade ljusstaken är en norrlandsmodell, av ovanligt vacker och redig form. Den är här klädd med remsor av gulfärgat silkespapper och närmast de hemstöpta ljusen sitter en aning rött. Det finns också mycket trevliga smålustiga ljusstakar av målat trä som t. ex. typen med en liten lingonskär kerub, som famnar om själva ljuspipan. Det är en nyhet för året att användas till mindre ljus och den är lustig och förtjänar bli populär. Tenntallrik och

lantlig keramik med någon enkel dekor äro som skapade att stå på en brokig julduk. Nötskålarna i masurbjörk och de gammaldags nötknäpparna med gubbansikten höra också riktigt julen till.

Så kommer kapitlet om rummets dekorer. Det finns vackra och fint formade halmkronor, som göra sig mycket bra hängande från det vita taket. Det finns julkärvar av halm och julbockar av samma material, och de göra sig förträffligt även bland våra moderna möbler. De i trä skurna julduvorna, som man hänger svävande från en gummisnodd mot ett fönster eller så att den får luft under vingarna, är en stämningsfull julprydnad. Den lilla fågeln blir i all sin enkelhet en symbol av julens helgd, och något sådant skulle det aldrig i livet falla någon in att påstå om de avrivna plyschkanter i grälla färger, som brukas till julen att snos omkring julklockan och hänga i festoner från taket.

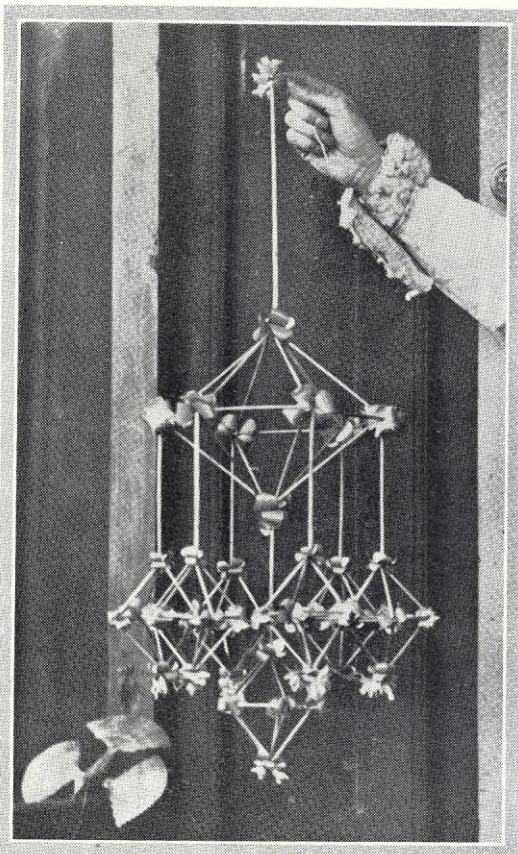
Må det sägas rent ut att vi börja få en dekadans över juldekorationerna, som det är på tiden att hejda. Husmödrarnas Riksförbund har på senare tiden sökt att återupptaga gamla svenska julseder såsom några av de här skildrade, och det var sannoligen inte en dag för tidigt.

Svensk jul skall vara värdig och vacker, det behöver ändå inte vara någon tyngd över den. Vi ha så många gamla goda traditioner att taga vara på för att göra julen till en fest, då alla bli glada och goda, som man skall vara vid ljusets stora högtid mitt i den mörkaste årstiden.

VIC.

VILL NI HA EN RIKTIGT SVENSK jul eller nöjer ni er med en litet blandad? En svensk, naturligtvis. Det behöver därför inte strös halm på golvet och sättas grötfat åt tomten. För resten det där med tomten är ett särskilt kapitel. Det är numera en synnerligen överskattad företeelse. Han förekommer ju på bordslöpare och väggdekorationer, som julgransprydnad och tallriksornament, på sparbössor och på vykort för att bara nämna några få av hans fyndorter. Men tror någon att en hemlighetsfull lyckobringare, en trevnadens tysta ande, vars namn man förr aldrig vågade nämna, trivs med sådan färdsl? Det är fara värt att trevnaden, som man vill åkalla, flyr sin kos för alla dessa högröstade åthävor. Skulle vi inte kunna komma överens om att totemotivet vid julen är uttröskat numera och att det skulle vara skönt att slippa se dessa gräsligheter, som gå i jultomtens namn. Pappersbordslöparna t. ex. med tomtar och blekskära julgrisar på fat, tomtar med klappar och tomtar med renar och tomtar med granar och — — men det är bäst att sluta, innan vi mista andan.

Man kan duka ett julbord med mycket små medel utan att falla för onödigt kravs. Alla barn få i skolorna nu lära sig rita

Halmkrona och julduva (nederst till vänster) båda vackra juldekorationer.

En hälsodryck för alla är
"MATTE REAL"
Äkta Brasilianskt Hälsoté
I ORIGINALFÖRPACKNING.

Gen.-representant för de nordiska länderna HANDELSFIRMAN BRASIL, Skånegatan 31, Göteborg. Repr. för mellersta och norra Sverige A.-B. CARL MORTON, Skeppsbron 36, Stockholm.

D:r Epery, Paris, säger:

Matte är uppehållsmedlet vid vandringar, vid trötthet och mödosamma arbeten. Jag tager Matte när jag har en kraftansträngning att göra, när ett svårt tröttande arbete väntar mig. Det fördubblar min energi och lämnar mig varken trött eller olustig när jag slutat.

P Å J U L K L A P P S L I S T A N

NÄGONTING FÖR HÄNDIGA FINGRAR ATT SYSSLA MED I JULTIDER.

En lampskärm av tyg.

EN VÄLKOMMEN JULKLAPP BLIR SÄKERT en lampskärm. Tillverkad av sådant material som jag här vill föreslå blir den både hållbar och ej särskilt dyrbar. Man köper 1½ m. genomskinlig ljus, gråblå eller vit kalkerväv och klipper till 2 remsor eller längder 35 cm. breda och 1¼ cm. långa. Längderna sys samman med silke i färg på maskin, så det blir en stadig söm och man har nu en 2½ meter lång remsa.

Denna remsa kalkerväv placeras nu över en bit tyg eller tapet med ett vackert luftigt blom- eller bladmotiv. Man ritlar ej utan målar direkt med vattenfärg på den matta sidan av väven i en eller flera färger precis som man behagar.

Här avbildade skärm är ljus gråblå målad med något mörkare färg och foten i samma färg. Är väven vit blir laxfärgade eller citrongula blommor vackert med ljus mandelgröna blad. När en bit väv är färdigmålad flyttas den till sidan och så fortsätter man tills hela längden är färdig.

Innan väven veckas delas väven upp med en linjal, för var tredje centimeter sättes ett märke med blyerts upptill och nedtill absolut mitt för varann. När veckningen är omsorgsfullt utförd slår man hål upptill och nedtill med en huggpinne — som finnes att köpa i vilken järnaffär som helst — ett hål i sänder. Ett silkesnöre eller ett smalt sidenband träs igenom hålen, som ej böra vara för små. Nedtill åtgår till denna skärm 180 cm., upptill 80 cm. rosett inberäknad.

Fru Ossian.

Ett "omtag" för servietter etc. i linneskåpet.

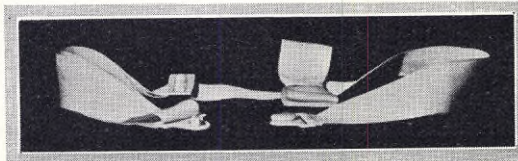
För den ordentliga husmodern, som i ett ögonblick vill inspektera sitt linneförråd och se huru

Här presenteras några trevliga förslag till julklappar, lämpliga att förfärdiga av händiga damer.

många dussin handdukar eller servietter, som finnes inne, är detta en lämplig julklapp. Och den blir inte dyr. Omtaget är avsett att knäppa omkring hel- eller halvdussin servietter etc. och den lilla rosetten är en prydnad.

Med ungefär 1 meter sidenband av 2½ cm. bredd i önskad färg, 2 spännen med tryckknappar, ett enkelt spänne genom vilket bandet löper äro vi redo att sy ihop denna enkla sak.

Ena ändan av bandet sys fast vid ena tryckknäppsspännet, den andra ändan sys fast i extra spännet, sedan man först dragit bandet dels genom spännet och dels genom det andra tryckknäppsspännet som man brukar göra med strumpeband

Ett "omtag" för servietter etc. i linneskåpet.

för att kunna få dem längre eller kortare. Mitt på bandet fästes en förut gjord rosett, den sys ej fast utan bakpå rosetten sättes en smal slä, genom vilket bandet löper så att man kan flytta rosetten fram och tillbaka.

Modellen är av rosa band.

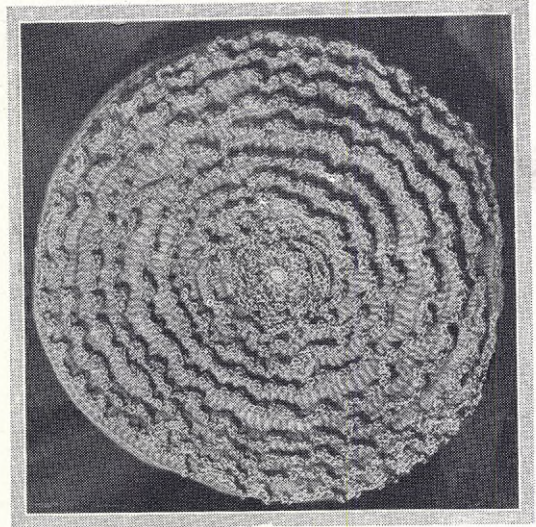
B. L.

En virkad rund kudde.

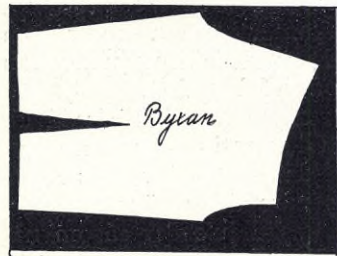
Kudden, 35 cm. i genomskärning är lik en blomma, virkad av smultronfärgat jumpergarn och silke i samma färg. Den virkas i 2 halvvarv vilka sedan hopsys.

Vi beräkna 150 gram ylle och 50 gram silke och börja virkningen med silke. Mitten är en ros med 3 rader blomblad.

Vi börja således med rosen och lägga upp 7 luftmaskor (lftmr) i ring. I varvet (v.) 16 stolpar (st.) om ringen. Första stolpen är 3 lftmr. En smygmaska i första st. avslutar varvet. 2 v.

En virkad rund kudde.

Tygåtgång 4,70 m på 90 cm bredd.

Tygåtgång 1,20 m på 90 cm bredd.

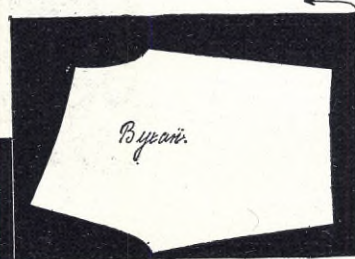
II

Hon vill ha en pyjamas.

Tygåtgång 4,70 m på 90 cm bredd.

I

Mod. I.

Mod. II.

En elegant pyjamas är alltid en välkommen julklapp. Här rekommenderar fru E. Harms två trevliga modeller, som naturligtvis kunna varieras i detaljerna efter vars och ens smak och efter olika användning — numera kan man ju tala om både nattpyjamas och dagpyjamas, den senre en pikant ersättning för la robe d'interieur.

Mod. I syr man av svart tricolore, toile de soie eller crêpe de chine. Garneras med slårar av samma material av någon ljus pastellfärg och med slagna knappar, en garnering, som nu är ytterst modern. Till modellen åtgår 4,70 meter tyg i 90 cm. bredd.

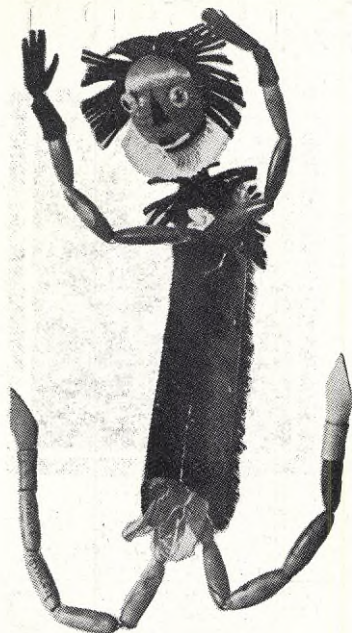
Mod. II sys av crêpe de chine eller toile de soie i någon ljus passande färg, med svart garnering

och med slagna knappar eller om så önskas med broderade bårder. Till modellen åtgår 4,40 meter tyg i 90 cm. bredd.

Mönster till båda dessa modeller erhållas genom Stockholms Tillskärareakademi, Drottninggatan 71 a till kr. 1:50 pr styck.

ORIGINELLT SÅ DET FÖRSLÅR

EN BISARR KONSTNÄRINNA, SOM ÄR DET SENASTE SKRIET I PARIS.

Om Ni vill förfärdiga en riktigt originell och mondan julklass är det måhända idé att studera den ryska konstnärinnans i Paris Marie Vassilieffs ryktbara alster, som Madame Alex här presenterar för oss. Det kanske inte är rådligt att kopiera henne, men impulser från henne kunna ev. ha sitt värde.

En klädesborste, inte särskilt praktisk kanske, men desto mera originell, gjord av vaxduk, hurudet av guldtyg, håret av mocka. Från Marie Vassilieffs ateljé.

NÄR JAG PÅ IDUNS BEGÄRAN ATT jag skulle lämna förslag till några originella julklappar, svarar med att tala om Marie Vassilieff och de spår, som hennes konst i Paris börjar avsätta även på en mängd enkla små husgerådssaker, är detta verkligen i stil med den gamla historien »goddag — yxskaft». Att råda läsaren att kopiera något Marie Vassilieff-föremål och ge bort det till julklapp skulle kanske vittna om lika mycken skarpsinnighet som att råda honom att kopiera en äkta Rembrandt — varmed jag för övrigt ingalunda vill ha anställt någon jämförelse mellan den klassiske mästaren och den moderna ryska konstnärinnans bisarra företeelse. Det tidsty-piska och även i viss mening geniala i hennes konst gör det emellertid måhända berättigat att nämna några ord om henne. Som ytterligare försvar för mitt sätt att kringgå min uppgift vill jag framhålla, att jag, då jag själv alltifrån mina tidigaste

år fått vänja mig att nedlägga ett verkligt studium på även de minsta ting jag förfärdigat med mina händer, finner det svårt att med några flyktiga rader ange hur något klädesplagg eller annat föremål skall åstadkommas. Jag hyser den åsikten — måhända är det en fördom — att handens verk lika väl som hjärnans fordrar långvarig flit och kärlek till arbetet: för konsten att »snörpa ihop» har jag föga förståelse.

Ett besök i Marie Vassilieffs ateljé är en upplevelse för den sensationslystne — för en person med svaga nerver kan upplevelsen t. o. m. bli av väl kraftig art. Marie Vassilieff nöjer sig nämligen inte med att som konstnärer i allmänhet hänga sina verk på väggarna i form av tavlor eller ställa upp dem i form av skulpturer. Nej, varje sak därinne är präglad av hennes groteska geni. Stolen, där man bedes slå sig ned, är — o fasa! — nära släkt med hennes ryktbara porträttdockor. Det är med andra ord modekungen Poiret själv, som sträcker sin famn emot en. Hans huvud — anskrämligt redan i verkligheten och knappast förskönat av konstnärinnan — kröner ryggstödet, som utgöres av hans bröst. Det är i hans knä man sätter sig. Hans armar omsluta en. Stolens ben äro hans ben — ehuru han begåvats med ett extra par där bak — om endast av nödvändighet eller om de praktiska skälen därvid förmått sig med Marie Vassilieffs estetiska synpunkter vågar jag icke yttra mig om. På bordet ligger en borste av nedanstående pikanta utseende. Därbredvid står en häst av silverskinn, avsedd för den mondana damens toalettbord, där han nattetid uppbär hennes pärlcollier på nosen och hennes ringar på sin fantastiska svans.

Av de briljanta porträttdockor Marie Vassilieff har på sitt samvete erinrar jag mig helst en av den berömda modisten Jeanne Duc. Bland hennes målningar torde

Marie Vassilieff och Jean Börlin.

den av henne själv samt Jean Börlin för svenskar ha ett visst intresse. För den i modern konst obehövande bifogas förklaringen, att figuren till vänster med fötterna bakåt, ansiktet fram och en fisk på kjolen är en tavla, samt min privata hypotes (vars riktighet jag dock ej vågar bestämt hävda), att djuret som konstnärinnan rider på, är en krokodil.

Med alla sina bisarra infall är Marie Vassilieff ett namn att räkna med. Mot dockornas groteska typ bryter egendomligt den fina, mystiska poesi, av vilken en del av hennes målningar äro genomandade — en mystik, som röjer hennes kärlek till och samband med den österländska, framför allt den bysantinska och den hinduiska konsten.

MADAME ALEX.

J U L F E S T P Å S K A N S E N

IDUNKLUBBEN FIRAR JUL MED EN FEST DEN 12 DEC.

IDUNKLUBBENS HÖSTSÄSONG FICK EN lysande avslutning med de två klubbkvällar, då författarinnan fröken Lotten Dahlgren höll föredrag om Jenny Lind. Med sin ingående kännedom om Jenny Lind och sin varma sympati för den stora sängerskans liv gav fröken Dahlgren en medryckande och intagande skildring av henne och Idun ber att få instämma i klubbens vördsamma tack till fröken Dahlgren för en särskilt värdefull kväll.

Klubbens goda vän fru Valborg Beer hade haft vänligheten att än en gång rycka in som räddande ängel, då hela stadens sängargarde tycktes ligga i influensa. Klubbens tacksamhet lät livligt höra sig. — En utställning av Vadstenaspetsar hade arrangerats av fru E. Särnstedt, Motala, och en av ryamattor, handarbeten m. m. av Birgittaskolan, fröken E. Glantzberg, vilka tillvunno sig allmän beundran och intresse.

Och så är julen snart här och klubben tar julpåus på en månad. Men som vanligt hälsa vi julen med en julfest, innan vi åtskils. För att ge festen en ny miljö har den i år förlagts till Skansens Höglöft, där fester äger rum måndagen den 12 december kl. 7.30 e. m. och där vi hoppas att kunna bjuda klubbmedlemmarna och deras gäster en verkligt hemtrevlig och stämningsfull kväll i äktsvensk och lantlig stil. Anmäl. om deltag. gö-

Signe Kolthoff.

Marianne Mörner.

res till Idun före lördag den 10 dec. kl. 2 em. Gäster få medtagas. Supébilj. å kr. 3:50 löses å Höglöftet. Fritt intr. till Skansen.

Ett ståtligt program lockar, redan ha vi försäkrat oss om framstående krafters medverkan och flera ha vi hopp om. Vår framstående sängerska

Marianne Mörner, som tyvärr inte låter höra sig så ofta, har välvilligt lovat att sjunga. Vidare har det lyckats oss att förvärva fru Signe Kolthoff, Dramatens framstående skådespelerska, för recitation samt operasängerskan fru Liva Järnefelt, som kommer att sjunga roliga visor och därmed låta höra sig i en genre, vari hon torde vara ny för Idun. Redan dessa tre nummer av framstående konstnärinnor, som mera sällan låta se sig på privat tribun, borge för julfestens höga halt.

Idunklubben i Malmö

har sitt sista sammanträde för säsongen torsdagen den 8 dec. å Palladiums festvånning och sitt sista sammanträde under fru Hanna Stuhres uppskattade ordförandeskap — tyvärr har fru Stuhre måst avsäga sig ordf.-posten på grund av bristande tid. På samma gång Idun djupt beklagar detta ber tidningen att få framföra sitt varma tack för fru Stuhres intresse och livaktiga arbete för klubben som dess energiska och avhållna ordf.

Till sammanträdet den 8 dec. har Malmöklubben lyckats förvärva den bekanta vissängerskan fru Ely Fischer-Kjerulf från Köpenhamn.

5:—

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:—

FYRTORNETS KONSERVER

För säsongen inlagda
GRÖNSAKSKONSERVER
såsom Nässelkål, Spenat, Blomkål, Brysselkål
samt Ärtor i högfinna kvaliteter rekommenderas.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

IDA SIEURIN.
F. Melin, Alingsås. Anka efter disponenten P. G. Sieurin, Göteborg.
90 år den 27 november.

FREDRIQUE UPMARK.
Fröken, Tungelsta. Dotter till revisor L. G. M. Upmark och hans maka, f. Molien.
80 år den 6 december.
(Text se sid. 1261.)

CELESTINE STJERN-SWÄRD.
Fröken, Kristianstad. Dotter till hovmarskalk R. H. Stjernsward.
80 år den 11 december.

GUSTAVA HÅÄRD.
F. Holmström, Norra Ving. Arvfall. Maka till kontraktsprosten Gustav Häard.
80 år den 13 december.

LOUISE ULFF.
Fröken, Stockholm. Förest. för Elsa Borgs hem. Dotter till brukspatron C. R. Ulff o. hans maka, f. Clason.
75 år den 28 november.

SOFIA SILFVERBRAND.
F. Liljequist, Göteborg. Anka efter grosshandlaren Helmer Silfverbrand.
75 år den 8 december.

CHARLOTTE BERG von LINDE.
F. Leth, Malmö. Maka till majoren Albrecht Berg von Linde.
75 år den 13 december.

ANNA HOLMGREN.
F. Berg, Stockholm. Under 20 år lär. o. sekr. i Arbetsstugorna. Anka efter professor Emil Holmgren.
70 år den 13 december.

MARIA DURLING.
Fröken, Jönköping. Författarinna. Dotter till härads-hövdingen C. A. Durling och hans maka, f. Nordenskjöld.
60 år den 28 november.

AGNES PHILIPSON.
F. Rubenson, Marieborg, Norrköping. Maka till godsägaren Jacob Philipson.
60 år den 11 december.

HILDA ÖSTLUND.
F. Floberg, Amnehärad, Gullspång. Maka till kyrkoherden L. J. Östlund.
60 år den 14 december.

JERDA MONTGOMERY.
F. Silfverhielm, Stockholm. Maka till bryggmästaren Carl Montgomery.
55 år den 10 december.

SIGRID CAVALLI.
F. Berling, Malmö. Maka till överstelöjtnanten Gustaf Cavalli.
55 år den 13 december.

LINNÉA BERGSTRÖM.
F. Edlund, Nora. Anka efter kyrkoherden i Nora, Thure Bergström.
50 år den 7 december.

EBBA von PLOMGREN.
F. Kjelleström, Strängnäs. Maka till överstelöjtnanten Erland von Plomgren.
50 år den 8 december.

ZELMICA MORALES-ASPLUND.
Fru, Göteborg. Pianist. Maka till med. doktor Mauritz Asplund.
50 år den 9 december.

INGEBORG HAMILTON.
F. Sternhagen, Blomberg. Maka till godsägaren, greve Gilbert Hamilton.
50 år den 9 december.

MAJA von ROSEN.
F. Stendahl, Stockholm. Anka efter bitr. rektorn Fredrik von Rosen.
50 år den 11 december.

MÄRTHA NILSSON.
F. Härleman, Lysekil. Maka till förste stadsläkaren, dr Axel L. Nilsson.
50 år den 12 december.

ANNA WERNSTEDT.
F. Hultenheim, Näs, Östra Stenby. Maka till kammarherren Hjalmar Wernstedt.
50 år den 13 december.

RUMFORD BAKPULVER

Världsmärket sedan 1857! Kostar ej mer än andra!

HANS JULGÅVA. AV ANNIE BERCKENHOFF

FRÅN NORSKAN AV EMILIE KULLMAN.

KLOCKAN SLOG ATTA, OCH GAMLA fröken Maria Thrane lyfte på huvudet och såg upp på det ärevördiga Bornholmsuret, som år efter år mätte ut hennes dagar och nätter med sina klangfulla slag.

Hon steg upp, gick bort och lade sin vita, rynkiga hand på träverket under urtavlan.

— Så har du då blivit åtta — också denna julekväll, sade hon sakta.

En stund stod hon orörlig — så gick hon fram till fönstret och såg ut. Gatan låg där vit och folktom, upptrampad av tusentals brådsnkande fotsteg, himlen välvde sig grå och snötung över taken, som lågo så tätt intill varandra och skyddade människorna likt fåglar med utbredda vingar.

Den gamla damen drog undan gardinen och böjde sig fram. Jo — där nere kom han ju! Det måste vara halt, han klev så försiktigt, hans gammalmodiga, stora bottiner släpade i snön för vart steg, och käppen stöttes hårt i gatan av en kraftig hand. Herre Gud — ja, där kom han ju! Ryggen var en smula böjd, och benen litet krokiga, men skinnmössan satt käckt på sned på det vita håret, och hon anade hans blixtrande, blå ögon under de buskiga, vita brynen. Hon följde honom med blicken och såg honom närma sig. Då han kom under hennes fönster, såg han upp, varseblev henne och svängde mössan högt i luften till hälsning. Hon vinkade ner, drog sig tillbaka och stod och inväntade honom mitt på golvet, då han om en stund öppnade den breda vita dörren och trädde in. Han stängde dörren efter sig och blev stående och såg på henne.

— God afton, överste Per, och välkommen, sade hon småleende och räckte honom båda sina händer.

Han kom närmare och slöt dem i sina.

Julen blir för de gamla i bästa fall en minnesfest- och en vacker solnedgång.

— God afton, Maria!

Hans skarpa ögon släppte icke hennes, förrän hon undrande sänkte dem.

Vad gick det åt överste Per i afton?

— Vart år vi träffas är ett nådens år, sade han innerligt.

Hon såg på honom och nickade.

— Ja, det har ni rätt i. Men släpp nu mina händer, överste Per, så att jag kan få ringa på téet!

Han följde henne med blicken, då hon gick över golvet fram till ringledningen.

— Ni är lika rak i ryggen, som — den gången, sade han, rakare än jag!

Hon vände sig småleende till honom.

— Fyra år yngre, käre vän! Fyra hela år!

Han hötte med pekfingeret.

— Sannerligen kan ni inte kokettera än!

— Åja — svarade hon sorglöst, jag har inte haft någon man, som kunnat vänja mig av med det, ser ni.

Han log.

— Lika slagfärdig också! Ja, ja, ja! Nå — se där har vi Berte! Godafton, Berte, god jul! Schaletten är lika fin som vanligt, ser jag, och inte tycks ni heller ha minskat i vikt.

Han log åter, och Berte böjde sina styva knän till hälsning.

— Åja, överste, fröken och jag, vi håller på det gamla, vi! Var det té, som fröken ringde på?

Fröken Thrane nickade, och Berte vaggade ut.

— Kom, överste, bordet är dukat, som ni ser!

De togo plats i de stora länstolarna framför den öppna eldstaden, där ett lågt bord med alla upptänkliga julkakor inbjudande glänste mot dem.

— Berte ber om ursäkt för judekakorna, de har blivit litet för ljusa, sade hon.

Fröken Thranes ögon sökte överstens, men han tog icke blicken från de dansande lågorna, och icke svarade han heller på hennes anmärkning.

Hon betraktade honom forskande. Vad gick åt överste Per i afton? Det låg ett tungsint drag kring hans mun, och blicken följde vemodigt lågornas lek.

Berte visade sig i dörren, och han vände sig häftigt om, då den bukiga silvertekannan fick lämna plats åt den rykande samovaren. Då Berte stod i begrepp att gå ut med sin tomma bricka, reste sig översten och lade ett kuvert på den.

— Till hemgiften, sade han och bugade sig.

Bertes vita schalet höjde och sänkte sig, det knakade i hennes knän, och hon grep diskret om dörrvredet till stöd.

Småleende åt den sedvanliga anmärkningen tackade hon i ordalag, som fått sin prägel av lång och trogen tjänst.

— Jag läser julevangeliet strax efter téet som vanligt, Berte, sade fröken Thrane.

Den gamla trotjänarinnan gick ut, och överste Per strök tankfullt sitt vita skägg.

— Hon har varit länge hos er nu, Maria.

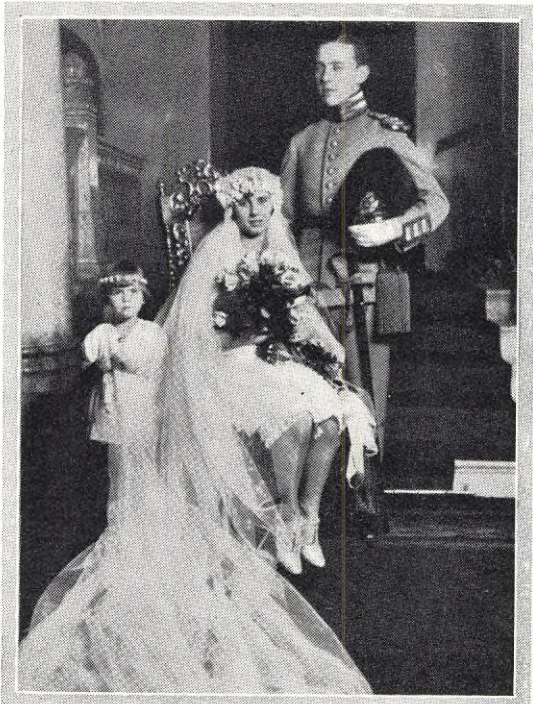
— Ja — ända sedan...

Hon tystnade, och en scharlakansröd rodnad purprade hennes ansikte.

Då gjorde överste Per något underligt. Han lutade sig fram och tog med sin ådriga röda hand den vita, skrynkliga, som höll i tekannan. Och om också hans stämma hade förlorat sin klang, tyckte dock hon, att den var mjuk och djup, då han sade det enda ordet: »Maria!»

En stunds förlägen tystnad följde.

(Forts. sid. 1262.)

Onsdagen den 30 november sammanvigdes i Engelbrektskyrkan i Stockholm fänriken i Kungl. Fortifikationens reserv Nils Näs och fröken Gurli Baude, dotter till skådespelaren Sture Baude och hans maka, f. Palmén. (Foto: Lamm.)

I Alingsås stadskyrka sammanvigdes den 19 november leg. läkaren Mauritz Kronsjö och fröken Lilly Svensson, dotter till framlidne källarmästaren Henrik Svensson och hans maka. Vigselförrättare var brudgummens fader, kyrkoherde O. Kronsjö, Jämshög. (Foto: Torin, Alingsås.)

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.

Jag är Herren din Gud, som lär dig vad nyttigt är, den som leder dig på den väg du skall vandra.

Jesaja 48: 17.

Han utväljer åt oss vår arvedel. Psalm 47: 5.

Var finnes någon Mästare som är honom lik?

Job 36: 22.

Vi vandra här i tro, icke i åskådning.

II Kor. 5: 7.

Ty vi hava här ingen varaktig stad, utan söka efter den tillkommande.

Hebr. 13: 14.

Jag förmanar eder såsom "gäster och främlingar" att ta er till vara för de köttsliga begärelserna, vilka föra krig mot själen.

I Petr. 2: 11.

I allt detta vinna vi en härlig seger, genom Herren som har älskat oss.

Rom. br. 8: 37.

Lär mig o Gud att sluta in

Min hand förutan knot i din

Förnöjd hur helst min lott jag får

Då jag har Gud, som med mig går.

Han leder mig, han leder mig

Ja, med sin hand han leder mig.

Ack att jag troget följde då

Den hand, som hult mig leder så!

Guldmedalj
Nässjö 1922

Guldmedalj
Falun 1927

Tusentals hem

använda numera

Dirigold-bordbestick

Personer med kultiverad smak
och ekonomiskt sinne inse behaget
och vinsten av att använda

DIRIGOLD

DIRIGOLDS FABRIKER

ÖREBRO

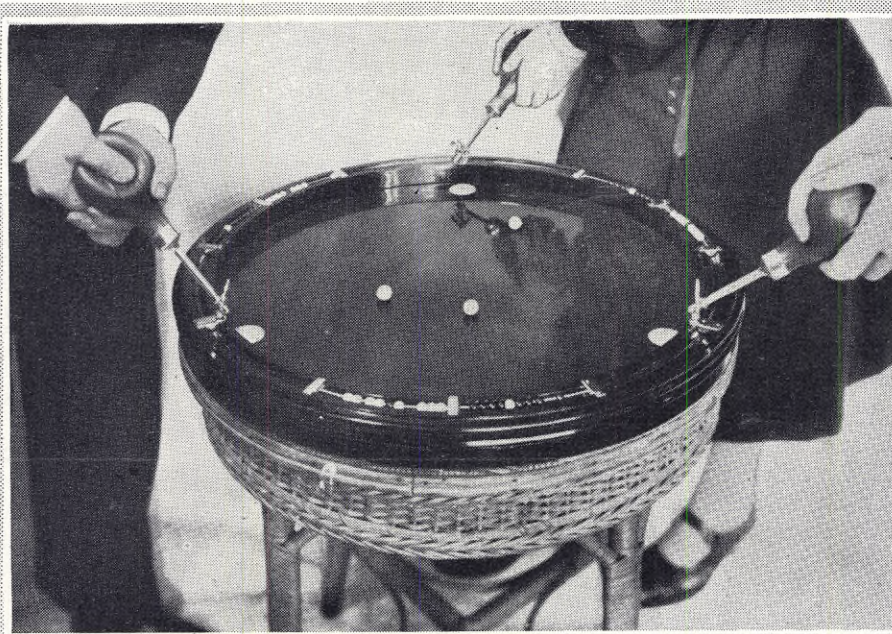
Försäljning i Stockholm: **Birger Jarlgatan 26**
(mellan Sture- och Engelbrektsplan)

H. M. Konungens Hovleverantör

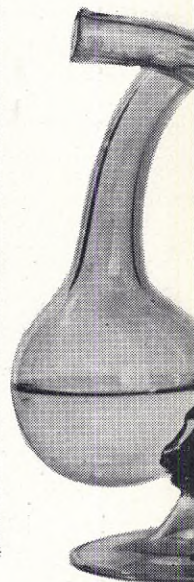
V A D S K A L L M A N

NYHETER OCH TREVLIGHETER I JULMARKNADEN.

Julmarknaden har börjat och huvudstaden har klätt sig i julskrud, rikligare än kanske något år förut. Och i de större och mindre affärshusen locka välförsedda lager till julklappsinköp. Idun har samlat ihop några nyheter i julmarknaden framför kameran — de kunna kanske ge några uppslag till hjälp för julklappsbekymrade.

Luftbiljard skulle man kunna kalla detta nya spel — där köerna utbytas mot luftsprutor, som ge fart åt bollarna — och som har förutsättningar att bli säsongens sällskapsvurm à la pingpong. (Paul U. Bergström.)

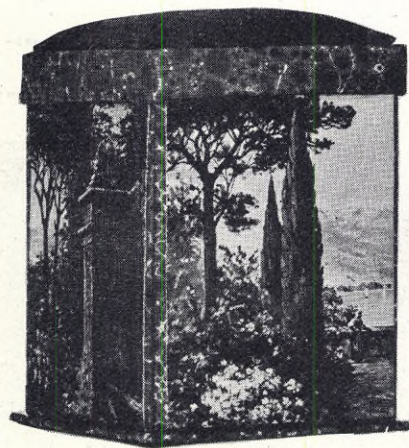
Italienarna brukar tingest för olja — nu finns att köpa i vackert ven. (Italiensk)

Ingen aska på golvet mera, inga sönderbrända dukar, inga brinnande tidningar mer, ty nu röker husets herre — och fru! — sin cigarett medels denna finurliga apparat. En hel del reflektioner göra sig själva...

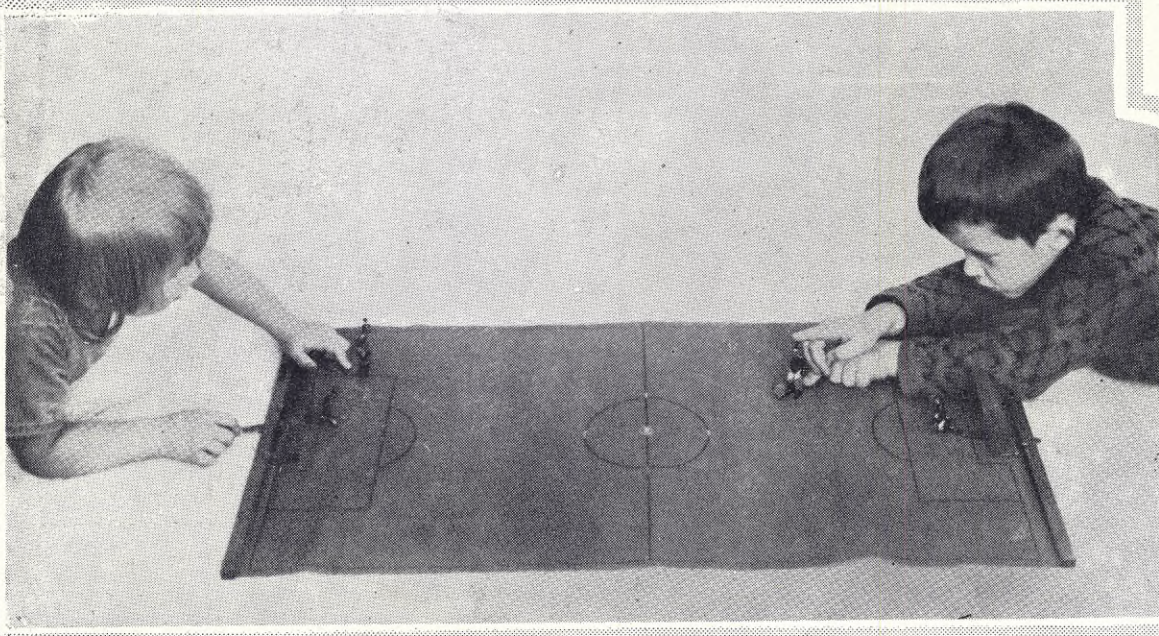

Gyllene ormlänkar kring hals och armar är senaste skriet från Paris för damen, som vill vara chic. (N. K.)

En liten pappask med nåldyna på locket, men när man öppnar locket — — —

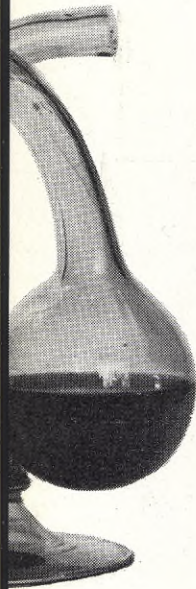
— — — fa
der i flera a
ma olif
(Paul U.)

Fotbollsspelet blir nog välkommet för alla små fotbolls-entusiaster. (N. K.)

Dockor
på mod
ger oc
Fröke
ter den
och he
syn för

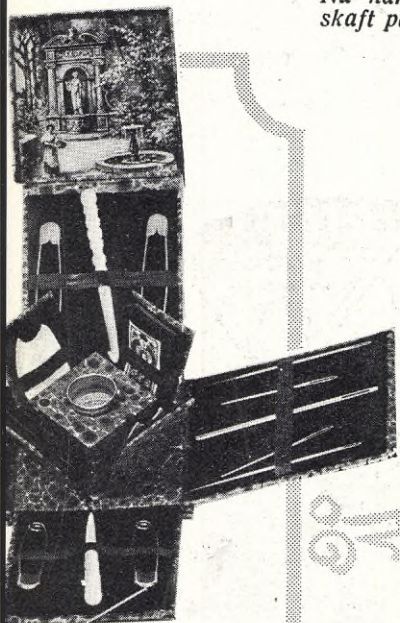
G E I J U L K L A P P ?

en praktisk
ättika, som
en härhemma
anskt glas.
(boden)

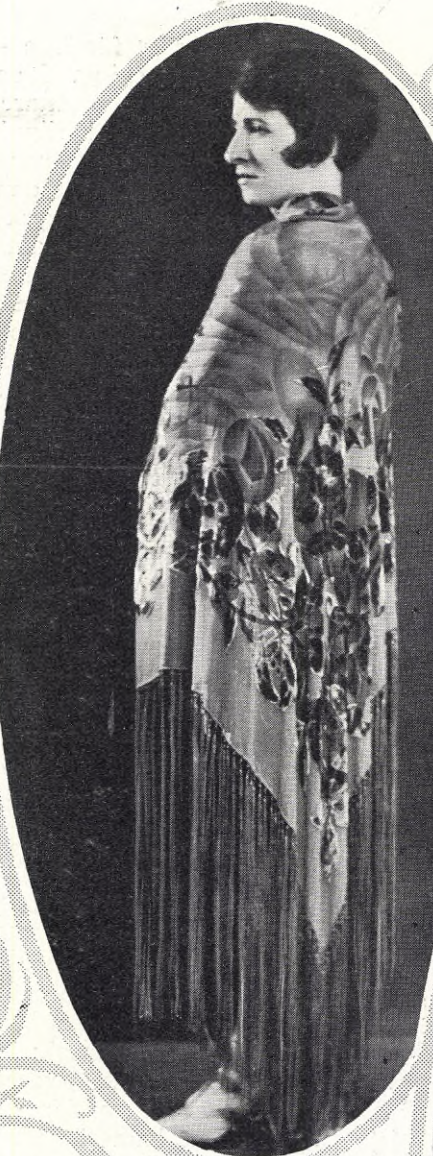
Nu har tändlampan t. o. m. fått
skaft på sig. (Paul U. Bergström.)

asken sön-
som rym-
behör.
(Bergström.)

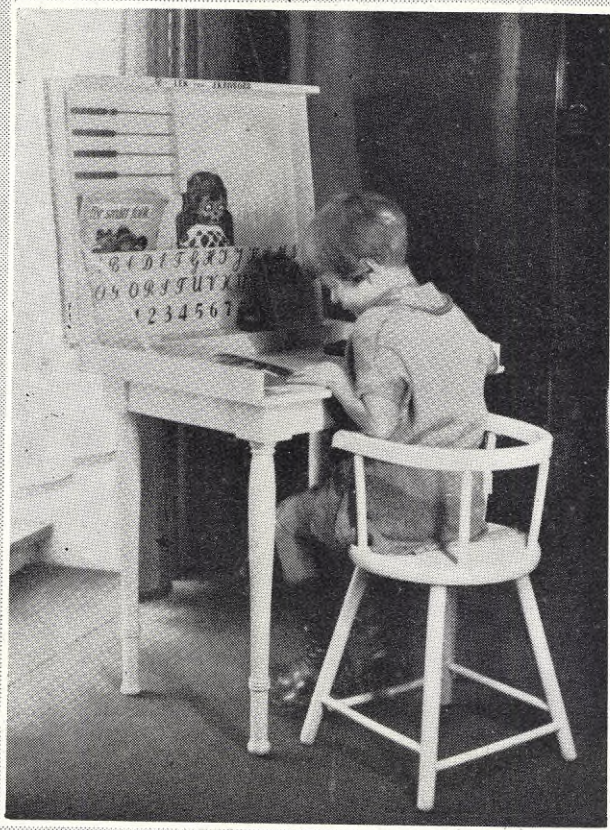
ha kommit
ven i salon-
pudoirer —
i dag' he-
aste dockan
namn bär ju
en. (N. K.)

Sammetsapplikationer på
crêpe Georgette dekretas
för det nyaste schalmodet.
Här en utsökt sak i schat-
teringar från kanariegult
till brunt och grönt. (N. K.)

En kinesisk morgonrock, som även
med fördel kan användas som af-
tonkappa, åtminstone i sällskap
mera en famille, är en både vacker
och lyckad kombination. (Paul U.
Bergström.)

Ett lek- och skrivbord innehållande
allehanda praktiska trevligheter blir nog
välkommet i barnkammaren. (N. K.)

Julklappen till Henne

är det stora problemet så här dagarna före jul. Hur är det med Er själv? Har Ni hittat på en lämplig gåva åt Henne? Ni tycker kanske, att det är svårt att förstå sig på Hennes smak — att veta, vad Hon har eller inte har, att välja något, som Hon verkligen önskar sig och skulle sätta värde på. Men det kanske, när allt kommer omkring, inte är så svårt. Låt oss hjälpa Er!

Det finnes somliga saker, som en dam alltid behöver och därför alltid blir glad att få. Och vilka äro de? Jo, Gahns preparater. Bland dem finns alltid något som skulle passa Henne. Giv Henne någon av Gahns förstklassiga tvålar, parfymier eller Eau de Cologne, någon av deras hudcremer, Maniol eller Faréna-Creme, eller en flaska Watzins hårvatten. Då visar Ni, att Ni förstår Hennes smak.

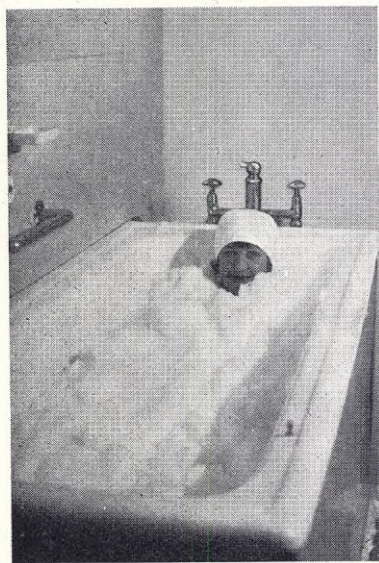

Låt Hennes julklapp bli ett preparat från

Gahns
Upsala
Kungl. Hovleverantör

Skumbadet SYLFID

det ursprungliga och äkta avmagringsbadet

"S. S.-badet" är lätt att tillreda i hemmen. Viktminskningen uppgår efter varje bad till 2 à 4 hg.

"S. S.-badet" är ett bekvämt, mycket behagligt och absolut ofarligt medel att avlägsna överflödigt fetma.

Kartonger om 5 satser Kr. 10:—
Provsats Kr. 2:—.

A.-B. SKUMBAD
Stokholm. Postbox 1127.

Försäljes hos alla Parfumeri-, Sjukvårds- o. Färg- & Kemikaliefärer eller direkt från oss mot postförskott. Engros: Parfumeri R. Barlach, Stockholm I.

ARTI HEMFÄRGER äro utan jämförelse bäst.
A.-B. EUG. WINGÅRD, MALMÖ.

Iduns jubileumsartikl.

(Forts. fr. sid. 1245.)

den sanning, som skall bli »sanningen just för honom.» Och först nu lyckas man i det, som man under en tidigare period ängsligt försökte — att utläsa bibelns andliga mening. Men till detta uppbyggande är det icke lättare att nå för den ungdom, som lever i frikyrklig omgivning med dess individualism och dess fallenhet för självanalys, än för den ungdom som vuxit upp i en strängt kyrklig och »renlärig» omgivning. Ofta är det snarare i frikyrkliga hemfallet att barnen när de fått större bildning, helt enkelt övergiva sina mindre bildade föräldrars livsåskådning. Men i alla händelser blir hemmets beskaffenhet här som i så många andra avseenden det för livet avgörande. Antingen vi sedan vid mogen ålder reagera mot den religiösa riktning, som en gång där omgett oss, eller vi acceptera den — alltid märks det på äldre personer, om de i ungdomen levat under religiös påverkan eller ej. Erik Hedén, Torsten Fogelquist och dansken Henrik Pontoppidan äro exempel på författare, vilka trots alla senare radikala inflytelser aldrig släppt sina religiösa ungdomsintressen. Särskilt för barnen från nordiska prästgårdar med deras religiöst färgade kulturmiljö blir det allt svårare att »spjarna mot udden», och även ur deras avgjorda motvilja mot hyckleri och obskurantism kan man läsa sig till deras ofrånkomliga solidaritet med hemmets religiösa anda, som de kanske under ungdomstiden kände enbart antipati mot.

Detta är ett bland de många bevisen på religionens outrotlighet — om sådana bevis behövdes. Och det ligger egentligen ett slags tragik i att det nu framlagda förslaget till skolreform icke längre fasthåller vid kristendomsundervisningens obligatoriska karaktär på det högre stadiet. Detta betyder, att sakkunskapen rörande religion skall kringkärvas just på en tid då alla slags teosofiska och exstatiska religionssurrogat frodas ibland oss och då det växer upp muhammedanska moskéer till och med i London och Berlin! Men så befaller en s. k. tidsanda, som icke hållit jämna steg med vår egen tids humanistiska utveckling, utan fortfarande lever på sjuttonhundratalets uppfostringsideal. Under sådana förhållanden behövs det, att allt vad religiös kultur i Sverige heter slår vakt om det arv vi äga — inte minst för ungdomens skull.
LYDIA WAHLSTRÖM.

Barn- och ungdomslitteratur.

Lyckligt nog är bilderboksområdet, inom vilket Sverige sedan lång tid tillbaka kan sägas representera något av det bästa inom hela den civiliserade världen, ej så överflödande rikt i år. Utom

IDUN

Mästernammsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:

Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:

Eva Nyblom

Redaktionen: ... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
Norr 9803 | Norr 1602—Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: Norr 6147
Norr 402 | Annonschefen: 1646

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre vid bred textspalt, | Lediga platser och plats-
40 öre vid smal textspalt, | sökande 30 öre, pensionat,
Helmarg. 55:—, | halv- och diverseannonser
30:— pr gång, 20 mm. hög. | 35 öre, minimipris 4:20.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år 17:—	Helt år 15:—
Halvt år 9:—	Halvt år 8:—
Kvartal 4:50	Kvartal 4:25

STEINWAY & SÖNS

Flyglar och Pianinon

Den oöverträffade förebilden för hela världens pianofabrikation.

Ensamagentur:

LUNDHOLMS PIANOMAGASIN

STOCKHOLM - Jakobsbergsgatan 39

SINGER

symaskin för såväl enklare som finare sömnad.

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56
och Sö. 4867.

Etablerad 1875.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Badstugugatan 4.

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30
och Sö. 15735.

För **50** Millioner Kronor

kan Ni inte köpa en bättre penna än

Watermans
Ideal Reservoar Penna

medan en bättre penna aldrig tillverkats

SANITETSBINDLAR

Diana

SVENSKT FABRIKAT

Verkligt Hygienisk dambinda
Tillverkas sedan 20 år i Sverige endast av
Göteborgs Kem- & Tekn. Fabn. Göteborg

Försäljes i Sjukvårds-, Parfym- & Vitvaruaffärer. Engros hos Gustaf Hjelm & Co., Regeringsgatan 44, Stockholm.

Lätt som fågeln
förmimmer man sig när man tar ett glas **FRUKTSALT-SAMARIN**, ty det uppfriskar och renar blodet, utdriver från organismen otjänliga ämnen, gifter som underminerar hälsan. Man håller sig i fin form och god vigör genom att dagligen dricka ett par glas **Fruksalt-Samarin**.

Pris pr fl. 2.50 som räcker till 50 glas samarin hälsovatten. Säljes å Apotek, i Drog-, Kemikalieaffärer m. fl. ställen.
Cederroths Tekn. Fabr., Sthlm.

Lucks

"Anna-Ask"

fina
konfektyrer

väg. 400 gram
kr. 2.50 st.

PERCY E LUCK & Co.

"Såkomdenkulna vintern med fästningar i snön"

och naturligtvis med Oscaria sportkängor och pjäxor.

Oscaria
Egna affärer över hela landet.

Sthlm, Göteborg, Malmö, Norrköping, Helsingborg, Gelle m. fl. platser.

Äkta Viking

Silver från 45 Kr. hos Urmakare.

Bensintvätta
kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Elsa Beskows *Årets saga*, förtjäna *Kräkan*, ill. av Ingeborg Uddén och *Toms* och *Hans underbara äventyr* av Stig Sundberg (Bonniers förlag), *Prinsessan, som tappade sin krona*, ill. av Hj. Arleman (Åhlén & Åkerlunds förlag) samt *Drottningens pärlor* (Åhlén & Åkerlunds förlag), ill. av B. Hellström samt *Jullasset* (Åhlén & Åkerlunds förlag), illustrerad av Erik O. Strandman, att uppmärksammas. *Kräkan* tilltalar genom sina muntra och trevliga teckningar, fria från allt effektsökeri och mindre barn, som ha sinne för humor, komma säkert att uppskatta *Tom och Hans, Prinsessan, som tappade sin krona* har flera riktigt vackra teckningar och *Drottningens pärlor* (text av Sagotanten, Ebba Sjögren) kommer säkert att genom sina granna bilder mycket tilltala småtingarna. *Jullasset* slutligen, Svenska Dagbladets Barnbok, intager främst genom sin ypperlige illustratör, Strandman, — på småbarnsområdet är han väl en av de främste vi äga — en framstående plats.

Sagosamlingar, som senare kommit mig till handa, är Asbjörnsens och Moes samling *Folksagor*, illustrerade av ingen mindre än Carl Larsson. Dessa illustrationer, som representera ett tidigt stadium i Carl Larssons konst, ha, mirabile dictu, aldrig varit offentliggjorda. Sagorna utgöra i sitt vackra, smakfulla band en ypperlig julgåva. — En bok, som säkert intresserar alla barn, vilka stiftat bekantskap med Greklandens gudar och hjältar, är Jeanna Oterdahl *Grekska sagor*. (Bonniers förlag.) — Ett synnerligen gott och intressant uppslag föreligger i *Ur operans sagovärld*, av Louise Pleasanton övers. av Estrid Linder, en samling av sådana sägner och legender, som ligga till grund för våra operor, t. ex. Aida, Faust, Lohengrin, Romeo och Julia. Sägnerna äro väl återgivna, och synnerligen vackra illustrationer bidraga i sin mån att levandegöra det romantiska stoffet. (Bonniers förlag.)

Av senaste anlända flickböcker — *Regnbågens dal* av L. M. Montgomery, författarinna till flickboken hors concours, Anne på Grönkulla, kommer jag i annat sammanhang att behandla — *Fröknarna Sköldkrantz' barnbarn* av Maja Jäderin-Hagfors ger verkligen för en gångs skull just vad omslagsbladet lovar "en historia i gammal hederlig berättarstil med spänning och handling, löjen och tårar och lyckligt slut" (Wahlström & Widstrands förlag.) — *Min käraste fiende* av Jean Webster, förf. till Pappa Långben (Lindblads f.), kan kanske ej med sina ingående resonemanger om ärfthetsteorier o. d. lämpa sig för yngre tonåringar, men är frisk och rolig. *Vivika* av Hedvig Svedenborg och *Sex friska viljor* av E. Kuylenstierna-Wenster, representera en oskadlig men bra nog överflödigt litteratur, och Vivi Laurents *En skolflicka berättar* utgör en stor besvikelse för den, som älskade hennes Snipp, Snapp, Snorum. *Hur Sara fann på råd* av Elsie Singmaster, övers. av K. Lidforss, (W. o. W.) är en rar och älsklig bok, men förhållandena te sig kanske bra nog främmande för svenska hem. I Angela Brazils *Skolan vid havet* (övers. fr. eng.) är intrigen rätt otrolig. På en högre nivå står *Sylvia på Arden Hall*, forts. på Sylvias julferien, av M. Piper (övers. fr. eng.) Fritzes f. — I sista ögonblicket ha kommit mig till handa två nya flickböcker av Mary Marck, *Evas klass* och *Lite mer om Eva*, (Björck & Börjessons f.) vilka väl kunna rekommenderas. Det är en riktig klass det här är fråga om, riktiga flickor, men flickor med hjärtat på rätta stället.

Bland pojkböckerna i år finnas åtskilliga riktigt roliga och bra. Mycket uppskattad blir säkert *Rövarhövdingen Raj*, en sannsaga från Indien av B. Nylund. (Diak. f.) Redan Paul Sandegrens förord är ägnat att väcka intresset, och alla pojkar med starkt utvecklat verklighetssinne sätta särskilt värde på en bok med dylik bakgrund. Det är en riktigt bra pojkbok, den är spännande utan att vara rafflande. Noterna äro i allmänhet väl avfattade och ge värdefulla upplysningar om indiska förhållanden.

Indianboksområdet är representerat bl. a. genom G. Catlins *Bland indianer och bufflar*. (Indianliv för hundra år sedan.) Originalen är fritt bearbetat av A. Wachtmeister. Det är en ytterst intressant skildring. Den kompletteras så att säga genom Gustaf Bolinders *Indianerna och deras liv*, teckningar av våra dagars indianers liv och sedvänjor. Åtskilliga av deras egendomligheter ställas här i intressant belysning. Bokens värde förhöjes i hög grad genom de vackra illustrationerna, hämtade från olika håll. — *Algarna* av Erling Hauger är en trevlig samling scoutberättelser. I Fritzes scoutbibliotek har en annan bok av detta slag utkommit, *Falkpatrullens äventyr* av W. W. Stabell, till vilken jag återkommer senare. — En fortsättning på Ossian Elgströms Kampen om staden Babylon, som i fjol mottogs med mycken glädje, föreligger i *Kämparna på borgen Kraak*. Den är frisk, rolig och spännande. — I *Lillprickens äventyr* av Bengt Nylund (Diak. f.) finns det åtskilliga berättelser med verklig färg och fart över sig och som säkert både pojkar och flickor sentera, såsom exempelvis *Tvillingarna* och *Minan*. — Ej mindre än fem djurberättelser föreligga. Högst bland dem står *Joe, en hunds historia* av M. Saunders. Den (Forts. sid. 1261.)

INREG. VARUM.

MILANAISE UNDERKLÄDER

med ovanstående insydda **ELKO-MÄRKE** äro av **HÖGSTA ELEGANS** Triká A.-B. ELKO, Stockholm.

Värdefulla nyheter!

JENNY LIND
En levnadshistoria i korta drag, berättad av hennes dotter
JENNY MAUDE

Bem. övers. från engelskan av F. Wilamowitz-Moellendorff. Med 19 planscher, därav en i färg och ett stort antal faksimiler och andra illustrationer i texten.

EUG. HEMBERG **Boris Godunov**
Ett märkligt livsöde.
Häft. 4:75, inb. 6:25

SERGEJ MINTSLOV **Tsar Berendej**
Äventyrsskildring från Sibiriens urskogar. Översatt från ryskan av Ellen Rydelius.
Häft. 4:—

J. HUIZINGA **Ur medeltidens höst**
Studier över 1300- och 1400-talens levnadstil och tankformer i Frankrike och Nederländerna.
Övers. av Hans Reuter-crona.
Häft. 11:25, halvfr. bd 18:75

IVAN NASJIVIN **Cor Ardens**
Biografisk studie över Leo Tolstoj.
Översatt från författarens ryska manuskript av E. Weer.
Häft. 9:50, halvfr. band. 17:—

C. E. FRITZES BOKFÖRLAGS AKTIEBOLAG

CHESEBROUGH'S Vaseline Kamfer-Is

är den bästa hjälp mot frostsador, sträva och spruckna läppar. Begär uttryckligen Cheesebroughs Vaseline Kamfer-Is. Fås i tuber eller bläckaskar på apoteken och hos de flesta handlande. Provtub sändes mot 60 öre i frimärken.

24

Chesebrough Mfg. Co. Cons.
Skandinaviska Avd.
Aarhusgade 88.
Köpenhamn Ö.

Eder charm beror av håret.

Giv Edert hår den fascinerande charm som hälsa och skönhet skänker — gör det mjukt som silke, skönt som endast ett vackert hår kan bliva med

D:r Dralle's Birken-Wasser

Massera hårbotten dagligen med D:r Dralles Birken-Wasser så skall Ni finna att resultatet överträffar experiment med andra hårvatten.

Pris pr $\frac{1}{2}$ fl. Kr. 2: 25
 „ „ $\frac{1}{1}$ „ „ 3: 50
 „ „ $\frac{1}{2}$ l. „ „ 6: 50
 „ „ 1 „ „ 12: —

PARFUMERIE GEORG DRALLE,
STOCKHOLM.

Svensk huslighet gästspelar hos Mussolini.

(Forts. fr. sid. 1243.)

och den gemensamma glädjen över ett erhållet diplom, som gör lärlingen till "Geprüften Hausgehilfin". Ett dylikt diplom berättigar ett hembiträde till högre lön än de, som äro i avsaknad därav, vilket även respekteras av deras arbetsgivare. Efter genomgångna lärlingsår kan eleven genom två års praktik i större hushåll och ett år som elev i en av de åtta hushållsskolor, som äro av organisationen gillade, avlägga en statlig examen, varigenom hon blir "Haushaltspflegerin" och "Meisterin", d. v. s. hon är berättigad till ledande platser vid storkök, privata, statliga eller kommunala företag såsom sjukhus, konvalescenthem, hospital o. s. v. På detta sätt har man alltså etablerat ett samarbete emellan hemmen, skolorna, kommun och stat för att underlätta hemmens behov av utbildade krafter, för att giva vidgade möjligheter åt och fördjupa intresset för det husliga arbetet hos unga kvinnor, och för att höja det husliga arbetet som yrke. — År 1922—1927 avlade i 34 stycken tyska städer c:a 200 lärlingar sin examen. — Detta utbildningssystem tyckes vara i stark utveckling och omfattas med synnerligen stort intresse i Tyskland. — I Sverige ha vi just haft frågan uppe, senast i somras vid den stora yrkesskolekongressen.

Utställningen i samband med kongressen.

I samband med hushållskongressen var en stor utställning anordnad i den moderna utställningsbyggnaden vid Via Nazionale. Vi kunna med tillfredsställelse konstatera, att den svenska avdelningen gjorde oss svenskar all heder.

Italien hade givetvis fyllt de flesta utställningssalarna. Mycken uppmärksamhet väckte det gammaldags napolitanska köket. Deras Kindergarten var oerhört besökt och väckte berättigat intresse med sitt levande material. Där var c:a 12 elever, var och en med sitt lilla bord och sin stol, placerade någon meter ifrån varandra. Var och en av de små eleverna i ålder 5—6 år hade sitt särskilda arbete. En av dem sopade golvet, försedd med borste och Italiens speciella sopskyffel med långt skaft. En stod med sin lilla kappa på bordet och var i färd med fläckuttagning; en strök in tvätt, och en tvättade. Var och en hade sin bestämda uppgift, och det var lustigt att se vilket allvar och nit de ägnade sin sysselsättning. Säkerligen kan man med dylik undervisning få in en hel del handgrepp hos flickorna redan på detta tidiga stadium.

De svenska utställningarna.

Den svenska Romkommittén hade ombestyrt utställning av tre kök, därav två trevligt och väl inredda hemkök ordnade av arkitekten Spolén jämte matsal och matvrå till dessa samt ett inventiöst skolkök utarbetat av fru Östman-Sundstrand. Stockholms folkskolor utställde en överskådlig miniatyrmodell av ett skolkök.

Fackskolan i Uppsala hade även utställt ett kök men av den speciella typ, som är avsedd för flyttande skolkök, en synnerligen praktisk typ, som väckte stort intresse i skolköksintresserade kretsar därnere. Vilket ytterligare bevisas av att köket inköptes i Italien för användning vid en nyinrättad ambulera skolköksundervisning.

Nordens Husmodersförbund hade en utställning från sina utbildningskurser för barnavårdssystrar i Stockholm. Barnavården representerades ytterligare av en liten utställning från sällskapet Barnavård i Stockholm.

Utom denna samling av väl och ändamålsenligt inredda kök och barnavårdsartiklar framvisade den svenska utställningen prov på en del handaslöjd och textilier, så ojäm förligt mycket vackrare saker än de flesta andra länder utställde i denna väg.

Om man skulle ha önskat den svenska utställningen något annorlunda eller kompletterad, så skulle det vara en avdelning, som gav mera överblick av själva hushållsundervisningen i vårt land. I den Tjeckoslovakiska salen t. ex., där man tydligen lagt ned ett drygt arbete, och där man tydligen står jämförelsevis högt på dessa områden, och även i Polens sal, kunde man i stor utsträckning följa skolornas undervisningsplaner. Vanliga åskådningsmaterial visades. Klart uppställda kursplaner voro tillgängliga jämte läroböcker och praktiska resultat i t. ex. handarbete uppsatta i kronologisk ordning gav en inblick i undervisningens metod och omfattning. Om man i Sverige hade tänkt litet mera på den sidan av saken jämte de utmärkta praktiska anordningarna på vår svenska utställning, så skulle vi även i detta avseende kunnat framvisa verkligt instruktiva och för vårt land hedrande detaljer.

Ja, människan är aldrig nöjd! Emellertid lämnade vi utställningen, som slog igen sina portar den sista november, med en stark känsla av glädje och tacksamhet. Glädje över det goda intryck den svenska utställningen gjort i Rom, tacksamhet mot alla, som fört Sveriges runor med den äran.

ANNA SCHENSTRÖM.

(Forts. fr. sid. 1259.)
är rolig och väl berättad samt bör ge sina unga läsare åtskilligt att tänka på om vårt ansvar för djuren. Vidare märkes Cherry Keartons *Min hund Simba*. En tredje hundhistoria är *Agos levnadsöden* av H. Wensky. — En liten trevlig samling djurskildringar, rikligt illustrerad är *Djur* av H. Cederborg särskilt förträfflig såsom bredvidläsningsbok.

Till övriga ungdomsböcker återkommer jag i en följande recension.

MARIE LOUISE GAGNER.

Kryssordstävlan i n:r 50.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				12					
13			14	15					
	16			17		18			
19	20		21			22			
23		24			25				26
	27			28					29
30			31					32	
33			34			35	36		
37			38			39			
40		41				42			43
44				45					

Vågräta ord: 1. Kallar man den som uppträder lite underligt. 5. Finnes i skomakarverkstaden. 11. Konung i Juda. 12. Får inte bilmannen göra var som helst. 13. Toto. 15. Vårblomma. 16. Träd och dryck. 18. Att suga på. 19. Seglarterm. 21. I forntiden en praktfull och mäktig stad. 23. Har inte den åker blivit som ligger i träda. 25. För soppan. 27. Höres dagligen i radio. 28. På taket. 29. Utrop. 30. Innevarande stund. 32. Antilopdjur. 33. Inges till myndigheter. 35. Är inte den livlige. 37. Latinsk förkortning med betydelsen "åt gudarna". 38. Lerkonst. 40. Går genom Sala. 42. Göra förlägen. 44. Nämnas i samband med gäs. 45. Importeras i stor mängd.

Lodräta ord: 1. Storm i vattenglas. 2. Utrop. 3. Förekommer vid vigsel. 4. Ö. 5. Medel mot hosta. 6. Ett otrevligt minne. 7. Seglare. 8. Term i lek. 9. Brukar framkallas ur vulkanen. 10. Verktyg och hästsjukdom. 14. Zeus' sköld. 17. Växer i backarna. 20. Önskar. 22. Brukar man svära. 24. As. 26. Är karten knappast. 28. Åla sig fram. 30. Knuslig. 31. Kröner en byggnad. 32. Låter höra sig om våren. 34. Kort. 35. Kraftman i bestämd vardaglig form. 36. Dansas det ibland på. 39. I uppfostrande syfte. 41. Rörelseverb. 43. Ton.

I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom redaktionens pris på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Kryssordstävlan 50".

Till Iduns porträttgalleri.

Fröken Fredrique Upmark är född på Hammar i Västerhaninge socken. Hennes föräldrar voro revisorn i Kammarrätten, ägaren av Hammar, Lars Gustaf Mauritz Upmark och Mathilda Molien.

Fredrique Upmark har haft den lyckan att få tillbringa hela sitt liv i sin fädernegård, liksom hon även hör till de lyckliga människor, som få vänner vart de komma. Ovanligt sund till både kropp och själ, med osedvanligt stor arbetskraft och arbetsglädje har hennes liv förlutit mer harmoniskt än de flestas, och ännu i den dag som är sköter hon sin trädgård, sin hönsgrädd och sin mjölkammare med samma intresse och obrutna krafter som förr, stiger fortfarande upp kl. 6 varje morgon och går sällan till sängs före kl. 11 på kvällen.

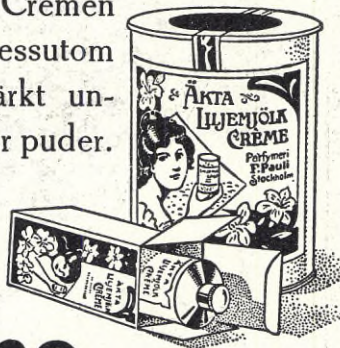
Ett stort intresse, som Fredrique Upmark varmt omhuldat, är vävkonsten och otaliga äro de alster, hon åstadkommit på det området. Även inom föreningsväsendet har hon varit en intresserad och verksam medlem, i Drottning Sophias förening, i föreläsning- och välgörenhetsföreningar, i landstormsföreningen och slutligen i Svenska Röda Korset. Här är hon en av stiftarna av Haningekretsen samt dess förutvarande kassaförvaltare och nuvarande vice ordförande; för sina förtjänster därinom erhölet hon på årsmötet 1927 Röda Korsets förtjänstmedalj i silver.

F. W.

Den förskönar genast!

Ni finner omedelbart att Eder hy blir vackrare och klarare av behandlingen med F. Pauli's äkta Liljemjolk-Creme, som till skillnad från andra hudcremer absorberas fullständigt av huden och giver den ett vackert matt utseende. Cremen bildar dessutom ett utmärkt underlag för puder.

F. Pauli's äkta Liljemjolk-Crème

Finnes även överfet (blå etikett) för torr hud.

Sin
världsberömmelse

vann

Grazia Deledda

med

**Regina
Tagliamari**

en äktenskapsroman från Rom

"— hon skildrar här med både humor och tragisk skärpa — ett dramatiskt inre liv, som bitvis når det psykologiska mästerskapet."

(Torsten Fogelqvist i D. N.)

"— ett förnämligt arbete av en förnämlig kvinnopsykolog. Hon har i Regina Tagliamaris person på ett överlägset sätt porträtterat en ung, förfinaad nutidskvinna —"

Tredje upplagan.

5: 75; inb. 8: 75; 12: 50.

HÖKERBERGS

**Hovmanicuristen
JEANNE BOMANS**

myrrhatinktur, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg

Filtar och Schalar

absolut största sortering och billigaste priser i Arvika Spinneri Affär, Oxtorgsgatan 9 A, Stockholm. Tel. 163.

"Han är en förfaren vägvisare i gourmandisens irrgångar och inte minst uppslagsrik när det gäller att använda och variera våra egna nationella tillgångar."

E. Nyblom i Dag. Nyh.

ANE DEN GAMLE

**Vid spisel
och spett**

**Vid gryta
och grill**

Med vignetter av Yngve Berg.

Pr vol. häft. 5: 25, inb. 7: 50.

"Ingen har på svenskt språk skrivit bättre, spirituella och mera poetiskt om mat än Ane den Gamle.

Eveo i Svenska Dagbl.

Wahlström & Widstrand

Cement

F. Gladkows omtalade roman från revolutionens Ryssland har utkommit.

Pris 8: 50.

FRAMS FÖRLAG.

Piska

och Renovera MATTORNA vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

ANNA ÖLANDERS
SENASTE BOK

Sankt Steffansberget

Häft. 3: 75, klotb. 5: 25.

"En ny bok av Anna Ölander behöver knappast någon rekommendation. Hon är troligen f. n. den författarinna, vars berättelseböcker kvinnlig ungdom med kristen livsyn helst läser. Denna sista volym i den långa raden präktiga ungdomsböcker av hennes hand är en av hennes bästa."

Komminister A. Westin.

**KÄNNER NI EDERT
TEMPERAMENT?**

Prof. O. Hallesby

**Temperamenten
i kristlig belysning**

Häftad kr. 2: —.

"Det råder intet tvivel om att en dylik bok har en stor uppgift att fylla... Det gör en verkligen gott att läsa den på grund av förf:s ljusa syn på människans möjligheter i fråga om fostran av både sig själv och andra. Varje religiöst intresserad har glädje av att stifta bekantskap med den för dess ljusa Guds-tro. Därför rekommenderas boken."

Tidn. för Sveriges läroverk.

Böckerna finnas i varje bokhandel.

**Evangeliska Fosterlands-
Stiftelsens Bokförlag**

STOCKHOLM 3

Hans julgåva.

(Forts. fr. sid. 1255.)

— Hör på, Maria, slog han plötsligt om, jag gör oss bäge illa till mods — och det är tarvligt gjort av en officer... Tack, en kopp te till och så en kaka!

Teet var druckat och bordet avdukat. Berte satt på sin stol nere vid dörren, medan hennes fröken gick sin rond med rökel-seskyffeln, och översten sökte i familjebibeln efter julens evangelium, ehuru utan att finna det.

— Gud vete var det gömt sig, sade han slutligen, uppgav försöket och lade bort bibeln.

Då satte sig fröken Thrane, tog bibeln och bläddrade i den med vana fingrar. Icke heller hennes stämma var längre så böjlig och mjuk som fordom — den hade spinettens spröda klang och hade lätt för att svika, då den kom till något gripande bibelord. Vördnadsfullt bragte den sina bägge åhörare det urgamla budskapet: "En frälsare är eder född."

Berte vaggade fram och tillbaka med knäppta händer: "O ja, Gud vare en fattig syndare nådig", och översten brummade: "En Frälsare — en Frälsare — ja, det kan sannerligen behövas!" medan en svag doft av rökelse lade sig över alla julminnen. Likt ett töcken, som röres av aftonbrisen, kom dess doft och väckte alla möjliga minnen till liv — glada barndomsminnen, förgätna, ljuva ungdomsminnen och erinringar om så många helgdagsafton, då man var saknad och då allt till sist var stilla, helt stilla som en vemodig genklang från forna tiders liv och glädje.

Berte reste sig, neg, tackade och önskade god helg. Så lämnade hon rummet utan att någon av dem lade märke därtill.

Plötsligt såg överste Per upp, men fröken Marias ögon stirrade oavvänt förbi honom.

Han lutade sig fram.

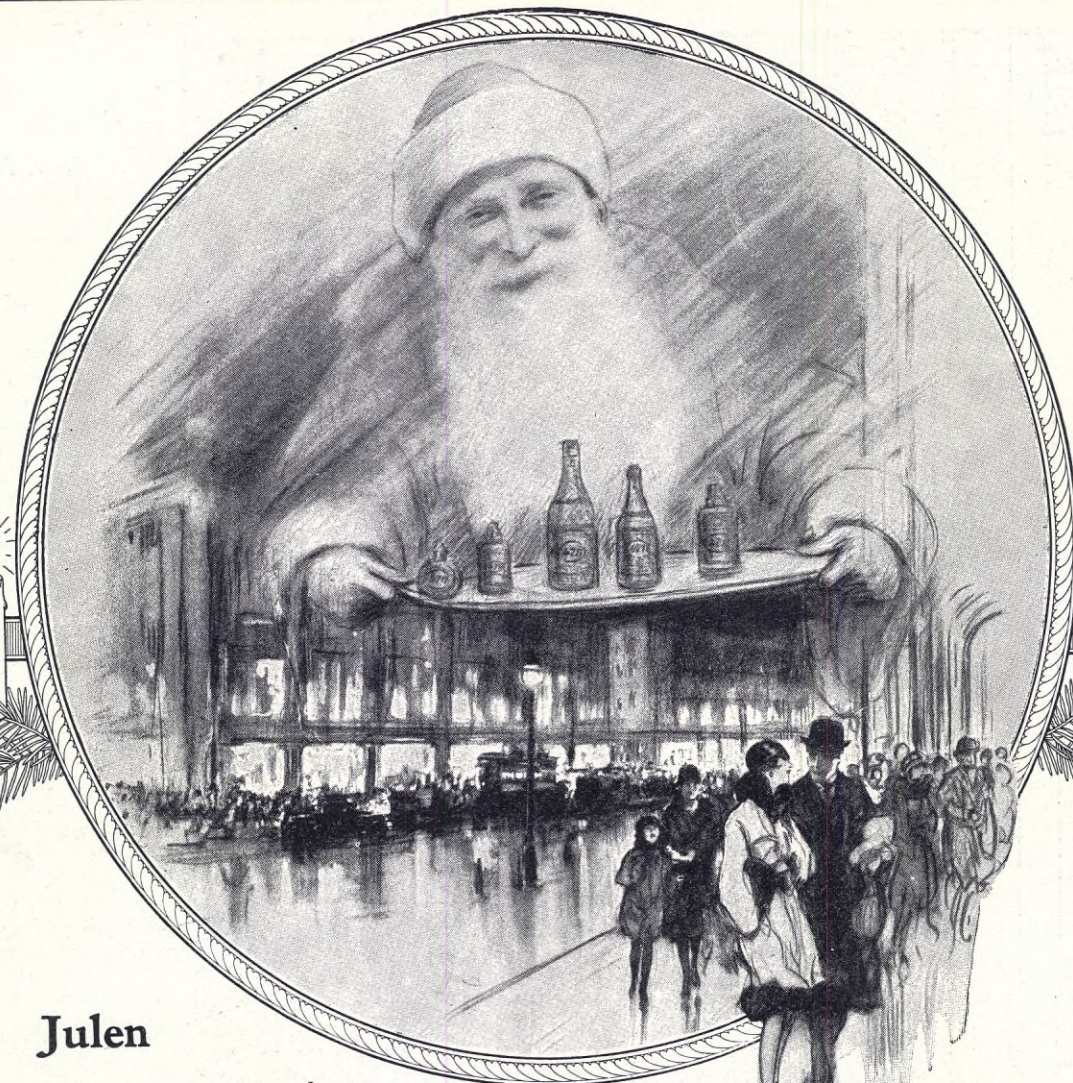
— Maria, ni har visst förrrat er till gamla tider! Kom tillbaka — är ni rar! Jag är skyldig er min julgåva, jag har den här...

Hon såg upp på honom, och hennes blå ögon blevo med ens unga. Han hade tryckt ena handen mot hjärtat och upprepade: Jag har den här. Deras ögon möttes — två par ögon, som sökte pejla djupet hos varandra.

— Det har varit ett säkert förvaringsställe för er — gåva, överste Per, sade hon sakta.

Han nickade allvarligt.

— Ja — det har det varit. Allt för säkert. Låt mig förtälja er därom!

Julen

gör sig påmint.

Skyltfönstren stråla. Människorna trängas. Alla äro ute på jakt efter julklappar. Man önskar sig, hoppas och undrar...

Främst på allas önskelista står »4711», julklappen som sprider glädje åt alla.

Presentlådor i olika storlekar. Eleganta flaskor såväl större som mindre. Märk priserna å de i skyltfönstren utställda »4711» julförpackningarna.

4711 Eau de Cologne

Iduns korrespondensklubb.

Finnes det möjligen någon dam eller herre med gott humör och

Ett laxermedel

skall hava god verkan, vara oskadligt samt lätt att intaga. Dessa egenskaper förenas i

Hvita Björnens

FRANGULA-piller

vilka på ett gynnsamt sätt påverka tarmverksamheten och bidra till en naturlig reglering av avföringen.

Inga som helst biverknin-gar.

Fås på alla apotek i askar å 40 piller. Kontrollant: Professor Thor Ekecrantz.

litteraturintresserad, vilken har tid och lust att korrespondera med en ej så alldeles ung dam, vilken hamnat i en miljö med gulaschnobla vanor och åsikter och som längtar slippa höra talas om pengar, aktier m. m. sådant.

Dégout.

Jenny Lind och hennes föräldrar.

(Forts. fr. sid. 1247.)

Så har besöket på Sollentuna kyrkogård den där försommarsöndagen och den lilla avstickaren till det närliggande gamla rödmålade stället framkallat en hel rad Jenny Lindremiscenser, här som flyktigast berörda. Särskilt graven, där den ligger halvt igen-vuxen, glömd och övergiven, ger en mycket att tänka på. De oan-

senliga, ja åtminstone vad den ena parten beträffar, mindervärdiga människor som vila under den oansenliga kullen, ha kunnat berömma sig av en värdighet, som gjort dem förtjänta av eftervärldens tacksamma hägkomst. Den att ha givit livet åt en Jenny Lind.

Ofta har, under en period av hennes levnad, den världsberömda dottern i sin fantasi sysslats med graven på Sollentuna kyrkogård. Där skulle hon själv velat vila okänd och glömd, ett öde som hon, den av världens glans och hyllning övermätta men aldrig bedårade ansåg så eftersträvansvärt.

Så skriver fru Jenny Lind Goldschmidt i ett brev till samma här omnämnda faderliga vän, vilken haft hennes förtroende i säkert högre grad än någon annan människa; det var vid den tid då hennes första barn väntades:

"Skulle något hända med mig

så är min önskan att mina överlevor föras till Sverige och att H. R. vore så god och hjälpte Otto (mannen) med att köpa den platsen å Sollentuna kyrkogård, varest min mor ligger, på det vi må där ligga tillsammans. Den enklaste sten är mig alldeles tillräcklig, och behövs det icke det ringaste prål över mina ben."

Denna önskan blev, som bekant är, aldrig förverkligad. Jenny Linds namn kom icke att inristas på någon av Sollentuna gravvårdar. Däremot kan man läsa det-samma på en minnestavla i the Poets corner i Westminster Abbey, och obestridligt är, att de båda platserna på världshistoriens blad ej äro av samma betydelse.

LOTTE DAHLGREN.

Som man bäddar, får man ligga.

SPIRALMADRASSER

hava vunnit sin enastående framgång tack vare sin genialiska (patentans) konstruktion. Innehålla omkring 500 st. fina stålspiraler i cylindriska domestickfack (ej juteväv) överstoppning ren tagel — i motsats till mindervärdiga dylika som äro stoppade med krollspint — och dubbla skikt vit vadd. Utgöra på en gång både tagel- och resårma-drass, men kosta ej mera än endera, men äro tioudubbelt mjukare än någondera.

Tillverkas av:

J. Svensson & Bourghardt

Göteborg. Grundad 1881. Madrassfabrik, Tagelspinneri, Täck-fabrik, Fjäderrenseri, Spiralfabrik. Erh. i varje välsort. sängklädersaffär.

— Varför det? Efter så många år — vi är gamla — det tjänar till ingenting — varför...

— Därför att jag vill det, Maria!

Hans blick betvang henne nu som förr, och hon gav efter. Hon lutade sig tillbaka mot stolsryggen och vände ansiktet mot brasan.

— Käre vän, sade hon stilla, käre vän!...

Det var, som om rummet fyllts av andar — goda andar, som sakta pysslade omkring dem...

— I många år, begynte han, i årtionden har ert namn varit mitt livs grundval. Jag har levat, därför att ni levat, jag har arbetat, därför att jag kunnat gå hit och berätta för er därom, ert hem har varit mitt hem. Ert hem och era vänliga ord har varit mitt livs bakgrund, Maria...

Rösten svek honom, och det dröjde en stund, innan han kunde fortsätta.

— För en tid sedan kom min lilla niece upp till mig — nygift och segerviss. Vi hade en liten allvarlig språkstudium i skymningen, den lilla nippetippan sade mig bland annat — att varken man eller kvinna har lov att förtiga sin kärlek. Den är den andres egendom, förklarade hon. Sedan dess har jag inte haft någon ro. Och nu kunde jag inte tåla längre. Det är det dyrbaraste vi har att ge bort, påstod den tvärsäkra unga damen, och därför ville jag ge er den, innan jag — dör, Maria.

Spörjande, ångestfullt riktades hennes ögon på honom.

— Nej, nej, lugnade han henne, jag är fullkomligt frisk — som vanligt.

Så böjde han sig närmare henne.

— Det är visst en sak, som ni inte förstår, käraste — episoden med Sina Wilkins, inte sant?

Hon nickade.

— Hon förtrollade mig en liten tid, jag trodde att jag var kär i henne, jag tänkte ett tag att jag ville ha henne till hustru. Men det var för er jag knäböjde i mitt hjärta, Maria, och det var därför, som Sina Wilkins reste sin väg så brådstörtat.

En paus uppstod.

— Har ni inte ett vänligt ord att säga mig, Maria? Är det alldeles förgäves jag...

Hon lutade sig över bordet mot honom.

— Låt oss — låt oss — åtminstone säga "du" till varandra, sade hon rörd.

Med en rask åtbörd sköt han plötsligt undan bordet.

— Mina ögon är litet fuktiga, Maria — de gamla bestarna spelar mig det sprattat, låt mig gömma dem, låt mig gömma dem här — hos dig — Maria!

Tungt föll han på knä för henne och lade huvudet i hennes knä.

Fröken Sverige

Vid senaste skönhetsstävlan kröntes Fröken V. A. de Mecum till segrarinna och erövrade därmed titeln Fröken Sverige. Trots hård konkurrens var prisnämndens utslag enhälligt, ty hon var den enda, som helt uppfyllde kravet på

Vita
Vackra
VADEMECUM-tänder.

Och där satt hon och blickade ner på hans vita hår, strök hans nacke, såg sina egna fingrar ovan och darrande glida över hans skuldra och undrade inom sig varför det kom nu, nu då det var för sent — nu då hon icke mer kunde drömma, då intet hopp längre lyste upp hennes inre, då ålderdomens frid blivit bofast inom henne. Men hon strök och

strök fortfarande hans skuldra, hennes hjärta klappade en smula häftigare, och då hon kom underfund därmed, måste hon le.

Han såg upp.

— Du ler...?

— Ja, det gör jag — för tänk — jag är sextiosex, och du är sjuttio, och jag — har sannerligen — litet hjärtklappning.

Då log också han.

— Och ändå kan jag falla på knä, men jag är rädd att du får lov att hjälpa mig upp — hjälpa mig upp såsom så ofta förr, Maria.

Hon hjälpte upp honom, och han pustade ut.

— Kan du minnas balen hos majoren, Maria, den gången då Sinas krinolin gått sönder på ena sidan och hon for över golvet

som en vingskjuten fågel — minns du det?

Hon gick fram till skrivbordet och vinkade åt honom. Så fällde hon ner klaffen och drog ut en låda.

— Ser du, sade hon och plöckade fram det ena efter det andra, här är rosen, här är dansprogrammet, här är solfjädern...

— Nej — men har du dem kvar!

Han blev stående med solfjädern i handen och lade den andra armen om hennes skuldra. Och så stodo de där och drömde sig tillbaka, en kort stund blev drömmen levande för dem igen, och hoppet steg upp från de döda.

Hon lade sin hand på hans.

— Min vän, viskade hon, jag tackar dig — för drömmen, som du skänkte mig — den gången — och för att du välsignat den — i dag!

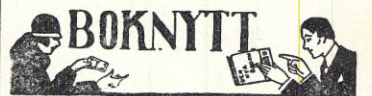
Det ryckte och drog i överste Pers ansikte.

— Du — du — käraste! Förlåt mig, förlåt mig, tillade han brådskande, men låt oss — låt oss göra det så gott vi kan för varandra och så ljust vi kan, om vi också måste leva skilda åt! Låt — låt solen gå ner i guld — Maria...

En stund senare stod hon vid fönstret och såg honom gå nedför gatan, som nu var full med människor, vilka skyndade hem. Allena bland de klungor av människor, som han mötte.

Men då han kom mitt på gatan, såg han upp till hennes fönster, fick syn på henne och lyfte på mössan. Och en varm våg svepte fram över henne, då hon såg honom stå där i kylan med blottat huvud — för hennes skull. Sakta drog hon för gardinen och gick in i rummet. Och hennes blick sökte intet och fann intet...

— Vad livet är underligt! viskade hon sakta.

Till främmande land. "Professor Soerlin from Sweden", som en gång höll föredrag inför Colombos mörkhyade societet, berättar om denna och många andra upplevelser i en på Hökerbergs förlag utgiven volym, "Till Indienland", (kr. 6:75), ingående i serien "Färder och äventyr". Förf., en ung naturvetare, fil. lic. Anton Sörlin, företog på ett resestipendium en geologisk expedition till Himalaya, och den ovan nämnda föreläsningen och professorstiteln voro naturligtvis uppfunna av en smart amerikan, föreståndare för K. F. U. M. i Ceylons huvudstad. Tillställnin-

CRÈME MOUSON

Crème Mouson metoden är den enklaste, verksammaste och fullkomligaste väg, på vilken man kan lyckas erhålla och bibehålla en klar och jämn hud. Detta består i att dagligen använda den milda, uppfriskande Crème Mouson-tvålen, och att ingnida huden med Crème Mouson morgon och afton. Den snabba och grundliga verkan Crème Mouson har gentemot skrovlig och sprucken hud, visar sig redan efter några timmar.

CRÈME MOUSON TVÅL

I tuber à Kr. 0.50, 1.— och 1.50. I burkar à Kr. 1.50 och 2.50. Creme Mouson Tvål Kr. 1.—

Huvudnederlag för Sverige: Aktiebolaget Averco, Skeppsbron 5, Malmö. Tel. 60 79.

gen var enligt förf. ganska egen-
domlig, ty föreläsarens kunskaper
i engelska språket voro knappast
större än en svensk students
i allmänhet. Men som publiken
var ytterst förstående och hjälpsam
och vid behov inpassade de
rätta orden, gick allt väl i läs,
och tidningarna refererade händelsen
i de mest berömda or-
dalag. Medryckande och humo-
ristiska skildringar som denna
överflöda i den trevliga resebo-
ken, vilken under dr Sörlins ci-
ceronskap blir en givande tripp
till Himalaya, "världens tak", till
de indiska städerna, där alla —
t. o. m. poliserna — gå med pa-
raply, hur vackert vädret än må
vara, och till Ceylons "brända"
dalar, där kokospalmerna vaja
och orchideerna blomma och från
vilka tebuskens blad och kanel-
trädets bark spridas över världen.

Redan dr Sörlins upplevelser
voro i många fall strapatsrika och
spännande, men med *Hans Lang-
lets* nyutkomna bok "Riff", (kr.
6:75), även den i serien "Färder
och äventyr", kommer man mitt
upp i själva äventyret. Dess mo-
tiv är också hämtat från en oro-
lig trakt av jordklotet, det nu
upphörda sultanatet Riff, vars
härskare Abd-el-Krim som be-
kant under en längre tid för-
mådde hålla stånd mot två euro-
peiska makter. Nu är Abd-el-
Krim's valde störtat, och själv
delar han en Napoleons öde, fast-
än hans S:t Helena heter Réunion.
Att en kristen över huvud taget
fick sätta sin fot inom sultana-
tets gränser var en högst ovan-
lig händelse, och att bokens förf.
kunde skaffa sig tillstånd därtill
berodde dels på försänkningar hos
högsta vederbörande, dels på en
stor portion våghalsighet. De upp-
gifter, som under kriget spredos
om riffkabylerna genom franska
och spanska tidningar, behövde i
många fall korrigeras, och de till-

TRE ESS — alltid färskt, friskt och delikat — 90 öre pr paket

Tre ting äro vissa

På bordet användes helst,
vid matlagningen mest,
vid bakningen bäst

TRE ESS

Smakar Som Smör

Dess fina smak gör det lika upp-
skattat på smörgåsbordet som dess
goda egenskaper i övrigt göra
det till en värdefull ingrediens i
god mat och delikata bakverk.

MARGARINFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSAKTIEBOLAG

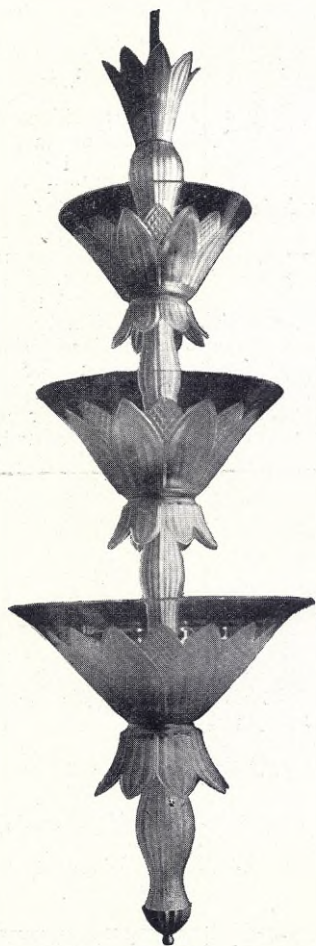
kommo, säger förf., ofta nog för
att ur de vitas genanta motgångar
kunna trolla fram åtminstone nå-
gon ära. Langlets välskrivna
skildring håller läsarens intresse
på helspänn till bokens sista sida,
och lärorika äro de glimtar han
ger av livet och invånarna i detta
underliga land, beläget så nära
Europa, att man från dess hög-
sta punkter kan skönja Sierra
Nevada, men ändå så fjärran all
västerländsk kultur. — En episod
från det franska Marocko, som
förf. berättar, visar vilka förbluf-
fande åsikter en fransk kapten i
kolonierna kan hysa om kvinnan
och studierna. En dam — f. ö.
svenska och maka till Langlets
färdkamrat — hade på Tangers
gator blivit sedd med några bö-
cker under armen. Hon måste
alltså tillhöra kommunisternas
agenter, ty vem har hört talas om
att en kvinna läser tjocka luntor,
om hon inte är kommunist?

*

*Strövtåg och upplevelser i Cen-
tralafrika*, två års färder i Kenya
Colony, har utkommit på Wahl-
ström & Widstrands förlag. Förf.
är Hugo Granvik, som deltog i
den första Mount Elgonexpedi-
tionen och sedermera startade
ännu en Afrikafärd samt var
föreståndare för den svenska bio-
logiska stationen på Mount Elgon.
Han har nu samlat sina intryck
från de tropiska nejderna i en
intressant och diger volym, rikt
illustrerad med författarens egna
fotografier. Boken kostar 12 kr.

*

Prelater, en samling skildringar
av svenska stormän inom andens
värld — bl. a. Esaias Tegnér, är-
kebiskop Reuter Dahl, J. H. Tho-
mänder, biskop Genberg, ärkebi-
skop Sundberg, Gunnar Wenner-
berg — ur prostens Henrik Schön-
becks memoarer från 1800-talets
förra hälft, har utkommit på

ORREFORS ARMATUR

har, liksom det graverade konstglaset, vunnit
berättigad popularitet för sin linjeskönhet
och originalitet i kompositionen.

Så äro till ex. Konserthusets i Stockholm
vackra ljuskronor komponerade och tillver-
kade av Orrefors, och bland välkända Stock-
holmsrestauranter, till vilka Bruket levererat
armatur, kan nämnas Grand Hotel och
Rosenbad.

Även för privathemmen har Orrefors ut-
arbetat en mångfald utsökt vackra modeller,
samtliga komponerade av Brukets konst-
närer Gate och Hald.

ORREFORS
BRUKS AKTIEBOLAG, ORREFORS

Grand Prix Paris 1925.

GENERANDE HÄRVÄXT AVLÄGSNAS GENAST

Lämna rakapparaterna åt sitt öde. Vid deras begagnande tillväxer håret endast fortare och blir kraftigare. Använd icke längre irriterande depilatorer. En ny, parfymerad, sammetslen creme, benämnd Veet, har upfunnits, vilken avlägsnar hår ytterst lätt. Då rakapparater och vanliga depilatorer blott borttaga hår ovan huden, avlägsnar Veet detta även under huden. Ni behöver endast påstryka Veet cremen och låta den verka i några minuter. Skölj sedan av den och — håret är försvunnet. Fullständigt tillfredsställande resultat garanteras i varje särskilt fall eller pengarna återbetalas. Pris kr. 1:75 och kr. 3:25. Att tillgå hos alla hårfrisörskor, parfym- och kemikalieaffärer, apotek etc. Enqvist, Holme & Co. A/B, Vasagatan 15-17, Stockholm.

VEET
AVLÄGSNAR HÅR SOM
GENOM ETT TROLLSLAG

God hemkultur

Liljeholmens ljus
i Liljeholmens
Carl Malmsten-
STAKAR

LILJEHOLMENS STEARIN-
FABRIKS AKTIEBOLAG

Willumsens
franska
Likörextrakt
-överlägsna
i
kvalité-

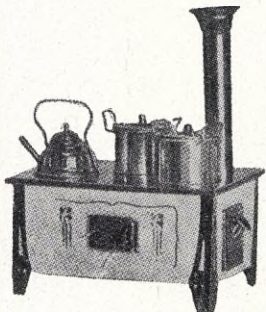
En rar liten docka förstås. — Liljan blir storförtjust om nykomlingen till julen i dockfamiljen blir en Lencidocka. Den populära dockan finnes hos PUB i prislågen från Kr. 20:50.

Om de finge välja själva ..

Småttingarna börja räkna dagarna till jul — da'n före da'n — — — Och i barnkammaren smusslas det redan så smått med önskelistor.

De trevliga stunderna hos PUB strax före jul i fjol och de roliga leksakerna därifrån leka ännu i minnet — om de också inte alla äro i fullgott skick just. Leksaker ska man väl inte bara titta på, heller. Och nu är det snart jul igen. Den snälla leksaksfarbrorn hos PUB har varit ute litet varstans i världen och skaffat hem nya, trevliga saker åt barnen, och nu vill han så gärna visa dem. Alla småttingar och deras mammor och pappor äro välkomna till PUB:s leksaksavdelning, där är mycket att se, och man hittar lätt på, vad man skall ge Nisse eller Brita, eller kusin Åke.

Leksaksfarbrorn välkomnar er alla, både små och stora.

"Liten spis av pannor full" — den ingår i en liten husmors julklappsdrömmar — dockorna måste väl ha mat också. PUB vet hur en så'n där spis ska se ut och säljer spisar från Kr. 1:50. Spritspisar från Kr. 8:75.

Undras om inte någon av Edra pojkar har på sin önskelista antingen en sjöofficers- eller lantofficersuniform. PUB:s leksaksavdelning har sådana i prislågen Kr. 9:25, 12:50.

Paul U Bergströms

NORR SÖDER

Bonniers förlag till ett pris av kr. 9:25.

Hågkomster och livsintryck av svenska män och kvinnor, åttonde samlingen, har utkommit på Lindblads förlag med bidrag av bl. a. Fanny Alving, Harry Blomberg, Calla Curman, Ellen Lundberg-Nyblom, Ejnar Smith, Sam Stadener och Elin Wägner. Pris kr. 7:50.

Nutidens hälsovård i hem och skola, en kortfattad saklig och överskådlig handbok i personlig hygien har utgivits av rödakors-syster Nanna Rosenblad på Bonniers förlag. Pris kr. 2:75.

Hurmoderns kalender 1928 har utgivits på Wretmans förlag, Uppsala, och innehåller en serie artiklar och berättelser av speciellt intresse för mödrar och husmödrar. Pris kr. 2:—.

Med djuphäv och dykarhjälm i tropiska hav av William Beebe utgör en populär skildring av en oceanografisk expedition till Sargassohavet, Galapagosöarna och Kokosön med förf. som ledare. Expeditionens fartyg lämnade New York i februari 1925 och återkom i juli s. å. efter att hava tillryggalagt en sträcka av 22,500 km. I sitt hemland har boken blivit en succés, vilket torde hava sin förklaring, dels i att expeditionen rört sig i trakter, vilka sedan gammalt haft förmågan att tilltala den mänskliga fantasien, dels i att dess resultat i åtskilliga hänseenden varit av den art, att de kunnat fånga även lekmanens intresse. Skildringarna från havsbotten äro nämligen underhållande och arbetet är vackert illustrerat med färgplanscher och ett rikhaltigt urval fotografier. Pris kr. 12:—.

Harriet Löwenhjelmns dikter ha utkommit på P. A. Norstedt & Söners Förlag.

Volymen har sammanställts av en frände till den tidigt bortgångna skaldinnan, som själv aldrig framträdde inför offentligheten. Till skillnad från tidigare posthuma urval ur hennes diktning är denna samling i görligaste mån fullständig och skänker därigenom möjlighet att överblicka hennes livsverk. Man får vid läsningen en stark känsla av vilken egenartad och genuin personlighet Harriet Löwenhjelms var, och om redan dikterna bibringa detta intryck, så bekräftas det ytterligare av det rika urval av hennes konstverk som presenteras i avslutning till texten. Att ett djupt allvar dolde sig under den lekfulla och excentriska ytan hos den unga konstnärinnan är omiskänligt. Pris kr. 4:75.

Sådana de voro, av Edouard Estaunié i översättning av Axel Claëson, har utkommit på Tidens förlag. Den nu föreliggande romanen är författarens senaste, och ehuru stämningen och tonen är känd från hans förra böcker, kommer dock här ett nytt inslag — en vardagsverklighet som vi förut icke mött. Författaren återför oss till svunna tider — till 1870-71 års Frankrike och delvis till skådeplatsen för dessa års krigsolyckor. Vi få känna den tidens människor i deras tänkande och handlande, och författaren skänker läsaren en fläkt av den frid och den rogivande stämning som då ännu beskärdes människorna. Pris kr. 5:—.

Framför livets port av Harry Söberg har utgivits på Tidens förlag. Söberg är ett nytt namn för svensk publik, men i sitt hemland, Danmark, räknas han till ett av de främsta bland de yngre diktarna.

Drag

Ingens vän — allas fiende.

Följderna: Förkylning,
nervsmärtor
och reumatism.

Medlet:

Aspirin-
tabletter

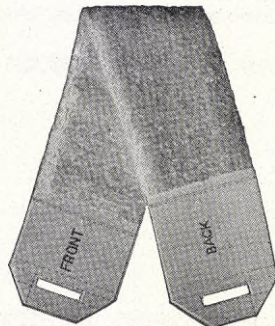
Pris kr. 1.—

SOUTHALLS SANITETSBINDOR

Absorberande, antiseptiska.

Pressade Bindor.

Särskilt avsedda för damer på resor. Dessa bindor äro Southalls vanliga, men genom pressning reducerade till tändsticksaskformat. Upptagna återfår bindorna sin form och elasticitet. Storlekar: A, B, C, D.

Southalls tvättbara Bindor.

I halvdussin-paket. Storlekar: 1W, 2W, 3W.

FABRIKANTER:

SOUTHALL BROS & BARCLAY Ltd.,
CHARFORD MILLS, BIRMINGHAM, ENGLAND.

I lager hos:
Nordiska Kompaniet (sjukvårdsavdelningen). Au Corset Gracieux, Stockholm. Buttericks Mönsteraffär, Stockholm, Göteborg, Helsingborg och Malmö. Apoteket Kronan, Göteborg. R. Söderberg & Co., A.-Bol.,

En gros hos:
Gustaf Hjelm & Co, Stockholm. Stilles Försäljnings A.-Bol., Stockholm. Kirurgiska Instrumentfabriken, Stockholm. Apoteket Vasens Apoteksvarucentral "Vitrum", Stockholm. Sederholm & Co., Liljeholmen. R. Söderberg & Co., A.-Bol., Göteborg.

Hela Stockholms

"Julklappscentral"

kan man med skäl kalla N. K. Gör Edra julinköp på N. K.; där har Ni de största utsikter att på kortaste tid finna de lämpligaste klapparna.

A/B NORDISKA KOMPANIET

Vid inköpen i staden

glöm inte att Ni skall köpa socker i paket i Svenska Sockerfabriks Aktiebolagets tillslutna, maskinpackade originalkartonger. Då vet Ni, att det ligger väl förvarat för hemtransporten och sedan i hemmet är skyddat mot damm och föroreningar. Ni är då också säkra på, att Ni fått begärd vikt, sort och kvalitet, vare sig det gäller bitsocker för bordet, strösocker för baket eller pärlsocker för garnering av brödet.

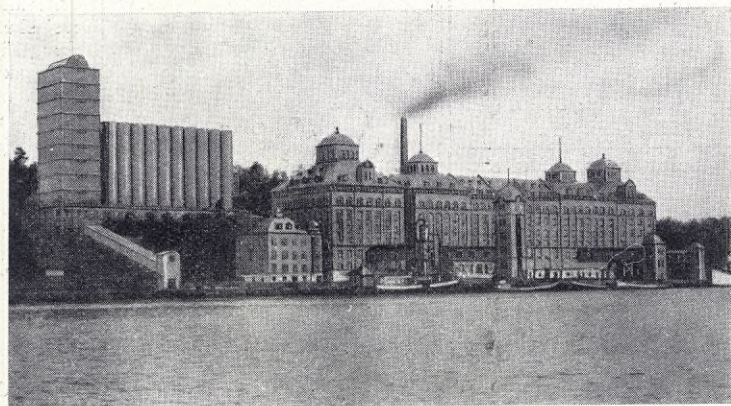
Att köpa socker i papperspåse är otidsenligt. Begär i stället alltid

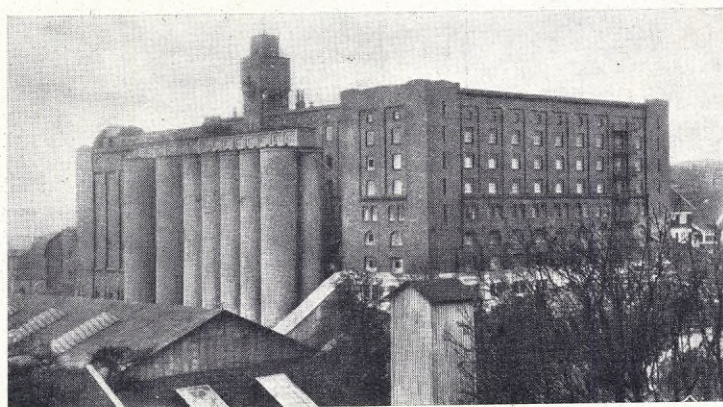
Från primitiv forntid till modern nutid

Förr försiggick malningen i anspråkslösa småkvarnar.

Nu ha 350,000 hushåll slutit sig samman och äga gemensamt **Kooperativas** storkvarnar — Tre Kronor och Tre Lejon.

Alltid välkommet

i alla hem — betrott och pålitligt — är Ekströms Jästmjöl. Alla husmödrar vilja vid bakningen ha det hälsosammaste och mest lättsmälta brödet med det läckraste utseendet och den finaste smaken.

Sådant bröd hälsas alltid med glädje och är så lätt att erhålla tack vare

Ekströms Jästmjöl

— Cream-Phosphatpulvret med den underbara jäskraften.

vea

Den bästa julklappen är ett "Twilfit"-Presentkort

från Twilfit, Nybrogatan 11
Stockholms största specialaffär för

**Korsetter, Corseletter,
Underkläder, Morgonrockar,
Strumpor, Handskar,
Vantar, Blommor.**

Då Twilfit står i oavbruten förbindelse med utlandets förmästa fabrikanter och ateljéer, kan varje dam hos oss alltid erhålla det elegantaste och modernaste till priser som endast en stor specialaffär kan erbjuda.

Telefon 75854 TWILFIT Nybrogatan 11
75853 Stockholm

**Olycksfall- och sjuk-
Skadestånds-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.**
Försäkrings A.-B. NORNA, Göteborg.

... å så ett kilo
**JAMAICA-
BANANER.**

A.-B. BANAN-KOMPANIET

Framför livets port utgör första delen i en romantrilogi med den gemensamma titeln De levandes land och är en skildring från Jyllands västkust med dess blandning av fiskar- och bondebefolkning. Boken, som översatts av H. Kihlman, har belönats med Danmarks främsta litteraturpris. Den kostar 3:75.

P. A. N., Vers och Prosa, det Norstedtska förlagets litterära kalender som utkommit i sin tredje årgång, innehåller en rad intresseväckande, på en gång roande och litterärt värdefulla bidrag av bl. a. Fredrik Böök, Carl G. Laurin, Gurli Hertzman-Ericson, Elisabeth Högström-Löfberg, Sinclair Lewis, Knut Hagberg, Gösta Attorps, Frans G. Bengtsson, Hjalmar Gullberg och Albert Henning.

Den nya årgången har redigerats av dr. Göran Lindblad och för den dekorativa utsmyckningen svarar dr. Akke Kumlien. Priset är 3:75.

De besegrade, en samling dikter av Sigfrid Lindström har utkommit på Gebers Förlag. Var än Sigfrid Lindström väljer sina motiv, ur historien eller ur livet, bär hans dikt prägel av något äkta och personligt och "De besegrade" kommer säkert att läsas av dem som uppmärksamma vår unga lyrik.

En Stridsman av den danske författaren Johan Skjoldborg, vilken för ögonblicket gästar vårt land på föredragsturné har utkommit på Gebers förlag. Skjoldborg har bakom sig en lång serie romaner och dikter. Han ingår i den treklöver, som ytterligare består av Aakjær och Andersen-Nexø, vilka, utgångna från lantbefolkningens breda lager, ha skildrat det enkla, fattiga lantfolket, dess arbete och livsproblem. Med "En stridsman" har Skjoldborg inlett den moderna danska bonde-skildringen — boken är den tappre och sege hedodlarens epos, en skildring av "Husmanden", som med sina tomma men starka händer bereder väg för sig och sin familj ute i klittsanden; men det är också en bok om själarna, ty författaren skildrar samtidigt kampen för bildning och upplysning mitt i fattigdom och betryck.

Sjörövere — det låter som en spännande äventyrsroman — är en överblick av sjöröveriets historia under århundradena på olika hav, tills det för knappt hundra år sedan avskaffades. Boken, som utkommit på förlaget Natur & Kultur och bär författarnamnet rektor Eirik Hornborg, sysselsätter sig kanske mest med piraternas liv på Medelhavet, men även fribrytare på Atlantiska, Stilla och Indiska oceanerna passera revy, och i ett av kapitlen spelar t. o. m. Karl XII en liten roll. Volymen är illustrerad med samtida kopparstick.

Sydpolsfarare, en skildring av upptäcktsfärder och äventyr i Antarktis av Frank Hurley har i övers. av Siri Thorngren-Olin utkommit på Gebers Förlag. I egenskap av officiell fotograf deltog författaren först i Mawsons

RING

Norr 16 02 eller
Norr 61 47

och prenumerera på

IDUN 1928

Avgiften hämtas och Ni slipper
allt besvär.

*Smaken förändras
och vi med den*

Kajsa-Vargs föreskrift "Man tager en nypa eller en handfull" var typisk för forna tiders matlagingskonst. Med de renare råvarorna och födoämneslärans vetenskapliga frammarshar exaktheten i hushållet blivit A och O. Den enda hushållsvågen — utan fjädrar och kuggrörelse och därför helt oberoende av var varan placeras å skålen — som lika noggrant väger en ärtä och en sockertopp och aldrig visar fel är

Lindells

HUSHÅLLSVÅG

den enda absolut tillförlitliga

Pris med 2 skålar kronor 18:50.
Hos järn- & bosättningsaffärer.

LINDELLS VAGFABRIKS AKTIEBOLAG, JÖNKÖPING.

*I över 300,000
svenska hem*

användes nu

HEMMETS KOKBOK

Utgiven av Fackskolan för huslig ekonomi
i Uppsala

29:e uppl. Inb. i klotband 5:80; i halvfranket
Norstedtsband 15:50.

SVENSK HERRGÅRDSMAT

av AUGUSTA KATARINA BERGH, f. von Rosen

Inb. i klotband 5:—.

»Ett värdefullt tillskott till vår
kulinäriska litteratur».

P. A. Norstedt & Söners Förlag

ARMOFIN

är medlet för den moderna kvinnan, som verkligen sätter värde på att alltid vara torr, sval och luktfri under armarna och kunna spara sina blusar. Då Armofin på ett fullt naturligt sätt verkar botande, utan att tilltappa porerna, kan medlet användas med allt längre mellanrum. Innehåller ej formalin! Fullkomligt oskadligt! Ööverträffat! Hundratals intyg! Obs! Om man ej helt vill bortaga svettningen utan endast lukten och uppfryska armbålorna, utspädes Armofin med något mindre än 1/2 vatten. Armofin säljes i alla Parfym- & Kemikalieaffärer till 2:— kr. pr. flaska.

KEM. TEKN. FABR. ARMOFIN
Landskrona.

Lämplig julgåva

till nytta i varje familj.

ASTRAS FÖRBANDS- och MEDICINLÅDA

N:o 1.

Innehåller medikamenter till in- och utvärtes bruk, bomull, bindor, gas, kompresser, instrument o. utförlig bruksanvisning. Försäljes komplett endast genom apotek. Pris 25 kr.

En sak är säker

nämigen nödvändigheten av att vara icke endast varmt utan också praktiskt klädd om fötterna under den kalla årstiden. Kan man samtidigt också vara elegant, så är det så mycket bättre. Och det kan man — om man använder

U. S. DAM-BOTTINER

Knäppas med justerbar stropp.

Till salu överallt.

Generalagenter för Sverige:
A.-B. JOHANSON & BJÖRLUND,
ÖREBRO.

Köp
alltid

Sparta

och Ni
blir
Skodon belåten.

IDEAL KVARNEN

är oumbärlig i det moderna köket. Försedd med fyra olika knivar för malning av kött, fisk, frukt, grönsaker, kryddor etc.
Se till att den bär namnet

BOLINDER'S

På Julbordet

förekomma många anrättningar, som tillredda med

Reymersholms Kronolja

bliva både bättre och billigare, än då andra dyrbarare fettämnen användas. Baka julbrödet med Reymersholms Bryn julkålen i Kronolja Flottyrkoka klenätern i Kronolja med andra ord — använd till all matlagning

Reymersholms Kronolja som finnes att tillgå hos de flesta av landets köpmän.

Pris i Sverige:
pr 1/4-litersburk Kr. 0:55
pr 1/2-litersburk Kr. 1:10
pr 1-litersburk Kr. 2:—

Pris i Finland:
pr 1/4-litersburk... Fmk. 7:50
pr 1/2-litersburk... Fmk. 12:—
pr 1-litersburk... Fmk. 22:—

ERNST WALLINS Advokatkontor

Vasagatan 46, Stockholm.

Besvarar omgående juridiska och ekonomiska frågor mot moderat arvode.

och sedan i Schackletons expedition. Medan Mawsons färd måhända främst intresserar genom de vetenskapliga forskningsresultaten, målandet av natur och djurliv är den Shackletonska en spännande äventyrshistoria ur verkligheten. Ett 70-tal bilder efter författarens utmärkte fotografier visa den storslagna naturen i dessa antarktiska nejder samtidigt som de ge glimtar ur det oerhört strapatsrika liv expeditionens medlemmar förde.

FRÅGOR OCH SVAR!

Besvörande.

Fråga: Jag skulle så gärna vilja ha ett råd genom Idun, då jag i denna sak ogärna vill vända mig till läkare. I flera år har jag lidit så oerhört av att rodna. På sista året har det tilltagit så, att jag knappast kan bli tilltalad utan att bli mörkröd. Särskilt svårt är det, om jag oväntat träffar någon eller sitter vid ett middagsbord el. dyl., då jag vet, att jag ej kan stiga upp eller på något sätt avleda uppmärksamheten från mig. Nu har det blivit så svårt, att jag t. ex. rodnar förfärligt, när jag blir tilltalad av mina chefer på platsen, och jag får lida mycken smälek därför av oförstående kamrater. Själv tror jag, att det är nervöst, då jag ibland blir alldeles fläckigt rött långt ned på halsen och i hela ansiktet och detta går inte heller över på länge. Råd mig nu bara inte att låta bli att tänka på det, så går det över, ty hur har jag inte försökt det, och inte heller har jag dragit mig för att gå bort på bjudningar och träffa människor, ty jag förstår, att det då bara bleve värre och värre. Ofta kan jag bli så nervös av att bli tilltalad, att jag hör hjärtat dunka, och händerna bli alldeles iskalla. Om någon ville ge mig ett gott råd skulle jag vara så tacksam, ty det är outhärdligt. *Förtvivlad 20-åring.*

Svar: Trots att ni säger er ej vilja söka läkare för er åkomma, måste vi dock råda er att göra det såsom det enda möjliga, om ni ej kan suggerera er själv att ej tänka på obehaget. Se i Läkarförteckningen över i Stockholm praktiserande läkare under rubrik Psykoterapi eller Nervsjukdomar, så finner ni där även kvinnliga läkare, som det kanske faller sig lättare för er att rådfråga i denna sak.

Pensionat.

Fråga: 1) Vore mycket tacksam för anvisning på något trevligt ej för dyrt pensionat i Wildbad Gastein. Något med företrädesvis skandinavisk gäst och där man blir något omhändertagen och ej lämnas helt åt sig själv.

2) Kan någon av Iduns läsare ge adress på en ort med gott hotell eller hellre pensionat på Etna så högt belägen att man där kunde tillbringa några sommarveckor. *Mim.*

Svar: 1) En utmärkt pension i Bad-Gastein är Villa Tannenburg med termalbad inomhus. — I allmänhet råkar man skandinavisk i Gastein och säkert även i detta pensionat.

Vill man ha det billigare bör man bo i Hof-Gastein, ett samhälle nedanför Bad-Gastein och med samma slags bad.

2) På slutningen av Etna finns endast mindre byar, som ej ha några bekvämligheter att bjuda turister. Men om man vill bo

Intim och hemtrevlig prägel

får ett hem icke minst genom belysningsarmaturen. Därför blir en smakfull armaturpjäs alltid en välkommen julkupp. Vårt stora lager av moderna modeller i alla prislägen är Eder bästa inköpskälla.

ASEA

Klarabergsgatan 21, Stockholm
Göteborg, Malmö, Norrköping, Jönköping, Sundsvall,
Umeå, Luleå, Östersund.

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG STRÖMSBRO

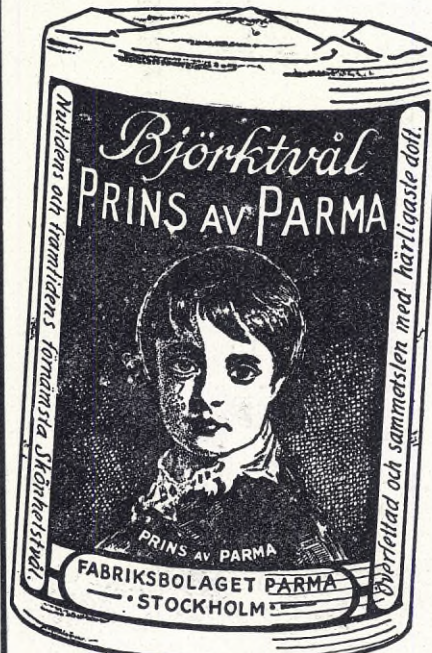
Oblekta, Blekta och Färgade

Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket
»SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 9646 - Växiö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 532
Sundsvall 30 03 - Umeå 141.

Detta är tvålen

som blivit *Damernas Skönhetsideal, Herrarnas Förtjusning, Barnens Glädje*. Björktriväl-samisk, överfettad och sammetslen, innehållande naturens förnämsta skönhetsmedel med björkens friskhet och rosens doft förblir *Björktriväl Prins av Parma* den tillförlitliga skönhets tvålen och bästa hudcremen. Erhålles i alla tvålförande affärer till

75 öre

INTYG: Härmed får jag intyga, att Björktriväl Prins av Parma endast innehåller för hyn välgörande beståndsdelar och att sammansättning och tillverkning äro av förnämsta slag.

HAKAN SANDQVIST
Prof. i Kemi vid Kungl. Farmaceutiska Institutet, Stockholm. Kontrollant vid Fabriksbolaget Parma, Stockholm.

(NATURLIG STORLEK)

FABRIKSBOLAGET PARMA - STOCKHOLM

GIFT

är det, som hopas i vårt blod och körtelsystem, som undergräver vår hälsa och som i förtid gör oss gamla och trötta.

DEN INDISKA FÖRYNGRINGSFRUKTEN

Lukutate

är det naturliga motgiftet för vår kropp. Efter en Lukutate-kur är vårt blod friskt, hudutslagen hava försvunnit, och vår mage arbetar normalt, vårt körtelsystem har återfått sin förmåga, och vi känna oss förnygrade.

Lukatetet finnes i form av välsmakande marmelader, samt i form av buljongtärningar för sockersjuka, och de, som av annan orsak icke tåla socker.

Giv Eder kropp U-vitaminer.

Försäljes å apotek, i färg- och sjukvårdsaffärer samt i speceriaffärer. Finnes ej Lukutate å Eder plats, insänd Kr. 5:— med uppgift om marmelad eller buljongtärningar önskas.

Begär broschyr.

THE LUKULATE FRUIT Co.

Tel. 79899. Skepparegatan 86, Stockholm. Ö. 8989.

10:de bandet av BREHM: Djurens Liv

NU UTKOMMET.

I detta band börjar skildringen av KRÄLDJUREN med ordningen **FJALLREPTILIER** sålunda bl. a. hugg-, boa-, glasögon-, skaller-, pyton- och havsormar samt den stora mängden av ödlor och kameleontor. Bandet illustreras av 38 färgplanschur, varav 18 nya efter akvareller av svenska konstnärer, 69 sidor svart-planschur med 170 avbildningar samt 119 illustrationer i texten.

10:de bandet av Brehms Djurens liv innehåller den utförligaste skildring av ormar och ödlor, som hittills förekommit på svenskt språk.

Nyttillträdande abonnenter erhålla omedelbart de tio nu utkomna banden. Pris 35:— kr. pr band. Förmånl. betalningsvillkor. Provhäfte gratis. Subskription i närmaste bokhandel eller hos förlaget.

A.-B. FAMILJEBOKEN,
Vasagatan 7, Stockholm.

M. ZADIG - MALMÖ

H. M. Konungens Hovlev.

Nederlag i Stockholm: Regeringsg. 27
i Göteborg: Chalmersg. 20.

PIX

— lenar,
— läker,
— är bra,
— är bäst.

"Den är ej för allätare av romaner, de som läsa och genast glömma; kanske när den blott ett fåtal förstående och uppskattande — men för de få blir den av betydelse —"

**Anna Wall:
Fru Kristina**

"en sällsynt vacker kvinnskildring med djup och tyngd. Det ligger kultur och livserfarenhet bakom denna bok."

(Östgöta Correspondenten.)

Lars Hökerbergs förlag

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund. Herkulesg. 14, f. d. Lilla Vattugatan 14. Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576.

Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

högt och ha det bekvämt och bra, bör man slå sig ned i Taormina och göra utflykter till Etna. I Taormina kunna Pension Villa San Pietro och Pension Schuler rekommenderas.

Catania ligger annars närmare Etna.

Antik tennstake.

Fråga: Har kommit över en 200-årig ljusstake av tenn. Nu undrar jag vilket är klokast, att polera den, så den blir ljus och blank — eller att ha den som den är — nästan svart.

Mångårig prenumerant.

Svar: Staken blir ofantligt mycket vackrare om den blankpoleras; det syns nog ändå att den är antik. Ni kan vara förvissad om att även "i den gamla goda tiden" då tennsaker voro i bruk, de höllos fina och blanka. Det gamla sättet att blanka dem var att skura dem med fin sjösand och såpa, tvätta dem i enbart varmt vatten, torka dem och gnida dem blanka med en ylletrasa.

Recitatrix.

Fråga: Vet någon av Iduns lärarinnor vart en ung recitatrix skall vända sig, för att få "avsättning" för sin konst? Är ytterst grundligt utbildad, strävar efter ett naturligt föredrag och har någon erfarenhet från tidigare uppläsningar. Repertoiren är företrädesvis glad. Vid honorar fästes mindre avseende, men intresset för saken är desto större.

För erfarenhets vinnande.

Svar: Vänd er till sällskapsföreningar, klubbar och kulturella ungdomsföreningar. Där kan det nog bli tillfälle att få uppträda, isynnerhet om honorar ej fordras.

Riddarhuspension.

Fråga: 1) Vilka äro villkoren och hur skall förfaras för att komma i åtnjutande av s. k. riddarhuspension?

2) Till vem skall man vända sig för att på grund av sjukdom och medellöshet, före åldersgränsen erhålla folkpension.

50-årig ogift medellös adelsdam.
Svar: 1) Sätt er i förbindelse med Riddarhusdirektionen. Där finns många pensions- och understödsfonder.

2) Till Kungl. Pensionsstyrelsen. För upplysningar kan ni vända er till Pensionsnämndens upplysningsbyrå, St. Nygatan 2 B, Stockholm.

Verksamhet i Frankrike.

Fråga: Två käcka studentskor av god familj med trevligt sätt och utseende vilja så gärna ha någon plats i Paris. Vi äro villiga att taga nästan vad som helst.

NUTRIGÉN

bästa & billigaste
blomstergödningsmedel.

TEKN. FABR. JOFUR
STOCKHOLM

LEICHNER'S

Fett-Puder

Varje kvinna blir förnygrad genom användande av Leichner-puder. En ask Leichners puder på Edert toalettbord gör varje annat puder överflödigt. Leichners fett-puder, sedan generationer omtyckt av vackra kvinnor, har undergått filtrering genom det finaste silke, och det på vetenskapliga rön grundade preparatet innehåller blott de allra finaste ingredienser. — Vid dans, sport och på resor, överallt där annat puder icke sitter kvar erhåller Eder teint genom Leichners puder just den fina mjuka färgtonen. En lätt beröring med detta puder borttager rodnad och blankhet och verkar dessutom uppfriskande och välgörande på huden.

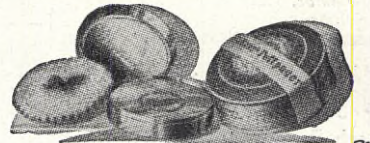
LEICHNER

Parfymör

BERLIN, Schützenstrasse 31

Wien - Paris - London

Mot insändande av 40 öre; eller ännu bättre och fortare: gå genast till Eder leverantör och begär den för Eder lämpliga färgschatteringen på Leichners fett-puder.

Till Julskinkan

Vad är julen utan skinkan? När Ni väl smakat den med Colmans senap säger Ni: "Vad är skinkan utan Colmans?"

SENAP

är den äldsta
aptilväckaren
och den bästa
ty den

**BEFORDRAR
MATSMÅLTNINGEN**

Colmans SENAP

Blanda den **FÄRSK** varje dag

RING

Norr **16 02** eller

Norr **61 47**

och prenumerera på

IDUN 1928

Avgiften hämtas och Ni slipper allt besvär.

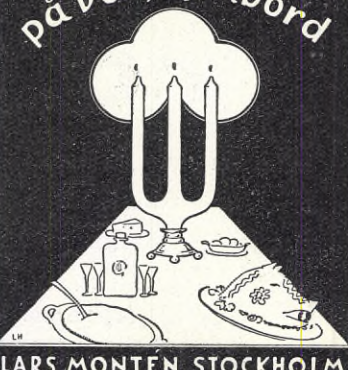
HOSTOL

ÖVERTRÄFFAD BRÖSTKAREMELL
H. M. DROTNINGENS HOVLIVERANTÖR
Sockerbageri-Aktieb. Emil, Sthlm.

Finnes i alla välsort. affärer i hela landet.

CLARA LJUS

på varje julbord

LARS MONTÉN STOCKHOLM

Elektr. Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas

BÖHLMARKS

Huvudkontor:
STOCKHOLM SÖ.
Utställningslokaler:
Högbergsgatan 19—25 Norrmalmstorg 4

BINDGARN
till julen.

JÄMNT - STARKT - DRYGT
I elegant nysthållare av kartong, lämpligt för hem och hushåll. Finns till billigt pris i varje välsorterad affär. Flätade linor, Gardinsnören, Tvättlinor, Packlinor och alla slags reparar.

MODERNA LINJER

De raka linjerna fördrar en smärtfigur. Använd därför i stället för det starkt fettbildande sockret **Crystallosetter**, som ej giva fetma. En ask med 500 tabletter kostar endast 50 öre.

Crystallosetter

Rosa Blomquist gör donation.

Jag skall gifta mig, jag tror men min sparslant är för stor är jag rädd — jag den donerar annars blir jag internerad.

Kontorsplats, anst. som mannekänger el. som hjälp och sällskap i hem. Bara det inte blir någon vidare kostnad att vistas där. Vore så tacksamma, om Idun ville ge oss ett råd, vart man skall vända sig o. dyl.

Hurtiga och energiska.

Svar: Det är mycket svårt att skaffa sig anställning i Frankrike utan att själv vara på platsen eller ha någon förbindelse där. Och även om ni skulle få spaning på någon anställning eller erbjudas en sådan genom annons, är det mycket riskabelt att anta densamma utan att först noga ta reda på förhållandena. Men det kan man ju alltid få genom svenska konsulatet eller genom föreningen Vaksamhet.

Om ni iakttar dessa försiktighetsmått, kunna ni själva annonsera i någon lämplig fransk tidning.

Studielån.

Fråga: Har hört talas om s. k. studielån för ungdom. På vilka villkor erhållas dessa? och vart skall man vända sig att erhålla dylika?

Undrande.

Svar: Statens räntefria studielån beviljas till meddellösa studerande. Ansökan ställes till Konungen och inlämnas eller sändes med post till Ecklesiastikdepartementet. Den skall egenhändig

KONSTNÄRLIGT HEMARBETE!

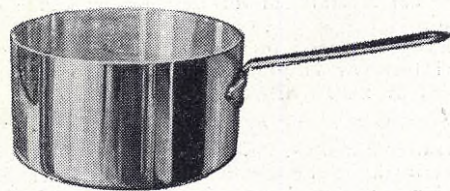
ETYMONKRITORNA för målning på alla ljusa tyger, såsom siden Crepe de Chine m. fl., lämpligt till schalar, scarfs, lampskärmar o. d. **TVÄTTAKTA!** Askar om 12 st. kriter mot postförsk. Kr. 7:— + porto. Krita pr st. 0:65 kr. Färger & materialer för brocadmålning, P.D.T.-tryck samt Decafärger alltid på lager till lägsta priser **PROSPEKT GRATIS OCH FRANKO!**

A.-B. EDWALL & OHRSTEDT,

Tel. 70484. Humlegårdsgatan 14—16, Stockholm Ö. Tel. 70484.
ETYMONKRITORNA - ÅRETS KONSTMÄLNING!

För äktheten svara
krona och sigill.

Unga fruns debut i kosthållat motses alltid med en viss spänning. Även om rollen är aldrig så väl inlärd, kan det hela lätt misslyckas, om hon gjort ett olämpligt val av kokkärl. På den säkra sidan är endast den som — i likhet med alla erfarna husmödrar — väljer Skultuna kokkärl.

De finnas i aluminium eller koppar, för alla ändamål och i skiftande former, för ved, gas och elektricitet, med eller utan isolerade handtag — alltid i det mest gedigna utförande.

Sekelgamla traditioner och modernaste tillverkningsmetoder äro oskattbara fonder bakom Skultuna krona och sigill. Köp

Skultuna

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa ställa ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktigt hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Begär alltid Vitrums tillverkningar:

- Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel
- Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat.
- Mineralvattensalter Vitrum.
- Laxérmarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.
- Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.
- FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

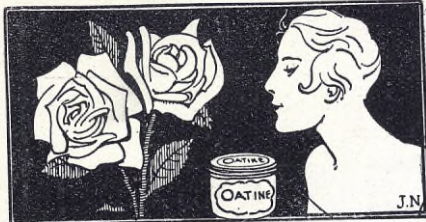
Apoteket Vasens Apoteksvarucentrala
Laboratorium, Stockholm.
Samtliga preparat finnas på alla apotek

Den största platsförmedlaren

i södra Sverige utgör Skånska Dagbladet, vars annonsspalter skänka den bästa överblicken över möjligheterna på arbetsmarknaden. Sök plats och rekrytera Edra anställda genom annonsering i

SKÅNSKA DAGBLADET

— Den svenska landsortens mest spridda dagliga tidning —

Varför är rosen så vacker?

Vetenskapen har bevisat, att ju mera olja rosen innehåller, desto vackrare är den.

Naturen har danat den fullkomna teinten på liknande sätt. Utan detta fettstoff kunde naturen icke bilda den fina, mjuka och vackra huden. Var försiktig i valet av det medel, som Ni använder vid den dagliga hälsovården.

Blott det bästa är bra nog för Eder hud, och verksam för densamma. Hundratals damer med normal hud använda dagligen de två världsberömda cremerna

Oatine och Oatine
Snow

OATINE-LABORATORIERN I London ha i många år experimenterat för Eder — de ha gjort dessa dyrbara cremer med de säregna fina beståndsdelarna fullkomliga. Preparaten äga just de egenskaper, som Eder hud fordrar för att uppnå eller bevara huden mjuk, klar och vacker.

I varje förpackning medföljer råd om hudens vård. Följ bruksanvisningen noga. Gör ett försök nu, och Ni skall bliva överbevisad om, att OATINE icke kan ersättas av andra cremer.

OATINE och OATINE-SNOW i burkar å Kr. 2:50 och Kr. 5:— (3-dubbelt innehåll), samt i stora tuber å Kr. 2:50. Fås överallt.

Ny elegant förpackning till samma pris. Oatine och Oatine-Snow i tub till handväskan å Kr. 1:25.

TILLERKÄND 10 GRAND PRIX OCH GULDMEALJER.

THE OATINE COMPANY, Ll. Kongensgade 12, Köpenhamn.
London. Nederlag i Malmö. Paris.

Den bästa julkhälsning

till

släkt och vänner

i utlandet

är ett presentkort för 1928 på

IDUN

"Damernas Egen"

Från vår expedition sändes IDUN i korsband till vilken plats som helst i världen, som har postförbindelse. Prenumerationspris för utlandet porto inberäknat:

Helår kr. 23.50

Halvår " 12.50

Uppgiv tydligt skriven adress!

Insänd rekvisition omgående till
IDUNS EXPEDITION
STOCKHOLM

Koncentrera
Eder
annonsering för Skåne
på
SYDSVENSKA DAGBLADET
SNÄLLPOSTEN.
Södra Sveriges mest omfattande
annonsorgan.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arboga: Arboga-Posten.

Arvika: Arvika Nyheter.

Avesta: Avesta-Posten.

Bollnäs: Tidningen Ljusnan.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falkenberg: Hallands Nyheter.

Falun: Falu-Kuriren.

Gävle: Gefle-Posten.

Halmstad: Halland med Halländingen.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.

Hälsingborg: Hälsingborgs-Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Hörby: Mellersta Skåne.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Köping: Bärgslagsbladet.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Lindesberg: Bergslagens Tidning.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mjölby: Mjölby Tidning.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nyköping: Södermanlands Läns Tidning.

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Oskarshamn: Oskarshamns Nyheter.

Piteå: Norrbottens Allehanda.

Skara: Skaraborgs Läns Tidning.

Skellefteå: Skelleftebladet.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonsblad.

Sollefteå: Nord-Sverige.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Sätters Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Söderköping: Söderköpings-Posten.

Tranås: Tranås Tidning.

Trälleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohuslänningen.

Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Uppsala: Tidningen Uppsala.

Vadstena: Östgöta-Bladet.

Visby: Gotlänningen.

Vänersborg: Elfsborgs Läns Annonsblad.

Västervik: Västerviks-Tidningen.

Västerås: Westmanlands Allehanda.

Växjö: Nya Växjöbladet.

Örebro: Örebro Dagblad.

Östhammar: Östhammars Tidning.

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för värdelösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-"Goedecke" finns det ingen ersättning.

Anusol-"Goedecke" upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

Taubes Husmodersskola,

Hesselgården, Saltsjöbaden,

börjar sin andra kurs 25 jan.—25 maj, för bildade flickor. Enkl. o. finare matl., bakt., konserv., kondit.-arb. m. m. Hemvärd. Kläds., fransk linnesöm, hattsömn, brodering, sidenmål., handtryck, amatörbokb. m. m. Vävning. Fackutbild., lärarinnor. Komf. villa med härligt läge, vackra elevrum, sällskapsliv, sport. Vid påsktid anordnas för de elever som önska skidfärd i Jämtl. fjällen under sakkunnig ledning. Ref. Generalskan E. Sjögren, Banergat. 4, Sthlm. Friherrinnan E. Nordenfelt, Uppsala. Biskop Bergqvist, Luleå m. fl. Begär prosp. Tel. 329.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet

Ny kurs begynner i början av sept. Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

skrivs av sökanden och skall innehålla uppgift om det önskade länebeloppets storlek (högst 1500 pr år) och den levnadsbana, för vilken utbildningen skall ske, studieplan med angivande av den nuvarande eller tilltänkta läroanstalten samt uppgift på beräknad tid och kostnad för utbildningen. Betyg och läkarintyg vidfogas ansökan.

BREVLÅDA

RED. BREVLÅDA.

65 år. Om damens namn, adress och födelsedatum insändes kan tidningen själv göra anhållan i fråga.

LEDIGA PLATSER

Går Ni utan plats

eller söker ombyte, så sätt in en annons i GÖTEBORGS MORGONPOST, som är spridd och läst i Göteborg och hela västra Sverige. Sänd in annonsen jämte 1:20 i frimärken e. dyl. till Göteborgs Morgonpost, Göteborg, så får ni resultat.

annonser (lediga platser och platsökande) införs i båda uppl. av NORR-LANDSPOSTEN, Gefle, för 10 öre ordet (dock minst kr. 1,50). Räkna orden och sänd beloppet i frimärken eller skriv å postanvisning.

PENSIONAT OCH INACKORDERINGAR

Damer!

Bo billigt och bekvämt.

Närmaste hotell från Centralstationens södra utgång är

Hotell Stockholms Hospits

Vasagatan 10, Stockholm.

Drickspengarna påföras räkningen. Tel. i varje rum. Sällskapsrum. Egen tvätt-inrättning. Tillfälle till helpension och rabatt då någon måltid inkluderas i rumspriset.

Strengnäs Husmodersskola.

23: dje arbetsåret. Husmoderskurs för bildade flickor från 26 jan.—26 maj. Grundlig undervisning i finare och enklare matlagning, bakning, kläd- och linnesöm m. m. Exam. lärarinnor. Gott hem. Modern villa med badrum. Prospekt, ref. mot porto genom fru M. Braune, Strängnäs.

Furuhems Husmodersskola,

MALEN-BÄSTAD

börjar sin 33:e kurs den 21 jan. 1928. 3 mån. kurs. Undervisning i matlagning, finare och enklare, bakning, dukning, tillagn. av charkuterivaror m. m. Samt slöjd: alla slag konstöm, linnesöm, knyppling, vävning, såväl enkel som konstvävning, gobelin m. m. Dugl. exam. lärarinnor. Gott hemliv. Naturskönt läge. Elever emottagas till såväl alla ämnen, som enbart hushåll eller enbart slöjd. Prosp. m. porto. Tel. 109 Bästad.

Ni kan icke erhålla något bättre annonsorgan i Norrland.

Sundsvalls Tidning

Norra Sveriges mest spridda tidning. Daglig upplaga 13,500 ex. Tidningen läses inom alla samhällsklasser. Begär annonsoffert.

Allcock's

Etablerad 1847.

Inregistrerat handelsmärke: 25176

Plåster

EAGLE BRAND

Världens mest betydande utvärtes läkemedel.

Mot smärtor i ryggen kan intet plåster jämföras med Allcock's. Förmär starka klena ryggar mer än någonting annat.

Smärtor i sidorna lindras hastigt av Allcock's Plåster på samma gång det stärker sidan och återställer energien.

Allcock's är ett absolut äkta, poröst plåster. Det är ett universalmiddel, som säljes å alla apotek över hela den civiliserade världen. Kan påläggas varhelst smärta uppstår.

Är Ni i behov av ett piller,

tag då utav

Brandreth's Piller

Rent vegetabiliska. (Etabl. 1752)

Inregistrerat handelsmärke: 26622. Användes mot förstoppning, gallsjuka, huvudvärk, svindel, dålig matsmältning etc. Till salu å alla apotek.

744 ALLCOCK MANUFACTURING CO., BIRKENHEAD, ENGLAND.

GEORG LINDBERG

Som en lek

är det för Viking att giva strålände, hållbar glans åt alla skodon. Låt barnen leka "blanka skor" med Viking, och de lära sig för hela livet att sätta värde på en fin, välputsad fotbeklädnad. Det kommer att ingå i deras begrepp om klädkultur. Men gör det så lätt för dem som möjligt. Låt dem

putsa med Viking!

Sjuka Sbarn

må bra av
Havremust.

Gyllenhammar

»Vad för slags smink använder du som har en så förtjusande naturfärg på din hy?»

»Inget smink alls, men jag använder den nya *Renitol-tvålen*, när jag tvättar mig.»

»Men varifrån har du fått den härliga parfymen?»

»Jag använder heller ingen parfym, det är *Renitol-tvålen*, som kvarlämnar denna bedårande doft.»

»Den måste jag skaffa mig genast. Jag skall också ge mina systrar var sin.»

»Ja, den finns ju i kartong om tre tvålar till 2 kr. och 70 öre, som är en lämplig julklapp.»

*Renitol-tvålens tillverkning kontrolleras av
Fil. Dr. Greve Gunnar Oxenstierna,
Upsala*

PARFYMERI RENITOL
GEFLE

Komp.: Kåge, Gustavsberg
Percy, Gefle

Svenskbetonad konstnärlighet

GUSTAVSBERG

Perleberg

Gefle

ÅP
Lidköping

KP
Karlskrona

utmärker inhemskt porslin till skillnad från den internationella dekoren hos importporslin. Sveriges porslinsfabriker samarbeta med framstående svenska konstnärer för att uppnå en rangställning hos sitt porslin. Att detta lyckats även i utlandets ögon bevisa de utmärkelser, som svenskt porslin förvärvat i upprepad internationell tävlan. Varför då köpa utländsk vara, när utlandet självt sätter pris på

Svenskt porslin och fajans

Men